

แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ

จุฑาภรณ์ ธนวิศิลป์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
พฤษภาคม 2563

แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ

จุฑาภรณ์ ธนวิศิลป์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

พฤศจิกายน 2563

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

Guidelines on successful collective schools management

Juthaporn Tanakawesin

A Thesis Submitted in partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education Program (Educational Administration)

faculty of Education Uttaradit Rajabhat University

November 2020

Copyright of Uttaradit Rajabhat University

วิทยานิพนธ์ เรื่อง
แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ
ของ
จุฬารัตน์ ธนทวีศิลป์

ได้รับการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาและคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
ให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา กอนพ่วง)
ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จั่นจิ้น)
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(อาจารย์ ดร.สุมิตรา โรจนนิตติ)
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วจี ปัญญาใส)
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์และเลขานุการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หยกแก้ว กมลวรรณ)
ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำหลักสูตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพกา ธรรมสิทธิ์)
คณบดีคณะครุศาสตร์

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จั่นจิ้น)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรืองเดช วงศ์หล้า)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง	แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ
ผู้วิจัย	จุฑาภรณ์ ธนกวีศิลป์
ปริญญา	หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิ ปัญญาใส
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	อาจารย์ ดร.สุมิตรา โรจนนิตติ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางและประเมินความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ ประชากร ได้แก่ โรงเรียนแกนนำเรียนรวม สังกัดสำนักงานประถมศึกษาอำเภอ จำนวน 71 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนจัดการเรียนรวม จำนวน 10 โรงเรียน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูวิชาการ ครูผู้สอนโรงเรียนแกนนำเรียนรวม จำนวน 8 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินความเป็นไปได้ ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนแกนนำเรียนรวม ศิษยานุศิษย์ ศิษยานุศิษย์การศึกษาพิเศษ รวม 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ และแบบประเมินความเป็นไปได้ของผู้ทรงคุณวุฒิ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ มีผลงานที่เป็นแบบอย่าง มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยค่าเฉลี่ยด้านสังคมแห่งการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านบริหารจัดการเรียนรวมและด้านผู้เรียน และด้านการจัดการเรียนการสอน ผลการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : โรงเรียนแกนนำเรียนรวม, การบริหารจัดการ

Abstract

Title	Guidelines on successful collective schools management
Author	Juthaporn Tanakawesin
Degree	Master of Education Program (Educational Administration)
Advisor	Assistant Professor Dr. Vajee Panyasai
Co-Advisor	Dr.Sumitra Rojananiti

The purposes of this research were to investigate guidelines and evaluate the feasibility of successful collective school management. The population in this research was 71 collective schools under the Office of Nan Primary Education Service Area. The sample selected by purposive sampling was 10 collective schools. The informants in this research included 8 school directors and teachers in the collective schools. The 10 executive advisors who evaluated the feasibility included collective school administrators, school supervisors, and Special Education Center directors. The instruments used were a questionnaire about the guidelines on successful collective school management as well as a feasibility evaluation form for executive advisors. The frequency, percentage, standard deviation and content analysis were the parameters used for statistical analysis.

The results revealed that the management guidelines of successful collective schools that had exemplary accomplishments overall were at a high level. The aspect ranked the highest was learning society followed by collective learning management and learners, and learning management respectively. The evaluation of the feasibility of the guidelines on successful collective school management was at a high level.

Keyword : Collective Schools, Management

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีจากความอนุเคราะห์ของบุคคล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ซึ่งไม่สามารถนำมากล่าวในที่นี้ได้ทั้งหมด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างยิ่งคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วจี ปัญญาใส อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.สุมิตรา โรจนนิติ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่คอยให้ความเมตตาเอาใจใส่ คอยแนะนำ ตรวจสอบความถูกต้อง และให้คำปรึกษาเป็นอย่างดีเสมอมา ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณครั้งนี้เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุง และตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา และคุณครูโรงเรียนเรียนร่วม จังหวัดน่าน ที่อนุญาตในการทดลองใช้เครื่องมือวิจัย และขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร และคุณครูโรงเรียนแกนนำเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาจังหวัดน่าน ทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้ จนประสบผลสำเร็จด้วยดี

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัว พี่น้องและเพื่อนๆ ของข้าพเจ้า ที่คอยให้กำลังใจ ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือให้คำปรึกษา งานงานวิจัยในครั้งนี้ประสบผลสำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่า และประโยชน์อันพึงมีของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตเวทิตาคุณแด่ บุพการี บิดามารดา ครูอาจารย์ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ อบรมเลี้ยงดูจนข้าพเจ้าประสบผลสำเร็จและเป็นคนดีของสังคม

จุฑาภรณ์ ธนภักดิ์ศิลป์

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	8
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กับแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนร่วม.....	10
บริบทของโรงเรียนแกนนำเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาจังหวัดน่าน.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	42
บทที่ 3 ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย.....	51
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	51
ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย.....	51

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	55
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ	56
ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนจัดการเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ	65
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	68
สรุปผลการวิจัย.....	68
ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ	69
อภิปรายผล.....	70
ข้อเสนอแนะ.....	77
บรรณานุกรม.....	79
ภาคผนวก.....	82
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	83
ภาคผนวก ข หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	85
ภาคผนวก ค หนังสืออนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลรายชื่อโรงเรียนแกนนำเรียนรวม	89
รายชื่อโรงเรียนแกนนำเรียนรวม	91
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	92
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย	104
ภาคผนวก ฉ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	112
ประวัติย่อผู้วิจัย	121

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบ ความสำเร็จ ด้านคุณภาพผู้เรียน (N = 80).....	56
ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบ ความสำเร็จด้านการจัดการเรียนการสอน (N = 80).....	59
ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบ ความสำเร็จ ด้านการบริหารจัดการเรียนรวม (N = 80).....	61
ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบ ความสำเร็จ ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (N = 80)	63
ตารางที่ 5 ความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมที่ประสบ ความสำเร็จ.....	65

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากกระแสโลกาภิวัตน์และหลักสิทธิมนุษยชน ทำให้คนพิการได้รับโอกาสทางการศึกษา มากขึ้น ตามที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 และพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 กระทรวงศึกษาธิการ (2545, น.3-4) ซึ่งมีเจตนารมณ์ ต่อการจัดการศึกษาที่ให้บุคคลมีสิทธิ และโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า สิบสองปีซึ่งรัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และการจัดการศึกษาสำหรับ บุคคลซึ่งมีร่างกายพิการ ทูพลภาพ บุคคลที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส ตาม แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปัจจุบัน รัฐบาลได้มีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเข้ามาเรียนร่วมกับ เด็กปกติโดยจัดให้เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะทางสำหรับความพิการในแต่ละประเภท และในการจัด การศึกษาสำหรับเด็กพิการนั้น จะต้องจัดอย่างมีระบบต้องร่วมมือกันระหว่างนักการศึกษา นักจิตวิทยา แพทย์ และผู้เชี่ยวชาญอื่น ๆ ในการระดมพลังความร่วมมือ สนับสนุนจากทุกหน่วยงาน ในสังคมนับตั้งแต่ชุมชน องค์กร หน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้มีส่วนร่วมในการประกันโอกาสทาง การศึกษาที่จัดอย่างมีคุณภาพสำหรับเด็กพิการ การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมเป็นการจัดการศึกษา ให้กับเด็กทุกคนในระบบการศึกษาเดียวกัน โดยไม่แบ่งแยกว่าเด็กพิการต้องไปเรียนในสถานศึกษา เฉพาะ รวมทั้งเด็กนั้นต้องได้รับการสนับสนุนทุกด้าน ทั้งด้านการแพทย์ วิชาการ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา โรงเรียนต้องปรับเปลี่ยนหลักสูตร ยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการ เทคนิคการเรียนการสอน สถานที่ รวมทั้งให้มีบุคลากรสนับสนุนการจัดการศึกษา เพื่อคนพิการ สร้างเจตคติที่เหมาะสม เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการโดยให้สังคม ชุมชน ผู้จัดบริการและประชาชน ตระหนักถึงศักยภาพความแตกต่างระหว่างและเฉพาะบุคคล รวมถึงสิทธิ เท่าเทียมของบุคคลทุกคน เพื่อเป็นการรองรับเด็กที่มีความบกพร่องทุกคนทุกประเภทที่ได้เข้าเรียน ซึ่งให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และในมาตรา 37 (1) ที่กำหนดให้โรงเรียน และศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเขตพื้นที่การศึกษาใดมีความ พร้อม ให้สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษให้การสนับสนุนเขตพื้นที่การศึกษานั้นจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน ได้กำหนดยุทธศาสตร์ร่วมกับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน และสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน ในการดำเนินงานโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมให้ไป

ตามนโยบายของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการที่กำหนด ทั้งนี้มีโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน ได้ดำเนินการนำร่องการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่อง ตามโครงการดังกล่าวมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 จำนวน 71 โรงเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548, น.43) นับว่าเป็นความตระหนักและความพยายามของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดน่าน ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่านและโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม ที่ให้โอกาสทางการศึกษาแก่บุคคลที่มีความบกพร่องได้เรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนทั่วไป ตลอดจนให้โอกาส แก่ผู้ปกครองได้ส่งบุตรหลานเข้ารับการบริการทางการศึกษาในโรงเรียนใกล้บ้าน

ตั้งงานวิจัยของ พัชริดา นิลสุข (2558, น.53-58) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารโรงเรียน แกนนำจัดการเรียนรวม พบว่าผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมโดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ด้านเครื่องมือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อม และด้านนักเรียน 2. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม 2.1 ปัญหาการบริหารโรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนรวม ได้แก่ ด้านนักเรียน โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อม สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษค่อนข้างน้อย ด้านสภาพแวดล้อมการมีส่วนร่วมของครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ค่อนข้างน้อย และการจัดสภาพแวดล้อมยังไม่เหมาะสมกับนักเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนมีการปรับหลักสูตรทั่วไป การจัดทำหลักสูตรเฉพาะสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ค่อนข้างน้อย และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เป็นไปตาม IEP และด้านเครื่องมือ โรงเรียนนำเทคโนโลยีสำหรับคนพิการ มาใช้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย และมีครู การศึกษาพิเศษไม่เพียงพอ 2.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม ได้แก่ ด้านนักเรียน โรงเรียนควรมีการเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ สำหรับนักเรียนที่มีความ ต้องการพิเศษให้มีความคุ้นเคยกับครูเพื่อน และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในโรงเรียน ด้านสภาพแวดล้อม โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับนักเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนโรงเรียนควรมีการปรับ หลักสูตร จัดทำหลักสูตรเฉพาะปรับ IEP จัดการเรียนการสอน และประเมินความก้าวหน้าให้เหมาะ กับนักเรียน และด้านเครื่องมือ โรงเรียนควรมีการนำเทคโนโลยีสำหรับคนพิการมาใช้ให้มากขึ้นควรมี ครูการศึกษาพิเศษอย่างน้อยโรงเรียนละ 1 คน ควรมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ นางลักขณ์ มีศิลป์ (2548, น.3) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตาม มาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2 พบว่า สภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนเรียนรวมของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2

ในภาพรวม ส่วนใหญ่โรงเรียนมีการดำเนินงานทั้งในด้านกระบวนการเรียนการสอนและด้านการบริหารจัดการโดยในด้านกระบวนการเรียนการสอนมีการดำเนินงานมากที่สุดตามลำดับ คือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้รวม วัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงเพื่อพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล และวางแผนพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล โดยจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ส่วนที่ดำเนินงานน้อยที่สุดคือ จัดบรรยายภาคส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมสำหรับการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการมีการดำเนินงานมากที่สุดตามลำดับ คือ สนับสนุนให้ครูการศึกษาพิเศษใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ส่งเสริมและสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรด้านการศึกษาพิเศษ จัดกิจกรรมสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในการเรียนรู้ร่วม และสนับสนุนให้ครูการศึกษาพิเศษใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ส่วนที่ดำเนินงานน้อยที่สุด คือ จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษาพิเศษ ส่วนปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2 ในภาพรวม ส่วนใหญ่ โรงเรียนมีปัญหาการดำเนินงานทั้งในด้านกระบวนการเรียนการสอนและด้านการบริหารจัดการโดยในด้านกระบวนการเรียนการสอน มีปัญหาการดำเนินงานมากที่สุดตามลำดับคือ วางแผนพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล โดยจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมและจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อม การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเพื่อการเรียนรู้ร่วม ส่วนที่มีปัญหาการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถตามศักยภาพเป็นรายบุคคล สำหรับปัญหาการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการมีปัญหาการดำเนินงานมากที่สุดตามลำดับ คือ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมพัฒนาครูการศึกษาพิเศษ และส่งเสริมการใช้สื่อทางการศึกษาพิเศษ ส่วนที่มีปัญหาการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษาพิเศษ เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ ข้อเสนอแนะคือส่งเสริมให้บุคลากรร่วมมือกันขอความช่วยเหลือและสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาดำเนินการในด้านนี้ให้มากขึ้น การส่งเสริมแรงทางบวกและการปรับสีนใหม่ สามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนอกจากนี้เนตรทิพย์ เจริญวัย (2554, น.5) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในโครงการเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษา พบว่า 1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในโครงการเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหามากที่สุด คือ งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน รองลงมาคืองานห้องสมุดและงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาน้อยที่สุดคืองานจัดการเรียนการสอน 2. แนวทางในการบริหารงานวิชาการในแต่ละด้านได้แก่ 2.1 งานหลักสูตร

และการนำหลักสูตรไปใช้ควรมีการวางแผน ตรวจสอบประเมินผล และปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้หลักสูตรนั้นมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ 2.2 งานการจัดการเรียนการสอนควรมีการวางแผนและสร้างความตระหนักความเข้าใจในผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ควรมีการจัดทำแผนการสอนรายบุคคล และการจัดทำโครงการต่าง ๆ ที่จะช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ตลอดจนควรจะต้องมีการจัดทำคู่มือครูในงานวิชาการ 2.3 งานประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนควรมีการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการศึกษา การใช้สื่อแต่ละประเภทให้เหมาะสมกับผู้เรียนและควรร่วมมือกันในการผลิตสื่อขึ้นใช้เองภายในโรงเรียน ตลอดจนมีการประเมินผลการใช้และปรับปรุงให้มีความทันสมัยเหมาะกับการใช้งาน 2.4 งานนิเทศภายในควรมีการวางแผนและจัดระบบนิเทศภายในอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร มีการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ปฏิบัติงาน 2.5 งานวัดผลและประเมินผลควรมีการวางแผนร่วมกันเกี่ยวกับเกณฑ์ เครื่องมือ ระยะเวลาในการวัดผลและประเมินผลและควรมีการปรับปรุงเพื่อให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท 2.6 งานห้องสมุดควรมีการวางแผนการใช้และปรับปรุงห้องสมุดประสานกับแหล่งเรียนรู้เพื่อขอเอกสาร สิ่งพิมพ์ วารสารต่าง ๆ เพื่อใช้ในห้องสมุดตลอดจนควรจัดให้มีบรรณารักษ์ เพื่อให้บริการประจำห้องสมุด 2.7 งานอบรมทางวิชาการควรมีการวางแผนและกำหนดแนวทางในการพัฒนาบุคลากรเป็นนโยบายของโรงเรียน ควรจัดให้มีการศึกษาดูงานการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนร่วม และธัญญ์ลิน กิติวัฒน์กนกโชติ (2559, น.1) ได้ศึกษาการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมจังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครปฐม 2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า 1. ด้านคุณภาพผู้เรียนพบว่า เด็กได้รับการพัฒนาตามศักยภาพมีความรู้ความสามารถและทักษะตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล มีระดับคุณภาพผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่าครูมีความรักความเมตตาเข้าใจความแตกต่างของเด็ก มีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วมและปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม มีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาให้มีทักษะในการจัดการเรียนร่วมอยู่เสมอทั้งในหน่วยและนอกหน่วยต้นสังกัดครูมีการจัดทำแผน IEP เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลเป็นไปตามที่กระทรวงกำหนด แต่ยังขาดวิทยากรจากสถาบันต่าง ๆ มาให้ความรู้เรื่องของการทำสื่อและนวัตกรรมใหม่ ๆ และระดับการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมมีระดับการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3. ด้านการบริหารจัดการ พบว่า ผู้บริหารมีเจตคติที่ดีและมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการเรียนร่วมให้ความเสมอภาคและเปิดโอกาสให้เด็กเข้ามาเรียนในระบบ ทำให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาเท่าเทียมกับ

เด็กปกติ มีการบริหารวางแผนและกำหนดเป้าหมายไว้ในแผนปฏิบัติการโรงเรียนแต่การ ประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์และการติดป้ายโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมยังมีการปฏิบัติน้อย และ ระดับการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม มีระดับการบริหารจัดการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 4. ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้พบว่าผู้บริหาร ส่งเสริมสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนร่วมระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา พัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกจัดให้เหมือนกับเด็กปกติทั่วไปใช้การประเมินผลในภาพรวม ส่วนการติดตามประเมินผลดูจากรายงานโครงการที่วางไว้ในแผนปฏิบัติงานยังมีการปฏิบัติได้น้อย และระดับการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม มีระดับ การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก 5. ด้านผลกระทบจากการดำเนินงาน พบว่าไม่มีผลกระทบที่รุนแรงครูรู้จักการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และช่วยเหลือเด็กพิเศษ ชุมชนผู้ปกครองที่ เข้าใจเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้การชื่นชมและให้การสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนและรู้สึกดีที่ โรงเรียนให้ความสำคัญกับเด็กพิเศษส่วนผู้ปกครองที่ยังไม่เข้าใจคำว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษคิดว่าเป็นเด็กพิการอย่างเดียวจึงไม่ให้ความร่วมมือและระดับการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมระดับผลกระทบจากการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 6. ด้านประโยชน์จากการดำเนินงาน พบว่าโรงเรียนได้รับชื่อเสียงในด้านดี ผู้ปกครองมีความรู้สึกที่ดี ต่อโรงเรียนเนื่องจากเด็กได้รับการพัฒนาทำให้ช่วยเหลือตนเองและทำประโยชน์ให้กับสังคมได้และ ระดับการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ประโยชน์ จากการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 7. ด้านความคิดเห็นอื่น ๆ ในการการบริหารจัดการ พบว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ในการจัดการเรียนรวมมีงบประมาณไม่ เพียงพอในการบริหาร จึงต้องการให้หน่วยงานในท้องถิ่นเข้ามาสนับสนุน รัฐบาลควรมีนโยบายหรือ ระบบเข้ามาช่วยเหลือดูแลมากขึ้นรวมถึงโรงเรียนยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ โดยตรงมาช่วยดูแลและระดับการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนร่วมมีระดับความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

จากผลการวิจัยหลายเรื่องมีแนวทางสอดคล้องกับ การรายงานผลการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมในจังหวัดน่าน พบว่าโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน มีความพยายามในการจัดการศึกษา สำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ขณะเดียวกันภาระ ในการบริหารและจัดการศึกษาของโรงเรียนจัดการเรียนรวมเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ถึงแม้ว่าโรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนรวมจะมีการสรุปผลงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี และได้มีการรายงานประเมินตนเอง เป็นประจำทุกปีการศึกษา แต่สำหรับการสำรวจและการประเมินตนเองในด้านจัดการเรียนรวม

ตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนเรียนร่วม พ.ศ. 2555 นั้น โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมส่วนใหญ่ยังไม่ได้ดำเนินการเท่าที่ควร

จากสภาพปัจจุบันและปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาในฐานะที่เป็นบุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดน่าน สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จึงสนใจศึกษาแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนเรียนร่วม พ.ศ. 2555 ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการ และด้านสังคมแห่งการเรียนรู้ ตลอดจนข้อเสนอแนะแนวทางในการดำเนินการจัดการศึกษา ทั้งนี้ผลการศึกษาระยะที่ผ่านสภาพความเป็นจริงของการดำเนินการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินการตามแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวม จังหวัดน่านต่อไป

คำถามการวิจัย

การบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จมีลักษณะอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ
2. เพื่อประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

การศึกษาครั้งนี้ ใช้ประชากร คือ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน จำนวน รวม 71 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม 10 โรงเรียน

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้อำนวยการ 1 คน ครูฝ่ายวิชาการ 1 คน และครูผู้สอนโรงเรียนละ 6 คน รวม 60 คน รวมผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยทั้งหมด 80 คน

ผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินความเป็นไปได้ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนแกนนำเรียนรวม 7 คน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ 1 คน ศึกษานิเทศก์ 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูล จำนวน 10 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน ตามเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนเรียนรวม พ.ศ. 2555 ด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการ และด้านสังคมแห่งการเรียนรู้ และศึกษาแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวม

ขอบเขตด้านตัวแปร

ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ 4 ด้าน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ด้านคุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผู้เรียนมีผลการพัฒนาเต็มตามศักยภาพที่กำหนดในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

ด้านกระบวนการเรียนการสอน หมายถึง การวางแผนพัฒนานักเรียนรายบุคคล การจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรวม การจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถตามศักยภาพนักเรียนรายบุคคลและการประเมินตามสภาพจริง

ด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การบริหารจัดการในด้านข้อมูลสารสนเทศ บุคคล งบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริหาร และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา การจัดกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือตลอดจนการนิเทศภายในโรงเรียนและการประเมินผล

ด้านสังคมแห่งการเรียนรู้ หมายถึง ความพร้อมของบุคลากรที่จัดการเรียนรวม ซึ่งส่งผลต่อโครงสร้างบริหารจัดการ บุคลากร สื่อ บริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

การเรียนรวม หมายถึง การจัดการศึกษาที่เปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษหรือนักเรียนพิการเข้าเรียนรวมกับนักเรียนปกติ โดยอาจจัดได้หลายรูปแบบและมีลักษณะการจัดที่แตกต่างกันให้สามารถรองรับการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษหรือพิการเรียนรวม

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม

ครู หมายถึง ครูผู้สอนที่รับผิดชอบงานการศึกษาพิเศษ ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องและครูผู้สอนนักเรียนปกติ ในโรงเรียนแกนนำเรียนรวม

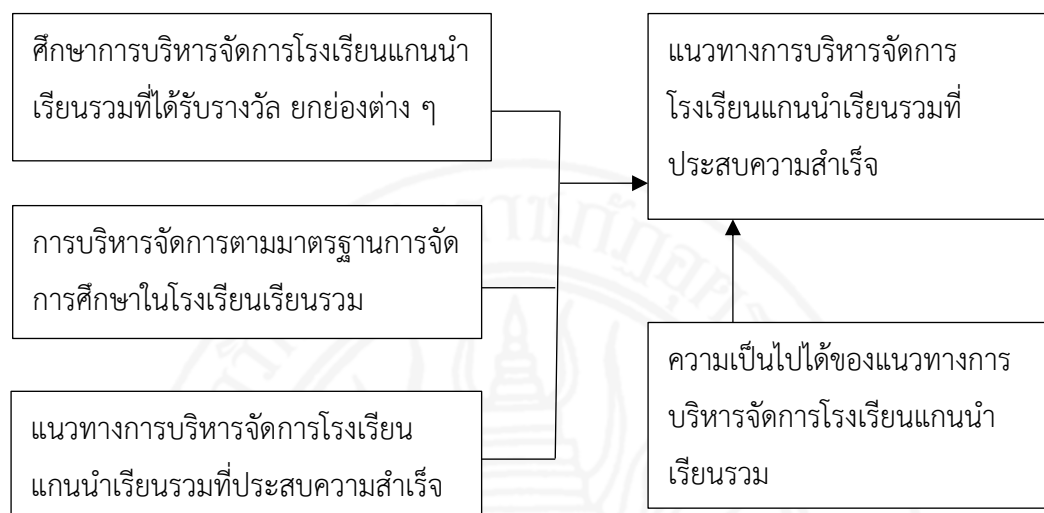
โรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ หมายถึงโรงเรียนที่มีบริหารจัดการโรงเรียน
แกนนำเด่นเป็นแบบอย่างและได้รับรางวัลด้านการจัดการศึกษาเรียนรวม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. โรงเรียนได้ทราบข้อมูลอันเป็นการสะท้อนภาพการดำเนินการบริหารการศึกษาเพื่อนำไปวางแผน ปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนรวมที่เหมาะสม
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน ได้ทราบถึงสภาพการดำเนินการจัดการเรียนรวม ตลอดจน ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาเพื่อนำไปสู่การสนับสนุนช่วยเหลือให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของการจัดการเรียนรวม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมโดยใช้
ทฤษฎีเชิงระบบ ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารตำรา และการศึกษาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
โดยดังนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวม
 - 1.1 กฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
 - 1.2 หลักการ แนวทางการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
 - 1.3 การบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework)
 - 1.4 การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-based Management: SBM)
 - 1.5 พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ 2551
 - 1.6 มาตรฐานเรียนรวมโรงเรียนเรียนร่วม พ.ศ 2555
2. บริบทของสถานที่ศึกษา
 - 2.1 บริบทของโรงเรียนจัดการเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
จังหวัดน่าน
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กับแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวม กฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 43 ซึ่งบัญญัติว่า “บุคคล
ย่อมมีสิทธิเสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง
และมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าาย” ประกอบกับมาตรา 30 วรรค 3 บัญญัติว่า “การเลือกปฏิบัติโดย
ไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ
สมรรถภาพ หรือสุขภาพสถานะของบุคคลจะกระทำมิได้” ซึ่งหมายความว่า ประชาชนไทยทุกคน
มีสิทธิทางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นอย่างน้อยเสมอภาคเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะมีความพิการทางกายหรือ
สุขภาพอย่างไร ทั้งนี้โดยรัฐต้องจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและความช่วยเหลือได้ตาม มาตรา 55

ซึ่งบัญญัติ “ว่าบุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลือจากรัฐ ทั้งนี้ตามกฎหมายบัญญัติ”

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มี มาตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ดังนี้ กระทรวงศึกษาธิการ มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้อง เป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 10 การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า สิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคล ซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมี ร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาสต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการ โดย ไม่เสียค่าใช้จ่ายและให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และ ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง การจัดการ ศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถ ของบุคคลนั้น มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการ ดังต่อไปนี้ 1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของ ผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2. ฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3. จัดกิจกรรม ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็นและทำเป็น รักการอ่านและ เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้ สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา 5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่ง ของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและ แหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ 6. จัดการเรียนรู้อให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่มีมีการประสานความ ร่วมมือกับบิดามารดาผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ จากการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 บุคคลพิการได้รับสิทธิทางการศึกษาตั้งแต่แรกเกิดหรือ พบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และ ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2551 มีสาระที่สำคัญ ดังนี้ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2551 น.9), มาตรา 3 ได้กำหนด ความหมายของคำที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติการจัดการศึกษา สำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ไว้ดังนี้

“คนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือ เข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับ มีอุปสรรคด้านต่าง ๆ และมีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือ ด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม ได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกำหนด

"ผู้ดูแลคนพิการ" หมายความว่า บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุตร สามี ภรรยา ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลที่รับดูแลอุปการะคนพิการ

"แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล" หมายความว่า แผนซึ่งกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ ตลอดจนกำหนดเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเฉพาะบุคคล

"ครูการศึกษาพิเศษ" หมายความว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรี ขึ้นไป และปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

"การเรียนรวม" หมายความว่า การจัดให้คนพิการได้เข้าศึกษาในระบบการศึกษาทั่วไป ทุกระดับและหลากหลายรูปแบบ รวมถึงการจัดการศึกษาให้สามารถรองรับการเรียนการสอนสำหรับ คนทุกกลุ่มรวมทั้งคนพิการ

"สถานศึกษาเฉพาะความพิการ" หมายความว่า สถานศึกษาของรัฐหรือเอกชนที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการโดยเฉพาะ ทั้งในลักษณะอยู่ประจำ ไป-กลับ และรับบริการที่บ้าน

"ศูนย์การศึกษาพิเศษ" หมายความว่า สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการ ตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการจนตลอดชีวิต และจัดการศึกษาอบรม แก่ผู้ดูแลคนพิการ ครู บุคลากร และชุมชน รวมทั้งการจัดสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใด ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในประกาศกระทรวง

"ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ" หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการโดยเฉพาะ โดยหน่วยงานการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชน มาตรา 5 คนพิการมีสิทธิทางการศึกษา ดังนี้ 1. ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการ จนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก

สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา 2. เลือกรับบริการทางการศึกษา สถานศึกษาระบบ และรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถความสนใจความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษ ของบุคคลนั้น 3. ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษารวมทั้ง การจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ ของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล มาตรา 8 ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดทำแผนการจัด การศึกษาเฉพาะบุคคลและต้องปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในประกาศกระทรวง สถานศึกษาในทุกสังกัดและศูนย์การเรียนรู้ เฉพาะความพิการอาจจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทั้งในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย ในรูปแบบที่หลากหลายรวมทั้งการเรียนรวม

การจัดการศึกษาเฉพาะความพิการรวมถึงการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ การพัฒนา ศักยภาพในการดำรงชีวิตอิสระ การพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นการฝึกอาชีพหรือการบริการอื่นใด ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดสภาพแวดล้อม ระบบสนับสนุนการเรียนการสอน ตลอดจนบริการ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่คนพิการ สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาในทุกสังกัด มีหน้าที่รับคนพิการ เข้าศึกษาในสัดส่วนหรือจำนวนที่เหมาะสม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ กำหนด สถานศึกษาใดปฏิเสธไม่รับคนพิการเข้าศึกษาให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตาม กฎหมาย สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องสนับสนุนผู้ดูแลคนพิการและประสานความ ร่วมมือจากชุมชนหรือนักวิชาชีพ เพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาทุกระดับหรือบริการทางการศึกษา ที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ มาตรา 19 ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีหน้าที่ดำเนินการจัดการศึกษาโดยเฉพาะการจัดการเรียนรวม การนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อให้คน พิการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้การดำเนินการบรรลุ วัตถุประสงค์ตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้การสนับสนุน ทรัพยากร องค์กรความรู้ และบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. 2550 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ข้อ 3 คนพิการที่ประสงค์จะขอรับเงินอุดหนุนทางการศึกษา ขอเยี่ยมสิ่งอำนวยความสะดวก และสื่อทางการศึกษา และขอเยี่ยมเงินเพื่อจัดซื้อและขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา จะต้องมีความสมบูรณ์ดังต่อไปนี้ 1. มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย 2. มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล 3. ลงทะเบียนและเข้าศึกษาในสถานศึกษา 4. ให้คนพิการที่มีคุณสมบัติตามข้อ 3 มีสิทธิได้รับสิ่ง อำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามบัญชีท้ายกฎกระทรวง

ดังต่อไปนี้ 1. ขอยืมสิ่งอำนวยความสะดวกและสื่อทางการศึกษาให้เป็นไปตามรายการในบัญชี ก. 2. ขอยืมเงินเพื่อจัดซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และบริการทางการศึกษาให้เป็นไปตามรายการในบัญชี ก. และบัญชี ค. 3. ขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้ เป็นไปตามรายการในบัญชี ข. และบัญชี ค. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคณิศรทางการศึกษา พ.ศ. 2552 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 3 และ มาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคณิศรทางการศึกษา ข้อ 2 ประเภทของคณิศรทางการศึกษามีดังต่อไปนี้ 1. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น 2. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 3. บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา 4. บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ 5. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ 6. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา 7. บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ 8. บุคคลออทิสติก 9. บุคคลพิการซ้ำซ้อน

นอกจากนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2551 น.10-19) ได้ประกาศนโยบายปฏิรูปการศึกษาสำหรับคนพิการในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) นโยบายข้อที่ 1 คนพิการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และเสมอภาคยุทธศาสตร์ที่ 1.1 เพิ่มโอกาสให้คนพิการได้รับการทางการศึกษา นโยบายข้อที่ 2 คนพิการได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของแต่ละประเภทความพิการในทุกระบบและรูปแบบการศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 2.1 พัฒนาหลักสูตรกระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลให้เหมาะสมสำหรับคนพิการ ยุทธศาสตร์ที่ 2.2 พัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ยุทธศาสตร์ที่ 2.3 พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้สำหรับคนพิการ นโยบายข้อที่ 3 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ยุทธศาสตร์ 3.1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ นโยบายข้อที่ 4 พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ยุทธศาสตร์ที่ 4.1 พัฒนาระบบการบริหารและกลไกในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ยุทธศาสตร์ที่ 4.2 ปฏิรูประบบการเงิน การคลัง และงบประมาณเพื่อการศึกษาสำหรับคนพิการ

สรุปความสำคัญของการจัดการศึกษาของคนพิการในประเทศไทยจากกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รัฐต้อง จัดการศึกษาให้คนพิการมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการจนตลอดชีวิต ด้วยรูปแบบที่เหมาะสม คำนึงถึงความสามารถความสนใจความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น ให้มีสิทธิได้รับสิ่ง อำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยให้สอดคล้องกับความบกพร่องของคนพิการ และต้องมีการปรับปรุง

แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดใน ประกาศกระทรวง รวมทั้งจะต้องจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนที่มีความบกพร่องเรียนรวม

หลักการ แนวทางการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีนโยบาย ให้สถานศึกษาในสังกัดจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในรูปแบบการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) และการบริหารจัดการทั้งระบบโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน School Based management (SBM) ได้คัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม มี เป้าหมายเพื่อเพิ่มโอกาสให้เด็กพิการทุกคนได้เข้าเรียนและเรียนในโรงเรียน ใกล้บ้านทั้งนี้ได้มีการ ทบทวนถึงภารกิจที่จำเป็นที่สถานศึกษาทั่วไปต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายทั้งการจัดให้เด็กพิการ ทุกคนที่อยู่ในเขตบริการได้เข้าเรียนในโรงเรียนและพัฒนาให้โรงเรียนมีคุณภาพรองรับการให้บริการ ด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมายของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม

ผดุง อารยวิญญู (2542, น.3) ได้กล่าวถึงความหมายของการเรียนรวมว่า การจัดเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษเข้าเรียนรวมในชั้นเรียนเดียวกันกับเด็กปกติที่มีลักษณะได้แก่ เมนสตรีมมิ่ง (Mainstreaming) หมายถึง การ จัดการเรียนรวมเต็มเวลา โดยเด็กพิเศษจะเข้าเรียนในห้องปกติโดย ไม่มีบริการเพิ่มเติมพิเศษ ส่วนอีกความหมายหนึ่งก็คือ อินทิเกรชัน (Integration) หมายถึง การจัดการให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เข้าเรียนรวมในชั้นปกติบางวิชาและรวมถึงการจัดชั้น พิเศษในโรงเรียนปกติและความหมายสุดท้าย อินคลูชัน (Inclusion) หมายถึง การจัดการศึกษาให้ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้เข้าเรียนรวมชั้นกับนักเรียนทั่วไป โดยวิธีการรับเข้าเรียนรวมกัน ตั้งแต่เริ่มเข้ารับการศึกษา โดยมีความเชื่อว่าพื้นฐานเด็กในท้องถิ่นทุกคนไม่ว่าจะเป็นนักเรียนทั่วไป หรือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เมื่อถึงอายุเข้าเรียนก็ควรได้เข้าเรียนในโรงเรียน

เบญจา ชลธารันนธ์ และศิริวิมล ใจงาม (2544, น.1) กล่าวว่า การเรียนรวม คือการที่เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้รับโอกาสที่เข้าเรียนรวมกับเด็กปกติทั่วไป โดยได้รับการ สนับสนุนช่วยเหลือจากบุคลากรในโรงเรียนทุกฝ่ายให้สามารถเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนได้ อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นทางร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็ก

วิลาวัลย์ วงศ์คุณาโรจน์ (2545, น.15) กล่าวว่า การเรียนรวมคือ การจัดการศึกษาให้แก่ เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมกับเด็กปกติโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้เด็ก พิเศษเกิดทักษะและประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ได้กล่าวถึง ความหมายของการเรียนรวมว่าเป็นการจัดการศึกษาให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้มีโอกาส

เรียนรวมกับนักเรียนทั่วไปตามความสามารถของแต่ละบุคคล และมีการกำหนดแบ่งหน้าที่รับผิดชอบกันระหว่างฝ่ายบริหาร ฝ่ายสอนและฝ่ายสนับสนุนทั้งในด้านการศึกษาปกติและด้านการเรียนรวม กล่าวโดยสรุปว่าการจัดการเรียนรวม หมายถึง วิธีหรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ร่วมกันให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับนักเรียนปกติเกิดการมีปฏิสัมพันธ์และส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในทุกด้านทั้งทางร่างกายและจิตใจโดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคลที่สามารถปรับปรุงและพัฒนาศักยภาพ ให้ดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ; กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม หมายถึง การศึกษาสำหรับทุกคนโดยรับเด็กและเยาวชนพิการ หรือมีความบกพร่องเข้ามาเรียนตั้งแต่เริ่มเข้ารับการศึกษา และจัดให้มีบริการตามความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล ทั้งนี้ในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ได้ระบุความหมายของ “การเรียนรวม ” ว่าเป็นการจัดให้คนพิการได้เข้าศึกษาในระบบการศึกษาทั่วไปทุกระดับและหลากหลายรูปแบบ รวมถึงการจัดการศึกษาให้สามารถรองรับการเรียนการสอนสำหรับทุกคนทุกกลุ่ม และได้ระบุความหมายของคนพิการว่าเป็นบุคคล

ซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว และการสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ สังคม พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความต้องการจำเป็นการศึกษาที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านใดด้านหนึ่ง เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป

โดยสรุปความหมายของ การจัดการเรียนรวม คือ การจัดการศึกษาให้เด็กและเยาวชนพิการที่มีความบกพร่องทางการเห็น ทางการได้ยิน ทางสติปัญญา ทางร่างกายหรือสุขภาพ ทางการพูดและภาษา ปัญหาทางการเรียนรู้ ปัญหาทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ ออทิสติก และพิการซ้ำซ้อน ให้เรียนรวมกับนักเรียนทั่วไปตลอดจนรับบริการช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาในโรงเรียนทั่วไป

ความเป็นมาของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม

กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติหลักการประกาศ พ.ศ. 2542 เป็นปีการศึกษาเพื่อคนพิการ ภายใต้ หลักการ คนพิการทุกคนที่อยากเรียนต้องได้เรียน เพื่อเร่งรัด ปรับปรุง และขยายบริการทางการศึกษาสำหรับคนพิการให้ทั่วถึงและมีคุณภาพยิ่งขึ้น คณะรัฐมนตรีมีมติ เรื่องมาตรการการจัดการศึกษาพิเศษ ดังนี้ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้คนพิการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างคนทั่วไปและประกอบอาชีพได้ตามศักยภาพ

1. กำหนดเป้าหมายมุ่งขยายโอกาสให้กับคนพิการที่อยู่ในวัยเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี

2. ผลิตและพัฒนาคุณภาพครู อาจารย์ และบุคลากร
3. พัฒนาการวิจัย ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก
4. พัฒนาระบบการบริหารจัดการ กระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่ท้องถิ่น

ให้สถานศึกษาเพิ่มการรับนักเรียนพิการ

5. ให้ผู้ที่ไม่สามารถเข้าชั้นเรียนตามปกติ ได้รับการศึกษานอกระบบโรงเรียน
6. จัดให้มีศูนย์การศึกษาพิเศษแห่งชาติ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา และศูนย์

การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด

7. ให้สถานศึกษาของรัฐและเอกชน จัดบริการการศึกษาแก่คนพิการ โดยจัดแบบเรียนหรือแยกชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนเรียนรวม หรือเป็นโรงเรียนพิเศษเฉพาะความบกพร่อง

8. ต้องคำนึงถึงคุณภาพและมีการกระจายบริการอย่างทั่วถึงทุกพื้นที่

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนรวมกับเด็กปกติในโรงเรียนประถมศึกษา โดยดำเนินการร่วมกับกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา จนกระทั่งปีงบประมาณ 2529 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงกำหนดให้มีการดำเนินงานโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนรวมกับเด็กปกติ โดยเริ่มในโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จนถึงปีงบประมาณ 2533 ได้ขยายการดำเนินงานการจัดการเรียนรวมไปยังสำนักงานการศึกษาจังหวัดต่าง ๆ และขยายครบทุกจังหวัด ทั่วประเทศในปี 2538 และได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลาถึง 9 ปี ทำให้เกิดการขยายการจัดการเรียนรวม ทั้งในระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น การจัดการเรียนรวมดำเนินไปอย่างกว้างขวาง ทำให้เกิดความจำเป็นในการศึกษา เพื่อหารูปแบบที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพในการดำเนินการจัดการเรียนรวม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ นักเรียนทุกคน จึงได้จัดโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมต้นแบบ 1 อำเภอ 1 โรงเรียน ใน ปีงบประมาณ 2547 (ตุลาคม 2546–กันยายน 2547) ขึ้นเป็นครั้งแรกและเพื่อเป็นการดำเนินการตามนโยบายดังกล่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน จึงร่วมกับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน พิจารณาคัดเลือกโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการเป็นโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเชิญผู้บริหารสถานศึกษาไปประชุม เพื่อรับทราบนโยบายและแนวทางดำเนินงานโดยใช้ระบบการบริหารจัดการเรียนรวมรูปแบบโครงสร้าง ซีท (SEAT Framework) และระบบการบริหารจัดการโดยใช้ โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) สำหรับ ประเภทของคนพิการ ตามแนบท้ายประกาศคณะกรรมการพิจารณาให้คนพิการได้รับสิทธิช่วยเหลือทางการศึกษา เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ การรับรองบุคคลของสถานศึกษาว่าเป็นคนพิการ พ.ศ. 2548 ได้ระบุไว้ สรุปได้ดังนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2548, น.5)

1. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็นตั้งแต่ระดับเล็กน้อยจนถึงตาบอดสนิท อาจแบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้

1.1 คนตาบอด หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็นมากจนต้องสอนให้อ่านอักษรเบรลล์ หรือใช้วิธีการฟังเทปหรือแถบเสียง

1.2 คนเห็นเลือนลาง หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็นแต่ยังสามารถอ่านอักษรตัวพิมพ์ที่ขยายใหญ่ได้ หรือใช้แว่นขยายอ่าน

2. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ระดับรุนแรงจนถึงระดับน้อย อาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

2.1 คนหูหนวก หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินมากจนไม่สามารถรับข้อมูลผ่านทาง การได้ยินได้ ไม่ว่าจะใส่หรือไม่ใส่เครื่องช่วยฟังก็ตาม โดยทั่วไปหากตรวจการได้ยิน จะสูญเสียการได้ยินประมาณ 90 เดซิเบล ขึ้นไป (เดซิเบล เป็นหน่วยวัดความดังของเสียง) หมายถึง คนปกติได้ยินเสียงดังไม่เกิน 25 เดซิเบล แต่คนหูหนวกจะเริ่มได้ยินเมื่อเสียงดังมากกว่า 90 เดซิเบล

2.2 คนหูตึง หมายถึง บุคคลที่มีการได้ยินเหลืออยู่เพียงพอที่จะรับข้อมูลผ่านทาง การได้ยินโดยทั่วไปจะใส่เครื่องช่วยฟังหากตรวจวัดการได้ยินจะพบว่า มีการสูญเสียการได้ยินน้อยกว่า 90 เดซิเบล ลงมาจนถึง 26 เดซิเบล หมายถึง คนปกติเริ่มได้ยินเสียงเมื่อเสียงดังไม่เกิน 25 เดซิเบล แต่คนหูตึงจะเริ่มได้ยินที่ดังกว่า 26 เดซิเบล จนถึง 90 เดซิเบล

3. บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง บุคคลที่มีพัฒนาการช้ากว่าคนทั่วไป เมื่อวัดระดับเชาวน์ปัญญา โดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานแล้ว มีระดับเชาวน์ปัญญาที่ต่ำกว่าคนทั่วไป และมีความสามารถในการปรับตัวที่ต่ำกว่าเกณฑ์ทั่วไป อย่างน้อย 2 ทักษะ หรือมากกว่า เช่น ทักษะการสื่อความหมาย ทักษะทางสังคม ทักษะการใช้สาธารณสมบัติ การดูแลตนเอง การดำรงชีวิตในบ้าน การควบคุมตนเอง สุขอนามัย และความปลอดภัย การเรียนรู้วิชาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน การใช้เวลาว่าง และการทำงาน ซึ่งลักษณะความบกพร่องทางสติปัญญา พบตั้งแต่แรกเกิดจนอายุ 18 ปี

4. บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ หมายถึง บุคคลที่มีอวัยวะไม่สมส่วน อวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งหรือหลายส่วนขาดหายไป กระดูกและกล้ามเนื้อพิการ เจ็บป่วยเรื้อรังรุนแรง มีความพิการของระบบประสาท มีความลำบากในการเคลื่อนไหว จึงเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาในสภาพปกติ ทั้งนี้ไม่รวมคนที่มีความบกพร่องทางประสาทสัมผัส ได้แก่ ตาบอด หูหนวก

5. บุคคลที่มีปัญหาในการเรียนรู้ หมายถึง บุคคลที่มีความบกพร่องอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างในกระบวนการพื้นฐานทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจหรือการใช้ภาษาอาจเป็น ภาษาพูดและ/หรือภาษาเขียนซึ่งจะมีผลทำให้มีปัญหาในการฟัง การพูด การคิด การอ่าน การเขียน การสะกดคำหรือการคิดคำนวณ รวมทั้งสภาพความบกพร่องในการรับรู้สมองได้รับบาดเจ็บ

การปฏิบัติงานของสมองสูญเสียไป ซึ่งอาจทำให้มีปัญหาในการอ่านและปัญหาในการเข้าใจภาษา ทั้งนี้ไม่รวมคนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้เนื่องจากความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน หรือการเคลื่อนไหว ปัญญาอ่อน ปัญหาทางอารมณ์ หรือความต้อยโอกาสเนื่องจากสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมหรือเศรษฐกิจ

6. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา หมายถึง บุคคลที่มีความบกพร่องในเรื่อง การเปล่งเสียงพูด เช่น เสียงผิดปกติ อัตราความเร็วและจังหวะการพูดผิดปกติ หรือคนที่มีความบกพร่องในเรื่องความเข้าใจและการใช้ภาษาพูด การเขียน และ/หรือระบบสัญลักษณ์อื่นที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับรูปแบบของภาษา เนื้อหาของภาษา หน้าที่ของภาษา

7. บุคคลที่มีปัญหาทางพฤติกรรมหรืออารมณ์หมายถึง บุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติเป็นอย่างมาก และปัญหาทางพฤติกรรมนั้นเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ไม่เป็นที่ยอมรับทางสังคมหรือวัฒนธรรม

8. บุคคลออทิสติก หมายถึง บุคคลที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการด้านสังคม ภาษา และการสื่อความหมาย พฤติกรรม อารมณ์ และจินตนาการ ซึ่งมีสาเหตุเนื่องมาจากการทำงานในหน้าที่บางส่วนของสมองที่ผิดปกติไปและความผิดปกตินั้นพบได้ก่อนวัย 30 เดือน

9. บุคคลพิการซ้อน หมายถึง บุคคลที่มีสภาพความบกพร่องหรือความพิการมากกว่าหนึ่งประเภทในบุคคลคนเดียวกัน เช่น คนปัญญาอ่อนสูญเสียการได้ยิน เป็นต้น

ปรัชญาการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ

การจัดการศึกษาเพื่อคนพิการในสหัฐวรรษใหม่จะมีแนวทางการจัดที่ชัดเจนขึ้น กล่าวคือ มุ่งจัดในลักษณะการศึกษาแบบเรียนรวมซึ่งหมายถึง การศึกษาให้กับเด็กทุกคนในระบบการศึกษา เดียวโดยไม่แยกว่าเป็นเด็กพิการต้องไปเรียนในสถานศึกษาเฉพาะ รวมทั้งเด็กนั้นต้องการได้รับการสนับสนุนทุกด้านการแพทย์ วิชาการ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา โรงเรียนต้องปรับเปลี่ยนหลักสูตร ยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการเรียนการสอน สถานที่ ฯลฯ รวมทั้งจัดให้มีบุคลากรสนับสนุน ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนให้เด็กทุกคนได้เรียนรวมในสถานศึกษาเดียวกัน วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549, น.3)

การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเป็นการให้การศึกษาสำหรับทุกคนโดยรับเข้ามาเรียนรวมกันตั้งแต่เริ่มเข้ารับการศึกษา และจัดให้มีบริการพิเศษ ตามความต้องการของแต่ละบุคคลโดยมีหลักว่า เด็กเป็นผู้เลือกโรงเรียนไม่ใช่โรงเรียนเลือกเด็กเด็กทุกคนมีสิทธิที่จะเรียนรวมกันโดยโรงเรียน และครูจะต้องเป็นผู้ปรับสภาพแวดล้อม หลักสูตร การประเมินผล วัตถุประสงค์เพื่อให้ครูและโรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อสนองต่อความต้องการของนักเรียนแต่ละคนได้

การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเป็นการจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคนในระบบเดียวกัน

โดยไม่แยกว่าเด็กพิการต้องไปเรียนในสถานศึกษาเฉพาะรวมทั้งเด็กนั้นต้องการได้รับการสนับสนุนทุกด้าน

ทั้งด้าน การแพทย์ กึ่งแพทย์ วิชาการ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกบริการ เทคนิคการเรียนการสอน สถานที่ เป็นต้น รวมทั้งจัดให้มีบุคลากรสนับสนุนทั้งนี้เพื่อสนับสนุนให้เด็กทุกคนได้เรียนรวมในสถานศึกษา เดียวกัน เบญจา ชลธารันนันทน์ (2543, น.25) นอกจากนี้ ตามปฏิญญาองค์การทางการศึกษาและวัฒนธรรม UNESCO (2001) ว่าด้านสิทธิของเด็กทุกคนที่จะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับการศึกษาที่สนองความต้องการที่แตกต่างกัน โรงเรียนต้องจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคนอย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นแนวคิดในการจัดการศึกษาเพื่อทุกคน (Education for All) ดังนั้นการจัดการเรียนรวมจึงมีหลักการ ดังนี้ 1. ให้เกิดความยุติธรรมในสังคม (Social Justice) 2. เน้นความสามารถของเด็กและความเท่าเทียมกันในสังคมตามสภาวะปกติ (Normalization) ไม่แยกจากชุมชนและในสภาพแวดล้อมที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุด ซึ่งในโรงเรียนการศึกษาพิเศษเฉพาะความพิการ เด็กจะถูกจำกัดในวงแคบอยู่เฉพาะในกลุ่มของผู้บกพร่องด้วยกันแต่ในโรงเรียนทั่วไป ครู นักเรียน และชุมชน จะต้องทำความเข้าใจและยอมรับเด็กให้เป็นส่วนหนึ่งของสังคมด้วย สมพร หวานเสรี (2543, น.29)

แนวคิดในการจัดการเรียนรวม

เป็นที่ยอมรับว่าคนพิการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมจึงควรเตรียมผู้พิการตั้งแต่เยาว์วัยเพื่อให้มีความพร้อมที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ การให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีโอกาสเรียนรวมกับนักเรียนปกติที่สามารถจะทำได้จะช่วยให้ทุกคนสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติ เนื่องจากคนพิการเป็นทรัพยากรบุคคลของสังคมหากได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้องย่อมมีความรู้ ความสามารถ มีศักยภาพจะประกอบอาชีพ พึ่งพาตนเอง และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข รวมทั้งการช่วยสร้างสรรค์สังคมได้เช่นเดียวกับคนทั่วไป การส่งเสริมพัฒนาคนพิการเต็มศักยภาพต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การค้นพบความพิการ การบำบัดรักษา การฟื้นฟูสมรรถภาพ การให้การศึกษารักษาพัฒนาทักษะสังคม การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถคนพิการให้เต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล โดยการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการ ให้การศึกษาอบรมให้รู้จักสิทธิหน้าที่ในฐานะพลเมืองที่ดีมีอาชีพ มีงานทำ สามารถดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีเกียรติ มีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกับคนอื่นในสังคม ช่วยเหลือตนเองและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ในสังคมมนุษย์ มีทั้งคนปกติและผู้มีความบกพร่องต่าง ๆ เมื่อสังคมไม่สามารถแยกคนที่มีความบกพร่องออกจากสังคมปกติได้ จะช่วยให้ความสามารถของเด็กแต่ละคนปรากฏเด่นชัดเจนนขึ้น อีกทั้งเด็กแต่ละคนมีพื้นฐานต่างกันทางการเลี้ยงดูจากครอบครัว เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สติปัญญาและทักษะ การศึกษาจะช่วยให้แต่ละคนได้เรียนรู้เพื่อการปรับตัวและให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก การจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ มุ่งเน้นการให้โอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกัน ทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยยึดหลักการการศึกษาเพื่อปวงชน

โดยสรุป แนวคิดการจัดการเรียนรวมเป็นการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการมุ่งเน้นการให้โอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยยึดหลักการศึกษาเพื่อปวงชน ซึ่งบุคคลทุกคนย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ในสังคมมนุษย์มีทั้งคนปกติและผู้มีความบกพร่องต่าง ๆ เมื่อสังคมไม่สามารถแยกคนที่มีความบกพร่องออกจากสังคมได้ ดังนั้น จึงไม่ควรแยกการศึกษาเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งควรให้เด็กพิเศษเรียนรวมกับเด็กปกติในโรงเรียน ทั่วไปซึ่งทักษะการศึกษาจะช่วยให้แต่ละคนได้เรียนรู้เพื่อปรับตัวเข้ากันและให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

การบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework)

เบญจา ชลธารันนท์ (2546, น.25-31) ได้เสนอแนวทางการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT framework) สรุปได้ดังนี้

1. ด้านนักเรียน (S : Students)

โรงเรียนเรียนรวมต้องดำเนินการเตรียมความพร้อมนักเรียนทั่วไปและนักเรียนพิการเพื่อการเรียนรวมดังนี้ นักเรียนทั่วไปจำเป็นต้องได้รับข้อมูลเกี่ยวกับความพิการของเพื่อนก่อนที่เพื่อนจะเข้ามาเรียนรวม ครูประจำชั้นอาจต้องใช้เวลาในวันเปิดเรียนวันแรกบอกให้นักเรียนทั้งชั้นได้รับรู้และจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลอง ช่วยให้เด็กทั้งชั้นเข้าใจข้อจำกัดของเพื่อนพิการ นักเรียนพิการจำเป็นต้องได้รับบริการจากศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา/ประจำจังหวัด ก่อนเข้าเรียนรวม เพื่อเรียนทักษะที่จำเป็นต้องใช้ในชั้นเรียนรวม ทั้งนี้ ต้องให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของเด็กพิการเป็นเฉพาะบุคคล นอกจากนี้โรงเรียนต้องบริหารจัดการในเรื่องต่อไปนี้

1.1 จำนวนเด็กพิการในชั้นเรียน หากโรงเรียนมีหลายห้องเรียน ในระดับชั้นเดียวกันก็ควรกระจายเด็กพิการเข้าเรียนรวมในทุกห้อง เช่น มีนักเรียนพิการเข้าเรียนรวม 3 คน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีอยู่ 3 ห้อง คือ ประถมศึกษาปีที่ 1/1 ประถมศึกษาปีที่ 1/2 ประถมศึกษาปีที่ 1/3 ให้จัดนักเรียนพิการเข้าเรียนห้องละ 1 คน เป็นต้น

1.2 การใช้อาคารสถานที่ที่เหมาะสม เช่นหากโรงเรียนมีนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย ต้องใช้เก้าอี้รถเข็นขณะเรียนรวมในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งห้องเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อยู่ชั้น 3 ของอาคารเรียน ย้ายลงมาอยู่ชั้นล่างสุด เป็นต้น

1.3 การจัดตารางความช่วยเหลือดูแลเพื่อน การใช้ระบบเพื่อนช่วยเพื่อน

1.4 การจัดให้มีระบบให้รางวัลนักเรียนทั่วไปที่อาสาสมัครช่วยเหลือเพื่อนพิการ เช่น ให้อุปกรณ์ ถ้วยรางวัลในที่ประชุมโรงเรียน จัดนิทรรศการแนะนำคนดี เป็นต้น

2. ด้านสภาพแวดล้อม (E : Environment) โรงเรียนจำเป็นต้องบริหารจัดการสภาพแวดล้อม ดังนี้

2.1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ควรจัดให้นักเรียนพิการเรียนในสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุดและจัดให้นักเรียนพิการใช้สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกและปลอดภัยและเข้าถึงได้ (Barrier - free and Accessible)

2.1.1 การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร เช่น บริเวณภายนอกอาคาร ต้องจัดให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน ที่ระบุไว้ในกฎกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 เรื่อง กำหนดลักษณะอาคารสถานที่ ยานพาหนะหรือบริการสาธารณะอื่นที่ต้องมีอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกโดยตรงแก่คนพิการ โดยคำนึงถึงความสะดวกปลอดภัยเป็นสิ่งสำคัญ

2.2 บุคคลสำคัญที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อม (Environment Others) ได้แก่ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครู และบุคลากร อื่นในโรงเรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษาแกนนำจัดการเรียนรวมจะเป็นผู้นำในการดำเนินการดังต่อไปนี้

2.2.1 จัดประชุมทุกกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เพื่อแจ้งให้ทราบว่าโรงเรียนมีโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม และจะต้องมีการดำเนินงานอย่างไรบ้าง

2.2.2 เป็นผู้สร้างบรรยากาศของการยอมรับนักเรียนพิการเรียนรวมในโรงเรียนให้ครูและบุคลากรทุกคน แม่ค้า รวมทั้ง นักการ ยามและคนขับรถ รับรู้และร่วมมือกันดูแลช่วยเหลือเด็กพิการอย่างถูกวิธี

2.2.3 จัดให้มีคณะกรรมการจัดการเรียนรวมประจำโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร นักวิชาชีพ ครู พ่อ แม่ และผู้ปกครอง และบุคคลภายในชุมชน ร่วมกันกำหนดนโยบายแนวทางการดำเนินงาน การจัดสรรงบประมาณ การกำหนดบทบาทและหน้าที่ของบุคลากรทุกคนและผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน

2.2.4 ประชาสัมพันธ์โครงการให้บุคลากรทุกคนและชุมชนทราบ เพื่อเกิดความร่วมมือกันในการทำงานเป็นคณะและชุมชนมีส่วนร่วม

3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A : Activities)

กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการทั้งหมดเกี่ยวกับการเรียนการสอน ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนและโรงเรียน หมายถึง การบริหารและการใช้หลักสูตรเฉพาะสำหรับเด็กพิการระดับมากหรือรุนแรง (Severe) หลักสูตรทั่วไปแต่ปรับบางวิชาหรือหลักสูตรเพิ่มเติม เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น จัดให้มีการเรียนรู้เรื่องการทำความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อม และการเคลื่อนไหว อักษรเบรลล์ ส่วนเด็กพิการที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จัดให้เรียนภาษามือ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จัดให้เรียนรู้ทักษะชีวิตประจำวัน การดูแลสุขลักษณะของตนเอง เช่น การสระผม นอกจากนี้ กิจกรรมการเรียนการสอนยังหมายถึง การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล

(Individualized Implementation Plan : IIP) การตรวจสอบทางการศึกษาใช้เทคนิคการสอนพิเศษเช่น การวิเคราะห์งาน (Task Analysis) การใช้ระบบเพื่อนช่วยเพื่อน การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) การสอนเสริมและการปรับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียน เป็นต้น

4. ด้านเครื่องมือ (T: Tools)

เครื่องมือมีความหมายกว้าง หมายรวมถึง สิ่งที่น่ามาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการเรียนรวม สิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเกิดการเรียนรู้และดำรงชีวิตอิสระได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เป็นการช่วยเหลือสนับสนุนให้นักเรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ เครื่องมื่อดังกล่าว หมายถึง สิ่งต่อไปนี้

4.1 นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป็นการกำหนดทิศทางในการปฏิบัติงานและระบบการให้บริการที่ชัดเจน

4.2 งบประมาณ โรงเรียนจำเป็นต้องจัดสรรงบประมาณให้เป็นการเฉพาะเพื่อการจัดการเรียนรวมให้กับเด็กพิการหรือที่มีความบกพร่อง

4.3 ระบบบริหารจัดการ ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องนำเสนอเรื่องการจัดการเรียนรวม จัดตั้งคณะกรรมการการวางแผน โดยนำเสนอให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนรวมประจำโรงเรียน ให้มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายในการจัดการเรียนรวม กำหนดแนวทางการดำเนินงานจัดสรรงบประมาณ กำหนดบทบาทและหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน กำหนดรูปแบบในการจัดการเรียนรวม และร่วมมือกับหน่วยงานและบุคลากรภายนอกที่เกี่ยวข้องกับระบบการบริหารจัดการ

4.4 กฎกระทรวง ได้แก่ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พุทธศักราช 2545

4.5 เทคโนโลยีอำนวยความสะดวก (Assistive Technology : AT)

4.6 สิ่งอำนวยความสะดวก (Accessibility)

4.7 สื่อ หมายถึง สื่อทางการศึกษา ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

4.8 บริการ หมายถึง บริการต่าง ๆ ที่ช่วยสนับสนุนการศึกษาของคนพิการแต่ละประเภท

4.9 ตำรา อาจจัดทำในรูปแบบอื่นที่นอกเหนือจากตัวพิมพ์

4.10 ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา หมายถึง มาตรการอื่นที่นอกเหนือจากสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการที่ช่วยเหลือ และสนับสนุนการเรียนรู้ของคนพิการ

4.11 ครูการศึกษาพิเศษ หมายถึง ครูที่ได้รับการศึกษาสาขาการศึกษาพิเศษในระดับปริญญาตรีขึ้นไป หรือผู้ที่ได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กฎกระทรวงศึกษาธิการกำหนด

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม คือ การจัดการศึกษาให้เด็กและเยาวชนพิการทุกคนมีสิทธิขั้นพื้นฐานในการได้รับบริการทางการศึกษาที่สอดคล้องกับระดับและประเภทของความ ต้องการที่แตกต่างไปแต่ละบุคคล โดยได้รับการฝึกฝน ฟันฟู บำบัด และการเรียนรู้จากกระบวนการเรียนการสอนที่สถานศึกษาจัดให้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพทุกด้านให้สูงสุดตามความสามารถของแต่ละบุคคล และควรจัดให้เด็กพิเศษได้เรียนร่วมกับเด็กปกติให้มากที่สุด เพื่อมีความพร้อมในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างปกติสุข ตลอดจนการเตรียมบุคลากรทางการศึกษา ทั้งมวลอย่างเหมาะสม เพื่อจะได้รับผิดชอบงานด้านการเรียนรวม ซึ่งนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการส่งเสริมความก้าวหน้าของโรงเรียนที่จัดการเรียนรวมให้มีประสิทธิภาพ

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน School-Based Management (SBM)

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management) ถือได้ว่าเป็นแนวคิดหนึ่งในการบริหารและจัดการศึกษา แนวคิดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเกิดขึ้นในวงธุรกิจอุตสาหกรรมของประเทศสหรัฐอเมริกา มีความเชื่อว่าถ้าผู้ร่วมงานพึงพอใจผลผลิตที่ได้ก็จะเพิ่มขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงได้มีการเปลี่ยนแปลงให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ต่อมาแนวคิดนี้ได้ถูกนำมาประยุกต์ใช้ในด้านการศึกษา โดยการให้โรงเรียนมีอิสระในการบริหารตนเอง เน้นให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและรับผิดชอบการดำเนินงานของโรงเรียน หลักการสำคัญในการบริหารแบบ ใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) โดยทั่วไป ได้แก่

1. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาจากกระทรวงและส่วนกลางไปยังสถานศึกษาให้มากที่สุด โดยมีความเชื่อว่าโรงเรียนเป็นหน่วยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการศึกษาของเด็ก ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหาร การตัดสินใจ และการจัดการศึกษาทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและทำให้มีความรับผิดชอบในการจัดการศึกษามากขึ้น
2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation or Collaboration or Involvement) เปิดโอกาสให้ ผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการบริหาร ตัดสินใจ และร่วมจัดการศึกษาทั้งครู ผู้ปกครองตัวแทนศิษย์เก่าและตัวแทนนักเรียน การที่บุคคลมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จะเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและจะรับผิดชอบในการจัดการศึกษามากขึ้น
3. หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน (Return Power to People) ในอดีตการจัดการศึกษาจะทำหลากหลายทั้งวัดและองค์กรในท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ ต่อมา มีการร่วมการจัดการศึกษาไปให้กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้เกิดเอกภาพและมาตรฐานทางการศึกษา แต่เมื่อประชากรเพิ่มขึ้น ความเจริญต่าง ๆ ก้าวไปอย่างรวดเร็ว การจัดการศึกษาโดยส่วนกลางเริ่มมีข้อจำกัดเกิดความล่าช้าและไม่สนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชนอย่างแท้จริง จึงต้องมีการคืนอำนาจให้ท้องถิ่นและประชาชนได้จัดการศึกษาเองอีกครั้ง
4. หลักการบริหารตนเอง (Self - managing) ในระบบการศึกษาทั่วไป มักจะกำหนดให้ โรงเรียนเป็นหน่วยปฏิบัติตามนโยบายของส่วนกลางโรงเรียน

ไม่มีอำนาจอย่างแท้จริง สำหรับการ บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนั้น ให้โรงเรียนมีอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบในการดำเนินงาน ซึ่งอาจดำเนินการได้หลากหลายด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน แล้วแต่ความพร้อมและสถานการณ์ของโรงเรียน ผลที่ได้น่าจะมีประสิทธิภาพสูงกว่าเดิม ที่ทุกอย่าง กำหนดมาจากส่วนกลางไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม 5. หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล (Check and Balance) ส่วนกลางมีหน้าที่กำหนดนโยบายและควบคุมมาตรฐานเมืองครือสรรหา หน้าที่ตรวจสอบคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อให้มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นไปตาม กำหนดและเป็นไปตามนโยบายของชาติ คณะกรรมการโรงเรียนจะทำหน้าที่ตรวจสอบ และถ่วงดุลซึ่ง กันและกันเสมอ จากหลักการดังกล่าวทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่าการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จะเป็นการบริหารงานที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากกว่ารูปแบบการจัดการศึกษา ที่ผ่านมารูปแบบ การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีรูปแบบที่สำคัญอย่างน้อย 4 รูปแบบ ได้แก่

1. รูปแบบที่มีผู้บริหารโรงเรียนเป็นหลัก (Administration Control SBM) แนวคิดในการกระจาย อำนาจหน้าที่ในการบริหารการเงิน บุคลากร และวิชาการแก่ผู้บริหารโรงเรียน เพื่อให้การบริหาร วิทยาลัยนั้นมีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยผู้บริหารจะเป็นประธาน เจ้าที่เขตการศึกษาเป็นกรรมการ ส่วนกรรมการอื่น ๆ ได้จากการเลือกตั้งหรือคัดเลือกจากกลุ่มผู้ปกครอง ครู และชุมชน คณะกรรมการ มีบทบาทให้คำปรึกษาแต่อำนาจการตัดสินใจยังคงอยู่ที่ผู้บริหารโรงเรียน
2. รูปแบบที่มีครูเป็นหลัก (Professional Control SBM) เกิดจากแนวคิดที่ว่าครูเป็นผู้ใกล้ชิดนักเรียนมากที่สุดย่อมรู้ปัญหา ได้ดีกว่าและสามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุดการจัดคณะกรรมการรูปแบบนี้ตัวแทนคณะครูจะมีสัดส่วน มากที่สุด
3. รูปแบบที่ชุมชนมีบทบาทหลัก (Community Control SBM) เพื่อให้ผู้รับบริการ การศึกษามีความพึงพอใจในการจัดการศึกษามากที่สุด จึงจัดให้มีคณะกรรมการชุมชนเพื่อให้มีส่วนร่วม ในการจัดทำหลักสูตรและการจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการค่านิยมของผู้ปกครอง และชุมชนมากที่สุด คณะกรรมการโรงเรียนจึงมีสัดส่วนจำนวนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชนมากที่สุด
4. รูปแบบที่ครูและชุมชนมีบทบาทหลัก (Professional Community Control SBM) แนวคิดเรื่อง นี้เชื่อว่า ทั้งครูและผู้ปกครองต่างมีความสำคัญในการจัดการศึกษาให้แก่เด็ก เนื่องจากทั้งสองกลุ่ม ต่างอยู่ใกล้ชิดนักเรียนมากที่สุด รับรู้ปัญหาและความต้องการได้ดีที่สุด สัดส่วนของครูและผู้ปกครอง ในคณะกรรมการโรงเรียนจะมีเท่า ๆ กัน ผู้บริหารโรงเรียนเป็นประธาน บทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการโรงเรียนเป็นคณะกรรมการบริหาร

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ 2551

กระทรวงศึกษาธิการ พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ 2551 ได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2551 มีสาระโดยสรุปในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานเขตพื้นที่หรือสำนักงานเขตพื้นที่ควรทราบและถือปฏิบัติ ดังนี้

1. (ม.2) คำนิยาม
2. (ม.3) “คนพิการ” หมายถึง บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน

หรือไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคด้านต่าง ๆ และมีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

“ผู้ดูแลคนพิการ” หมายความว่า บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุตร สามี ภรรยา ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลที่รับดูแลอุปการะคนพิการ

“แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล” (IEP) หมายความว่า แผนซึ่งกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ ตลอดจนกำหนดเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเฉพาะบุคคล

“ครูการศึกษาพิเศษ” หมายความว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป และปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน

“การเรียนรวม” หมายถึง การจัดให้คนพิการได้เข้าศึกษาในระบบการศึกษาทั่วไปทุกระดับ และหลากหลายรูปแบบ รวมถึงการจัดการศึกษาให้สามารถรองรับการเรียนการสอน สำหรับคนทุกกลุ่มรวมทั้งคนพิการ

“สถานศึกษาเฉพาะความพิการ” หมายความว่า สถานศึกษาของรัฐหรือเอกชนที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการโดยเฉพาะ ทั้งในลักษณะอยู่เป็นประจำ ไป กลับ และรับบริการที่บ้าน

“ศูนย์การศึกษาพิเศษ” หมายความว่า สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบหรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการ ตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการจนตลอดชีวิต และจัดการศึกษาอบรมแก่ผู้ดูแลคนพิการ ครู บุคลากร และชุมชน รวมทั้งการจัดสื่อเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใด ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่ตามกำหนดในประกาศกระทรวง

“ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบหรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการ โดยเฉพาะหน่วยงานการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชน

3. สิทธิเฉพาะหน้าที่ทางการศึกษา

1. คนพิการมีสิทธิ (ม.5)

1.1 ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

1.2 เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น

1.3 ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภท

2. ครูการศึกษาพิเศษทุกสังกัดมีสิทธิ (ม.6)

2.1 ได้รับค่าตอบแทนพิเศษตามกฎหมายกำหนด

2.2 ครูการศึกษาพิเศษ ครู ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพองค์ความรู้การศึกษา ต่อเนื่องและทักษะในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

3. สถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่จัดการเรียนรวม (ม.7)

3.1 ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานให้ได้รับเงินอุดหนุนและความช่วยเหลือเป็นพิเศษ
จากรัฐ

4. สถานศึกษาทุกสังกัดมีหน้าที่ (ม.8)

4.1 จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

4.2 ต้องปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

4.3 ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

4.4 จัดการศึกษาสำหรับคนพิการทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัยในรูปแบบที่หลากหลายทั้งการเรียนรวมและเฉพาะคนพิการ

4.5 จัดสภาพแวดล้อม ระบบสนับสนุนการเรียนการสอน บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

4.6 สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาทุกสังกัด มีหน้าที่รับคนพิการเข้าศึกษาในสัดส่วนที่ตามหลักเกณฑ์และวิธีที่คณะกรรมการกำหนด

4.7 ถ้าปฏิเสธไม่รับคนพิการเข้าศึกษาให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามกฎหมาย

4.8 สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องสนับสนุนผู้ดูแลคนพิการและประสานความร่วมมือจากชุมชนหรือนักวิชาชีพ เพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาทุกระดับหรือบริการทาง

การศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ การส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

1. คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการจำนวน 43 คน (ม.11)

ประกอบด้วย รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการ ประธานคณะกรรมการ รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานคณะกรรมการคนหนึ่ง และผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นคนพิการ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นรองประธานคนที่สอง กรรมการโดยตำแหน่งสิบคนได้แก่ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการ การอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อธิบดีกรมสุขภาพจิต อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และเลขาธิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒีสิบคน ซึ่งรัฐบาลแต่งตั้งจากผู้มี ความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงด้านการบริหารการศึกษา ด้านการศึกษา สำหรับคนพิเศษ ด้านกฎหมาย ด้านการแพทย์ ด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับคน พิการ และด้านสังคมสงเคราะห์ ทั้งนี้อย่างน้อยเจ็ดคน ต้องมาจากองค์การคนพิการแต่ละประเภท และให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ (ม.12)

1.1 เสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาความเห็นชอบและมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

1.2 เสนอความคิดเห็นและให้คำปรึกษาต่อรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการกำหนด หลักสูตร การกำหนดมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา การประเมินและการทดสอบทาง การศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ รวมทั้งหลักเกณฑ์วิธีการ ได้มาและจำนวนเงินค่าตอบแทนพิเศษของครูการศึกษาพิเศษ

1.3 พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนสนับสนุนการจัดการศึกษา สำหรับคนพิการ

1.4 วางระเบียบข้อกำหนด ประกาศ และคำสั่งต่าง ๆ เกี่ยวกับแนวปฏิบัติการจัดการ การศึกษาสำหรับคนพิการ

1.5 ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสนับสนุนโครงการสิทธิ ทางการศึกษาของคนพิการ

1.6 สนับสนุนให้ทุกหน่วยที่เกี่ยวข้อง จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ รวมถึงส่งเสริมการ พัฒนาศักยภาพครูการศึกษาพิเศษ

1.7 วางระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุน โดยความเห็นชอบของ กระทรวงการคลัง

- 1.8 วางระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำรายงานสถานะการเงินและบริหารกองทุน
- 1.9 วางระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติจ่ายเงิน
- 1.10 วางระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน จ่ายเงินการเก็บรักษาเงินกองทุน
- 1.11 วางระเบียบเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐาน ให้การรับรองหรือเพิกถอนการรับรอง แก่สถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่จัดการเรียนรวม สถานศึกษาเอกชนการกุศลที่จัดการศึกษาสำหรับ คนพิการ และศูนย์การเรียนเฉพาะคนพิการ

1.12 ปฏิบัติงานอื่นตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่กฎหมายอื่นกำหนด ให้เป็นอำนาจ หน้าที่ของคณะกรรมการ

2. ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สนับสนุน กำกับ ดูแล สำนัก บริหารงานการศึกษาพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ม.18) และ ให้สนับสนุนทรัพยากร องค์ความรู้และบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านแก่สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา (ม.19)

3. ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่ดำเนินการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการ จัดการเรียนรวม การนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ตามที่กฎหมายกำหนด (ม.19)

4. กองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ มีการจัดตั้งกองทุนให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อใช้จ่ายในการส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาการศึกษาอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง (ม.21) กรรมการกองทุนมี 22 คน โดยเลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษา พิเศษเป็นกรรมการและเลขานุการ (ม.22)

5. บทเฉพาะกาล

ให้ครูหรือบุคลากรทางการศึกษาที่ผ่านการอบรมวุฒิปัตรีครูการศึกษาพิเศษตามหลักสูตรที่ ก.ค.ศ. อนุมัติก่อนประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นครูการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ ภายใน หนึ่งปีนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้ที่ผ่านการอบรมวุฒิปัตรีครูการศึกษาพิเศษตาม หลักสูตรที่ ก.ค.ศ. อนุมัติ มีสิทธิได้รับแต่งตั้งเป็นครูการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ (ม.29)

มาตรฐานเรียนรวมโรงเรียนเรียนร่วม พ.ศ 2555

ความสำคัญและความจำเป็นของการจัดการเรียนรวมตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 เรื่องสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา ระบุว่า “การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมี ความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้หรือ มีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องใจจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ” และระบุเกี่ยวกับ

แนวทางการจัดการศึกษาไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญสู่กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ กรมสามัญศึกษา (2542, น.133) ดังนั้นครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการที่จำเป็นของเด็กพิเศษแต่ละประเภท ความสนใจและความถนัดของผู้เรียนและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้อย่างเต็มที่และพัฒนาความสามารถตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ให้ผู้เรียนได้รับพัฒนาการทางด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์และด้านสังคมเป็นสำคัญ

การเรียนรวมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

1. ส่งเสริมให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กปกติได้เรียนรวมกัน เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้และพัฒนาตนเอง มีสังคมที่กว้างขึ้น และได้รับการช่วยเหลือจากเพื่อนครูและผู้ปกครอง
2. ส่งเสริมให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าสู่สภาวะปกติให้มากที่สุด ซึ่งเป็นกระบวนการช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้ดีขึ้น สามารถตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมในการที่จะให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษตอบสนองได้เป็นปกติ จะต้อง จัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้จัดสภาพแวดล้อมให้เป็นสิ่งเสริมแรง
3. ส่งเสริมให้เด็กปกติรู้จักช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษในด้านต่าง ๆ ได้ เช่น ช่วยเหลือให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษทำงานได้สำเร็จ ช่วยเหลือในการจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น
4. ส่งเสริมให้เด็กปกติมีการยอมรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งทำให้เด็กปกติเรียนรู้ว่าในสังคมอาจมีคนที่มีความต้องการพิเศษประเภทต่าง ๆ ที่อาจมีความแตกต่างกันในด้านสรีระ ความสามารถและทักษะต่าง ๆ แต่บุคคลเหล่านั้นสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้ด้วยวิธีการที่คนปกติต้องให้โอกาสและยอมรับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ
5. ส่งเสริมให้เด็กปกติรู้จักการแบ่งปัน เด็กปฐมวัยปกติและเด็กปฐมวัยที่มีความต้องการพิเศษมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันเล่นและทำงานร่วมกันส่งเสริมให้เด็กปกติแบ่งปันวัสดุอุปกรณ์ที่อยู่ในครอบครอง ให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษหรือให้ยืมวัสดุอุปกรณ์ให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมาเล่นหรือทำงานด้วยกัน เป็นต้น
6. ส่งเสริมให้เด็กปกติมีคุณธรรมด้านความสุภาพทั้งทางด้านการพูดและด้านอื่น ๆ ที่มีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษในการทำกิจกรรมร่วมกันในแต่ละวัน
7. ส่งเสริมให้เด็กปกติมีคุณธรรมด้านความรับผิดชอบ ความรับผิดชอบที่เกิดจากความต้องการภายในเป็นแรงผลักดันให้เด็กแสดงออกในด้านความรับผิดชอบ เช่นการดูแลเอาใจใส่เด็ก

ที่มีความต้องการพิเศษในด้านต่าง ๆ การช่วยเหลืองานให้ประสบความสำเร็จการช่วยเหลือเก็บวัสดุอุปกรณ์ หรือของเล่นเข้าที่แทนเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มีข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ

8. ส่งเสริมให้เด็กมีสัมพันธภาพทางสังคมระหว่างกัน ระหว่างเด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งจะทำให้เด็กเกิดพฤติกรรมความร่วมมือได้

9. ช่วยให้เด็กปกติเรียนรู้ที่จะเข้าใจเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และพยายามทำสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นการช่วยเหลือผู้อื่น จะทำให้เด็กคำนึงประโยชน์ที่จะเกิดกับผู้อื่น

10. ช่วยให้เด็กปกติรู้จักการเอาใจเขามาใส่ใจเราการเรียนรู้ที่จะยอมรับความสามารถ และลักษณะเฉพาะของเด็กที่มีความต้องการพิเศษทำให้เด็กปกติเรียนรู้ที่จะเข้าใจผู้อื่น

ความสำเร็จการจัดการเรียนรวม การจัดการเรียนรวมจะประสบความสำเร็จเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับครูที่จะต้องมีความตั้งใจที่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษและการจัดการเรียนรวม ครูต้องมีความตั้งใจในการสอน มีการวางแผนการสอนอย่างรอบคอบ จัดการเรียนการสอนให้มีความยืดหยุ่น และควรมีแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษและจัดบรรยากาศการเรียนการสอนให้มีลักษณะปกติเพื่อไม่ให้เกิดความรู้สึกว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษมาเป็นภาระให้กับเพื่อนและครู และครูควรได้รับการอบรมฝึกฝนในเรื่องการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

แนวคิดมาตรฐานโรงเรียนเรียนรวม

ในการพัฒนาการศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำเรียนรวม การจัดการศึกษาจึงต้องจัดเพื่อพัฒนาเด็กทุกด้านให้สูงสุดตามความสามารถของแต่ละบุคคล ดังนั้น การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนรวมให้ประสบผลสำเร็จจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมภารกิจทุกด้าน ทั้งด้านปัจจัยกระบวนการและผลผลิต โดยโรงเรียนมีเป้าหมายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน สามารถดำเนินงานโดยใช้กระบวนการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย คือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทุกคนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และอยู่ร่วมสังคมให้เป็นปกติ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการและแนวคิดดังกล่าว จึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน จัดทำมาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนรวมสำหรับเป็นแนวทางปฏิบัติของโรงเรียนในการประเมินตนเองและปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพได้มาตรฐาน เพื่อให้โรงเรียนที่จัดการเรียนรวมพัฒนางาน การจัดการศึกษาเรียนรวม ให้มีประสิทธิภาพทั้งด้านปัจจัย ด้านการบริหารจัดการ ด้านกระบวนการเรียนการสอนและคุณภาพผู้เรียน

จุดมุ่งหมายมาตรฐานโรงเรียนเรียนรวม

1. เพื่อจัดทำมาตรฐานการศึกษาโรงเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สำหรับแนวทางปฏิบัติของโรงเรียนในการประเมินตนเองและปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพได้มาตรฐาน

2. เพื่อให้โรงเรียนที่จัดการเรียนรวมพัฒนางานการจัดการศึกษาเรียนรวมให้มีประสิทธิภาพทั้งด้านสังคมแห่งการเรียนรู้ กระบวนการบริหารจัดการ กระบวนการเรียนการสอน และคุณภาพนักเรียน กล่าวคือมาตรฐานการจัดการศึกษาพิเศษโรงเรียนรวม 13 มาตรฐาน 22 ตัวบ่งชี้ ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐาน 4 ด้านดังนี้มาตรฐานด้านคุณภาพนักเรียนมี 2 มาตรฐาน 2 ตัวบ่งชี้ มาตรฐานด้านการเรียนการสอนมี 3 มาตรฐาน 6 ตัวบ่งชี้ มาตรฐานด้านบริหารจัดการมี 7 มาตรฐาน 11 ตัวบ่งชี้ มาตรฐานด้านปัจจัยมี 1 มาตรฐาน 3 ตัวบ่งชี้ สำหรับองค์ประกอบของมาตรฐานมี 3 ส่วน คือ มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และระดับคุณภาพซึ่งมีความหมายดังนี้

มาตรฐาน หมายถึง สภาพที่พึงประสงค์ที่พึงระบุถึงสภาพปัจจัย วิธีการดำเนินงานหรือสภาพการ ผลผลิตที่มีคุณภาพและต้องให้เกิดขึ้นในโรงเรียนรวม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

ตัวบ่งชี้ หมายถึง ตัวแปรถึงสภาพหรือคุณสมบัติในแต่ละมาตรฐาน ระดับคุณภาพ หมายถึง ประเด็นที่ใช้พิจารณาและตัดสินคุณภาพในแต่ละตัวบ่งชี้ จำแนกเป็น 3 ระดับ แต่ละระดับ หมายถึง คุณภาพของปัจจัย ผลผลิต หรือ กระบวนการที่มีผลน่าพอใจแตกต่างกันดังนี้

ระดับที่ 1 คุณภาพที่มีผลน่าพอใจขั้นต่ำ

ระดับที่ 2 คุณภาพที่มีผลน่าพอใจค่อนข้างสูง

ระดับที่ 3 คุณภาพที่มีผลน่าพอใจขั้นสูง

แนวทางการพัฒนาโรงเรียนตามมาตรฐานการเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำร่วม

การพัฒนามาตรฐานการเรียนรวมเป็นความพยายามที่จะประกันคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาที่จัดการเรียนรวม ให้เกิดความเชื่อมั่นได้ว่านักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทุกคนที่เรียนจะได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ โดยโรงเรียนจะต้องพัฒนาตนเองให้เข้าสู่มาตรฐานที่กำหนดทั้งในด้านสังคมแห่งการเรียนรู้ กระบวนการ และผลผลิต

1. ด้านสังคมแห่งการเรียนรู้ หมายถึง สภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับความพร้อมของบุคลากรที่จัดการเรียนรวม ซึ่งส่งผลต่อโครงสร้างบริหารจัดการ บุคลากร สื่อ บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

2. ด้านกระบวนการ หมายถึง สภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับกระบวนการพัฒนางานด้านการศึกษาเรียนรวมประกอบด้วยด้านการบริหารจัดการและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

2.1 ด้านการบริหารจัดการ กำหนดสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการบริหารจัดการในด้านข้อมูลสารสนเทศ บุคคล งบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา การจัดกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพการสร้างเครือข่ายความร่วมมือตลอดจนการนิเทศภายในโรงเรียนและการประเมินผล

2.2 ด้านการเรียนการสอน กำหนดสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการวางแผนพัฒนา นักเรียนรายบุคคล การจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้รวม การจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถตามศักยภาพนักเรียนรายบุคคลและการประเมินตามสภาพจริง

3. ด้านคุณภาพผู้เรียน กำหนดสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการพัฒนาของนักเรียนในทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภทแต่ละคน รวมทั้งความพึงพอใจของบุคลากรในโรงเรียนและชุมชนที่มีการพัฒนาการของนักเรียน ทั้งนี้ โดยเน้นให้โรงเรียนได้แนวทางในการประเมินตนเองและนำผลการประเมินไปใช้เพื่อวางแผนการดำเนินการพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพได้มาตรฐาน

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ
2. เพื่อให้โรงเรียนที่จัดการเรียนรวมดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนได้ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล และส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพ
3. เพื่อให้โรงเรียนที่จัดการเรียนรวมดำเนินการบริหารจัดการด้านการศึกษาพิเศษได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการ

ในขั้นตอนนี้เป็นการนำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ระบุไว้ในแผน/โครงการไปปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ โดยอาจมีการยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานได้บ้างตามเงื่อนไขสถานการณ์แวดล้อมที่เกี่ยวข้องแต่ทั้งนี้จะต้องยึดวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานด้านการศึกษาพิเศษที่กำหนดไว้ในแผนเป็นสำคัญ

กรณีผลการประเมินไม่ได้มาตรฐาน คือไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด โรงเรียนอาจดำเนินการปรับปรุงพัฒนาขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการการพัฒนา ดังนี้

1. ปรับปรุงพัฒนาขั้นตอนการประเมินผลใหม่ หากพบว่าการประเมินผลมีความคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง
2. ปรับปรุงพัฒนาขั้นตอนการปฏิบัติงานตามแผนงาน โครงการหากพบว่ากิจกรรมการปฏิบัติที่กำหนดไว้ไม่ส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุมาตรฐาน
3. ปรับปรุงพัฒนาขั้นตอนการวางแผนพัฒนาโรงเรียน โดยมีอาจพิจารณาปรับเปลี่ยนแผนงาน โครงการให้ส่งผลต่อการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐาน

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการตามมาตรฐาน

การบริหารจัดการเป็นบทบาทหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียนรวมและผู้เกี่ยวข้องทำหน้าที่อำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน นิเทศ ควบคุม กำกับ ติดตามประเมิน แก้ไขปรับปรุง

พัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ให้ประสิทธิภาพสอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการศึกษา ตามบทบาทหน้าที่อย่างเหมาะสม การบริหารจัดการที่ดีเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินงานให้ ประสบผลสำเร็จ ผู้บริหารโรงเรียนรวมและผู้เกี่ยวข้องจะร่วมกันดำเนินงานในรูปคณะกรรมการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารจัดการในเรื่องต่อไปนี้

1. จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ

โรงเรียนทำการสำรวจและจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาพิเศษในโรงเรียน ให้ถูกต้องครบถ้วน เป็นปัจจุบันและสะดวกต่อการใช้งานเพื่อการวางแผนจัดการเรียนการสอนเด็ก ที่มีความต้องการพิเศษให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้ปกครอง โรงเรียน ชุมชน การรับคัดแยก ส่งต่อเด็ก โรงเรียนดำเนินการรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกคนและทำการคัดแยก เด็กโดยคณะกรรมการใช้เครื่องมือที่หลากหลายเหมาะสม เช่น เครื่องมือ แป้นหมุน เครื่องมือคัดแยก เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ แบบคัดแยกเด็กประเภทต่าง ๆ คู่มือการคัดแยกและส่งต่อคนพิการเพื่อ การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ แนวทางการจัดการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษาของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เรื่อง การจัดการศึกษา พิเศษแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติก เครื่องมือทดสอบสติปัญญาแบบไม่ใช้ภาษาเป็น ต้น เมื่อคัดแยกได้แล้ว จึงพิจารณาจัดเด็กเข้าเรียน เพื่อเรียนรวมหรือส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อ รับการฟื้นฟูหรือรับบริการทางการศึกษาในโรงเรียนเฉพาะทาง ทั้งนี้เพื่อให้เด็กได้รับประโยชน์สูงสุด จากการใช้การศึกษา

2. ส่งเสริม/พัฒนาบุคลากร

ผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง พิจารณาคัดเลือกครูผู้สอนที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงบุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการจัดการศึกษาพิเศษ และส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ เช่น จัดเอกสารให้ศึกษา ให้เข้ารับการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ควรให้ขวัญกำลังใจแก่บุคลากรที่ปฏิบัติงาน เช่น การยกย่องชมเชย การให้งบประมาณสนับสนุนการ สอนครูเป็นพิเศษตลอดจนการสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรวมแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง งบประมาณ โรงเรียนควรมีการดำเนินการจัดทำแผนงบประมาณของโรงเรียน โดย ดำเนินการวางแผนการใช้งบประมาณและบริหารการใช้งบประมาณการศึกษาพิเศษทั้งที่ได้รับจาก ทางราชการและเงินงบประมาณอื่นที่ได้จัดหามา เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของทางราชการ และบังเกิดประโยชน์สูงสุด

สื่อและอุปกรณ์ โรงเรียนควรจัดหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่จะช่วยส่งเสริม พัฒนาการให้เหมาะสมกับความต้องการพิเศษของนักเรียน โดยจัดหาไว้ในชั้นเรียนซึ่งจะช่วยให้การ

จัดการเรียนการสอนบังเกิดประสิทธิภาพ เช่น สื่อสำเร็จรูปสำหรับการเตรียมความพร้อม แผ่นภาพ แผ่นพับ บัตรภาพ บัตรคำ แบบเรียนที่พิมพ์ด้วยอักษรเบรลล์ ภาพนูน (สำหรับคนตาบอด) บริการที่จำเป็น

ปัจจัยที่สนับสนุนให้การดำเนินการจัดการเรียนรวมประสบผลสำเร็จและมีผลส่งถึงการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งทางโรงเรียนควรจะได้ดำเนินการจัดบริการให้นักเรียน โดยอาจจัดให้มีบริการอื่นไปพร้อมๆกับบริการด้านการเรียนการสอน ได้แก่ บริการแนะแนว กายภาพบำบัด ศิลปะบำบัด ดนตรีบำบัด การปรับพฤติกรรม การแก้ไขการพูด อาชีวบำบัด บริการบำบัดฟื้นฟู เป็นต้น

อุปกรณ์เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น การดำเนินงานจัดการเรียนรวม นอกเหนือจากบริการจำเป็นที่จัดให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษตามสภาพความบกพร่องทางร่างกายและความจำเป็นของแต่ละคนแล้ว ปัจจัยที่สนับสนุนและเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้ได้รับความสะดวก ซึ่งควรจัดให้นักเรียน ได้แก่

1. อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ เช่น กายอุปกรณ์ต่าง ๆ (แขนเทียม ขาเทียม ฯลฯ) ไม่เท่าสำหรับคนตาบอด อุปกรณ์เครื่องเขียนตัวอักษรของคนที่ตาบอด เครื่องพิมพ์อักษรเบรลล์ วิทยุ - เทป แก้ว อี รถเข็น เป็นต้น เครื่องช่วยฟัง แว่นตา (สำหรับคนที่มองเห็นเลือนลาง) ลูกคิดหลักเลข (สำหรับคนตาบอด)

2. สิ่งแวดล้อมและโครงสร้างทางสถาปัตยกรรมที่สอดคล้องกับสภาพของนักเรียน เช่น ทางลาด ทางเดิน ราวจับในห้องน้ำและที่ราวจับบันได เป็นต้น

แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนตามมาตรฐาน การพัฒนาการเรียนการสอนนั้นครู ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องศึกษาและทำความเข้าใจมาตรฐาน ทั้งมาตรฐานคุณภาพนักเรียน และมาตรฐานการเรียนการสอนและนำมาเป็นเป้าหมายการพัฒนางานเพื่อนำไปสู่มาตรฐานดังกล่าว ซึ่งควรดำเนินการวางแผนจัดทำสิ่งต่อไปนี้

การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล

แผนการศึกษาเฉพาะบุคคลใช้ชื่อภาษาอังกฤษว่า Individualized Education หรือว่า Individualized Education Plan (IEP) เป็นแผนการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่ทางโรงเรียนจัดทำขึ้นในรูปคณะกรรมการ โดยได้รับความร่วมมือและยินยอมจากผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษโดยปรับทั้งจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล ซึ่งจะช่วยเหลือและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามศักยภาพของแต่ละคน โดยปกติแล้วแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลจะจัดทำขึ้นสำหรับแต่ละคนเป็นแผนระยะ 1 ปี จะมีการทบทวนแผนทุกภาคเรียน แผนการศึกษาเฉพาะบุคคลเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเด็กเป็นรายบุคคลทั้งข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลทางการแพทย์ ข้อมูลด้านการศึกษา บริหารที่เด็กจะได้รับลักษณะการเรียนรวม

ความสามารถของเด็กมีเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาการด้านต่าง ๆ จุดมุ่งหมายระยะยาว จุดมุ่งหมายระยะสั้น การวัดผลประเมินผล รวมทั้งข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ ซึ่งเป็นการวางแผนร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาเด็กตามศักยภาพ

แผนการศึกษาเฉพาะบุคคลจะประกอบด้วย

1. ข้อมูลที่เกี่ยวกับนักเรียน
2. ข้อมูลทางด้านการแพทย์
3. ระดับความสามารถในการปฏิบัติงานในปัจจุบัน
4. เป้าหมายระยะสั้น ระยะยาว
5. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
6. เกณฑ์และการประเมิน
7. บริการทางการศึกษาที่จัดให้
8. ผู้เข้าร่วมประชุม การจัดทำแผนเฉพาะบุคคล

แผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individualized Implementation Plan : IIP)

เป็นแผนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ซึ่งต้องจัดทำให้สอดคล้องกับ

โปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคลประกอบไปด้วย

1. วัน เดือน ปี ที่สอน
2. ชื่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
3. เนื้อหา
4. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
5. กิจกรรมการเรียนการสอน
6. สื่อ/อุปกรณ์
7. การวัดและประเมินผล
8. ลงชื่อผู้บันทึกและผู้บริหาร

การจัดกิจกรรมการเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีความแตกต่างกันเป็นรายบุคคล

ซึ่งอาจจะเป็นด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาเพียงด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้าน ดังนั้นในการพัฒนาการเรียนการสอน ครูควรนำวิธีการและเทคนิคต่าง ๆ มาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลายและเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษรายบุคคล เช่น การเตรียมความพร้อม การช่วยเหลือเบื้องต้น การปรับพฤติกรรม การฝึกพูด การจัดกิจกรรมเสริม วิธีช่วยเด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม เทคนิคการสอนเด็กที่มีปัญหาในการจัดการเรียนรู้ วิธีสอนเด็กสมาธิสั้น และวิธีสอนเด็กที่ความสามารถเฉพาะทาง เป็นต้น

การวัดผลและประเมินผลเพื่อพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล

เนื่องจากนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีความแตกต่างเป็นรายบุคคลตามสภาพความบกพร่องของแต่ละบุคคล ครูผู้สอนจะต้องมีความเข้าใจวิธีการและเครื่องมือประเมินที่เหมาะสมกับนักเรียนเป็นรายบุคคล ในลักษณะของการศึกษาความก้าวหน้าทางการเรียนรู้มากกว่าการประเมินเพื่อตัดสินในเชิงคุณค่า โดยประเมินนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษตามสภาพที่แท้จริงให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนตามสภาพที่แท้จริงในประสบการณ์ที่จะเป็นประโยชน์ต่อชีวิตจริงของนักเรียนแต่ละคน ทั้งนี้ควรมีเครื่องมือวัดผลที่หลากหลายประเภท และเลือกใช้ให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายในการประเมิน ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน การรายงานตนเอง การบันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง แบบทดสอบที่เน้นการปฏิบัติและแฟ้มสะสมงาน เป็นต้น

กระบวนการพัฒนามาตรฐานการเรียนรู้รวมด้วยการเรียนการสอนดังกล่าวโรงเรียนควรดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. วิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ การคัดกรองนักเรียนมีความสำคัญ และมีความจำเป็นที่จะต้องทำเป็นสิ่งแรกเพราะนั่นคือการวิเคราะห์และวินิจฉัยอย่างละเอียดว่าผู้เรียนมีความพิการหรือมีความบกพร่องประเภทใด เนื่องจากการจัดการศึกษาพิเศษแตกต่างจากการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปกติ ทั้งในด้านเนื้อหา วิธีการสอน เครื่องมือและอุปกรณ์การสอนที่จำเป็นและเหมาะสมสำหรับเด็กพิเศษ ซึ่งควรจัดให้สนองความต้องการและความสามารถของแต่ละบุคคล ในเรื่องเดียวกันนี้ สำนักนิเทศและพัฒนาโดยใช้ข้อมูลจากแหล่งที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง แพทย์ นักจิตวิทยา นักการศึกษา หรืออาจใช้เครื่องมือคัดแยกที่ครูผู้สอนสามารถคัดแยกได้และมีการวิเคราะห์ทั้งจุดเด่น จุดด้อยของผู้เรียนเป็นรายบุคคล
2. จัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ในรูปคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนนักเรียน ผู้ที่มีคุณวุฒิและความรู้สาขาที่ตรงกับความบกพร่องของนักเรียนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเป็นต้น
3. จัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) โดยครูประจำวิชาเป็นผู้จัดทำให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทุกคนให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล จัดเป็นรายชั่วโมงหรือรายสัปดาห์
4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมตามความจำเป็นโดยใช้เทคนิควิธีการที่ถูกต้องเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท
5. จัดสภาพแวดล้อมเหมาะสมกับลักษณะความบกพร่องของนักเรียนและเอื้อต่อการเรียนการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน นักเรียนกับชุมชน และร่วมกิจกรรมได้อย่างมีความสุข

6. วัดและประเมินผลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้วยวิธีที่หลากหลายรวมทั้งการใช้เครื่องมือวัดที่เหมาะสมให้สอดคล้องกับความต้องการพิเศษของนักเรียนเป็นรายบุคคล และใช้ผลการประเมินพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง

แนวทางการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐาน

นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่มีคุณภาพควรได้รับการพัฒนาคุณลักษณะที่เหมาะสมตามแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) โดยจะต้องพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นตามเนื้อหาสาระของหลักสูตรและช่วงเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลในทักษะพื้นฐาน 3 ด้าน คือ

1. ทักษะการช่วยเหลือตัวเอง
2. ทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิต
3. ทักษะการงานอาชีพ

การพัฒนานักเรียนเพื่อให้ได้มาตรฐาน จำเป็นที่โรงเรียนจะต้องจัดกระบวนการพัฒนาการทำงานทั้งระบบของโรงเรียน ทั้งด้านการจัดปัจจัย การจัดการเรียนการสอน และการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงตัวนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเป็นสิ่งสำคัญ นอกจากนี้สิ่งที่ควรคำนึงอย่างมากคือ การพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล หากนักเรียนพัฒนาไม่เป็นที่ไปตามแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลที่กำหนดไว้ จะต้องพิจารณาทบทวนปรับปรุงจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลใหม่ ทั้งนี้ โดยการดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการเพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

โดยสรุป การพัฒนาโรงเรียนตามมาตรฐานการเรียนรวมโรงเรียนดังกล่าว จะต้องเริ่มตั้งแต่การกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการจัดการศึกษา ไว้ในธรรมนูญโรงเรียน จากนั้นจึงจัดทำแผนงานโครงการด้านการจัดการศึกษาพิเศษให้ครอบคลุม ทั้งด้านคุณภาพนักเรียน การจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการและปัจจัย ไว้ในแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน โดยใช้ข้อมูลผลการประเมินมาตรฐานการศึกษาเรียนรวมเป็นจุดพัฒนางานและนำลงสู่การปฏิบัติ นอกจากนี้มีการติดตามประเมินผลสำเร็จของการดำเนินงานตามมาตรฐานและ มีการปรับปรุงพัฒนาหรือรักษาสภาพหรือยกระดับมาตรฐานให้เหมาะสม จึงจะส่งผลให้โรงเรียนสามารถพัฒนาตนเองเข้าสู่มาตรฐานเรียนรวม ของโรงเรียนแกนนำได้อย่างแท้จริง

บริบทของโรงเรียนแกนนำเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาจังหวัดน่าน

บริบทของโรงเรียนจัดการเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน และโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดน่าน มีการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) เป็นการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนรวมในสถานศึกษาด้วยการนำนโยบายจาก มาตรา 10 และ 15 ใน พระราชบัญญัติ

การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 สาระสำคัญกล่าวถึง การให้การศึกษแก่คนพิการอย่างหลากหลายรูปแบบ เน้นการมีส่วนร่วม การมีมิตรสัมพันธ์ และการปฏิสัมพันธ์กัน มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กให้เหมาะสมกับวัยและสภาพในฐานะที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม จึงนำรูปแบบการจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) มาปรับเปลี่ยนระบบการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยมีจุดประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องได้รับการเตรียมความพร้อมด้านวิชาการ อารมณ์ สังคม และการช่วยเหลือตนเอง
2. ครูสามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล
3. ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจในกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพนักเรียน
4. ครูมีความพึงพอใจ ในแนวทางการบริหารทั้งระบบโรงเรียน
5. ครูพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อนักเรียนปกติ

การนำรูปแบบ การจัดการเรียนรวม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) มาปรับเปลี่ยนระบบการศึกษาของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม ส่งผลให้เด็กพิการและเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ได้รับการเตรียมความพร้อม มีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ตามศักยภาพของตนเอง สามารถช่วยเหลือตนเองให้อยู่ในสังคมได้ และได้รับความพึงพอใจจากผู้ปกครองและชุมชนเป็นอย่างดี ส่งผลให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีเจตคติที่ดีต่อบทบาทของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม และให้บริการแก่โรงเรียนอื่น ๆ ที่มาศึกษาดูงานได้นำไปดำเนินการให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียน ครูมีความพึงพอใจ และมีความเห็นสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ตามแนวทางที่น่าเสนอจะเห็นได้จากการปรับเปลี่ยนวิธีการสอนที่เริ่มจากการประเมิน เก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ให้ความสำคัญต่อการสอนซ่อมเป็นรายบุคคล แก้ปัญหาเฉพาะบุคคลมีมากขึ้น เช่น ปัญหาการอ่าน-เขียนไม่คล่อง ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย ครูเพิ่มการติดต่อสื่อสารพบปะกับผู้ปกครองมากขึ้น จะเห็นได้จากช่วงเวลา เข้า-เย็น ครูจะสนทนากับผู้ปกครองเกี่ยวกับปัญหาและความก้าวหน้าของเด็ก ๆ ซึ่งเป็นการดำเนินงานจนประสบความสำเร็จ ดังกล่าว ซึ่งแม้จะเป็นการบริหารจัดการ โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) เป็นการบริหารแต่ได้มีการปรับสภาพการดำเนินการให้มีความเหมาะสม ดังนี้

ระยะที่ 1 การจัดกิจกรรมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) โดยการ

1. ประเมินผลการบริหารจัดการเรียนรวม แต่ละปีการศึกษา
2. เตรียมการและสร้างความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ปรับและเพิ่มเติม

จากโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ที่โรงเรียนให้ความสำคัญ ใช้เวลาประมาณ 1 เดือน ใช้กิจกรรมที่หลากหลายให้ครูทุกคนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมกิจกรรมด้วยการประชุมชี้แจง อบรม โดย

เชิญวิทยากรภายนอกให้ความรู้ ใช้สื่อให้เห็นตัวอย่างอย่างหลากหลาย พหุบุคลากรหลัก ได้แก่ ครู จัดการศึกษาพิเศษ ครูที่มีเด็กพิเศษเรียนรวมอยู่ในชั้นเรียน และผู้ปกครองไปศึกษา ดูงานการ ดำเนินการ ด้วยวิธีนี้ทำให้ทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงและมีส่วนร่วม ตระหนักในความสำคัญ และมีแนวทางในการร่วมพัฒนางาน

3. ประเมินความก้าวหน้าเด็กที่มีความต้องการพิเศษ กลุ่มเดิมและคัดกรองเด็กทั่วไปที่มี ปัญหาทางการเรียนรู้กลุ่มใหม่ ประสานงานกับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน และผู้ปกครอง นักเรียน เพื่อส่งต่อให้นักเรียนได้รับความช่วยเหลือ

4. วิจัยความบกพร่องทางสติปัญญาร่วมกับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน วัดระดับเซาว์ปัญญา วัดความสามารถ เพื่อจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

5. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงจะเล่าวิธีการทำงานให้ครูคนอื่น ๆ ได้รับรู้ ซึ่งวิธีการนี้ได้ เพิ่มเติมจากโครงสร้างซีท (SEAT Framework)

ระยะที่ 2 การบริหารจัดการตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามกรอบการบริหาร ดังนี้

ด้านนักเรียน (S-Students) เตรียมความพร้อมระหว่างนักเรียนที่มีความจำเป็นพิเศษกับ นักเรียนปกติ ด้วยการให้ความรู้ความเข้าใจ สร้างความคุ้นเคย ให้ความอบอุ่นและมีเมตตา ธรรม

ด้านการจัดสภาพแวดล้อม (E-Environment) ปรับสภาพแวดล้อมให้เด็กได้เรียนอย่างมี ความสุข โดยผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A-Activities) ปรับหลักสูตร ทำแผนการจัดการศึกษา เฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ใช้เทคนิคการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การ สอนเสริมในห้องทักษะทางวิชาการ ทักษะทางกิจวัตรประจำวันและทักษะทาง นันทนาการ

ด้านเครื่องมือ (T-Tools) กำหนด นโยบาย วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ แผนงานโครงการ ผู้รับผิดชอบ จัดหาสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการอื่น ๆ ทางการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดน่าน

ในการดำเนินงานโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจังหวัดน่าน มีขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้

1. ประชุมบุคลากรทั้งหมดของโรงเรียน เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และ ความสามารถในการปฏิบัติงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

1. ตั้งคณะกรรมการโครงการเรียนรวม จำนวน 8-10 คน ประกอบด้วย

1.1 ผู้บริหาร/หรือผู้ช่วยที่ได้รับมอบหมาย

- 1.2 พ่อหรือแม่หรือผู้ปกครองของเด็กทั่วไป
 - 1.3 พ่อหรือแม่หรือผู้ปกครองของเด็กพิการ
 - 1.4 ตัวแทนครูที่อยู่ในโรงเรียน
 - 1.5 ตัวแทนศูนย์การศึกษาประจำจังหวัดน่าน
 - 1.6 ตัวแทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 1 และเขต 2
 - 1.7 ตัวแทนชุมชนที่อยู่ในคณะกรรมการสถานศึกษา
 2. ประชุมคณะกรรมการโรงเรียน จัดทำวิสัยทัศน์ กำหนดกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของโรงเรียน
 3. พัฒนาบุคลากรตามความต้องการจำเป็นของบุคลากรในแต่ละสถานศึกษาโดย อาจทำร่วมกับที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดน่านหรือหน่วยงานอื่นจัด
 4. ประสานบุคลากรและประสานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่านและศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน ในเรื่องการรับเด็ก ทั้งเด็กที่มีอยู่ในโรงเรียนและเด็กที่เข้ามาใหม่
 5. โรงเรียนจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)
 6. การดำเนินงานตามโครงสร้างซีท โดยดำเนินการให้ครอบคลุมในหัวข้อต่อไปนี้ คือ
 - 6.1 การทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล : IEP และแผนการสอนเฉพาะบุคคล : IIP
 - 6.2 การจัดการเรียนการสอน โดยนำเทคนิคการสอนต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์งาน (Task Analysis) มาใช้
 - 6.3 การให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ระบบเพื่อนช่วยเพื่อน การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative)
 - 6.4 การสอนเสริมการจัดการพฤติกรรมในชั้นเรียน
 - 6.5 การรายงานความก้าวหน้าของผู้เรียน
- สรุปได้ว่าการที่โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม ได้นำแนวทางของการบริหารจัดการทั้งระบบโรงเรียน เพื่อให้การจัดการเรียนรวมมีคุณภาพมาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนเรียนรวม พ.ศ. 2543 สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน ที่จัดการเรียนรวม ได้ดำเนินการจัดการศึกษาให้ครอบคลุมภารกิจ ด้านกระบวนการเรียนการสอนด้านการบริหารจัดการ และด้านปัจจัย มีเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ทั้งนี้ โรงเรียนได้ปฏิบัติตามแนวคิด วงจรคุณภาพ Deming (P-D-C-A) ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ การวางแผน (P-Plan) การปฏิบัติตามแผน (D-Do) การตรวจสอบประเมิน (C-Check) และการปรับปรุงงาน (A-Act) ซึ่งเป็นการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนางาน ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ตลอดจนให้นักเรียน

ที่มีความต้องการพิเศษทุกคน มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น (2556, น.43-46)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

งานการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนรู้รวมของโรงเรียนแกนนำจังหวัดน่านโดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎี ได้มีผู้ศึกษาไว้ ดังนี้

นงลักษณ์ มีศิลป์ (2548, น.16) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 พบว่า สภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนรวมของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ในภาพรวม ส่วนใหญ่โรงเรียนมีการดำเนินงานทั้งในด้านกระบวนการเรียนการสอนและด้านบริหารจัดการ โดยในด้านการเรียนการสอนมีการดำเนินงานมากที่สุดตามลำดับ คือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้รวม วัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง เพื่อ พัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล และวางแผนพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล โดยจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ส่วนที่ดำเนินงานน้อยที่สุดคือ จัดบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้รวม สำหรับการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการมีการดำเนินงานมากที่สุดตามลำดับ คือ สนับสนุนให้ครูการศึกษาพิเศษ ใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ส่งเสริมและสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคคลกรด้านการศึกษาพิเศษ จัดกิจกรรมสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในการเรียนรู้รวม และสนับสนุนให้ครูการศึกษาพิเศษใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ส่วนที่ดำเนินงานน้อยที่สุด คือ จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษาพิเศษ ส่วนปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2 ในภาพรวมส่วนใหญ่ โรงเรียนมีปัญหาการดำเนินงานทั้งในด้านการเรียนการสอนและด้านบริหารจัดการ โดยในด้านการเรียนการสอน มีปัญหาการดำเนินงานมากที่สุดตามลำดับคือ วางแผนพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล โดยจัดทำแผนการศึกษาและบุคคล จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้รวมและจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเพื่อการเรียนรู้รวม ส่วนที่มีปัญหาการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถตามศักยภาพเป็นรายบุคคล สำหรับปัญหาการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการมีปัญหาการดำเนินงานมากที่สุดตามลำดับ คือ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมพัฒนาครูการศึกษาพิเศษ และส่งเสริมการใช้สื่อทางการศึกษาพิเศษ ส่วนที่มีปัญหาการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ จัดให้มี

สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษาพิเศษ เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ ข้อเสนอแนะคือ ส่งเสริมให้บุคคลกรร่วมมือกันขอความช่วยเหลือและสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมา ดำเนินการในด้านนี้ให้มากขึ้น การส่งเสริมแนวทางบวกและการปรับสินไหม สามารถลดพฤติกรรม ก้าวร้าวของนักเรียนลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ณรงค์ อำพรภาค (2550, น.1) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาคุณภาพการดำเนินงานจัดการเรียน รวมของโรงเรียนแกนนำเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุโขทัยเขต 1 เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า

1. คุณภาพการดำเนินงานจัดการเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำเรียนรวมตามทัศนะ ของผู้บริหารโรงเรียน ครูการศึกษาพิเศษ และครูผู้สอนเด็กเรียนรวมในภาพรวมอยู่ระดับพอใช้
2. การเปรียบเทียบการดำเนินงานของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมตามทัศนะ ของผู้บริหารโรงเรียน ครูการศึกษาพิเศษ และครูผู้สอนเด็กเรียน โดยภาพรวมพบว่า มีทัศนะระหว่าง กลุ่มแตกต่างกัน โดยพบว่าครูสอนเด็กเรียนรวมกับครูการศึกษาพิเศษ มีทัศนะด้านคุณภาพนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับคู่อื่น ๆ มีทัศนะแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ เปรียบเทียบคุณภาพการดำเนินงานจัดการเรียนรวมโรงเรียนแกนนำเรียนรวมตาม ทัศนะ ของผู้บริหารโรงเรียน ครูการศึกษาพิเศษ และครูผู้สอนเด็กเรียน ด้านคุณภาพผู้เรียน พบว่า มี ทัศนะระหว่างกลุ่มแตกต่างกัน โดยพบว่าครูผู้สอนเด็กเรียนรวม กับครูการศึกษาพิเศษ มีทัศนะด้าน คุณภาพผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับคู่อื่นแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ

3. การศึกษาความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการจัดการเรียนรวม ของ โรงเรียนแกนนำเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุโขทัย เขต 1 เขต 2 ความพึงพอใจ และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม ใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจในวิธีการรับเด็กพิเศษเข้าเรียนของโรงเรียนมากเป็น อันดับแรก รองลงมาคือความพึงพอใจที่เด็กพิเศษได้รับการเตรียมความพร้อม สำหรับการมีส่วนร่วม ในการจัดการเรียนรวมของผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับตัวเด็กมากเป็น อันดับแรก และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสำหรับเด็กที่โรงเรียนเป็นอันดับสุดท้าย

อัจฉราภรณ์ บัณฑล (2551, น.2) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานโรงเรียนแกนนำจัดการ เรียนรวม จังหวัดลำพูน ตามรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) 4 ด้าน คือ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้าน เครื่องมือ พบว่าด้านนักเรียน การดำเนินงานสำคัญที่สุด คือ นักเรียนทั่วไปได้รับการเตรียมความ พร้อมในด้านการยอมรับและช่วยเหลือเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ ด้านสภาพแวดล้อม การดำเนินงานที่สำคัญที่สุด คือ จัดให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมในชั้นเรียนทั่วไปมาก

ที่สุด ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน การดำเนินงานที่สำคัญที่สุดคือ จัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านเครื่องมือ การดำเนินงานที่สำคัญที่สุด คือจัดสื่อสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภทแต่ละระดับเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ส่วนปัญหาและข้อเสนอแนะ การดำเนินงาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านนักเรียน ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีจำนวนค่อนข้างมาก ส่วนข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดสรรครูให้เพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ด้านสภาพแวดล้อม ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ สภาพแวดล้อมในการเรียนไม่เอื้ออำนวย เนื่องจากมีเสียงดังรบกวนจากห้องข้างเคียง ส่วนข้อเสนอแนะคือ จัดระเบียบห้องเรียน และสร้างข้อตกลงร่วมกันในการควบคุมระดับเสียง ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหาที่พบมากที่สุด คือครูที่รับผิดชอบงานเรียนรวมโดยตรงมีไม่เพียงพอ เนื่องจากครูในโรงเรียนมีไม่ครบชั้น ส่วนข้อเสนอแนะคือขอรับการจัดสรรบุคลากรจากรัฐบาล และครูปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสม และตรงตามความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ด้านเครื่องมือ ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ขาดสื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนข้อเสนอแนะ คือประยุกต์ดัดแปลงสื่อ/อุปกรณ์ ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

วิภาวี สันนิธิพานิชกุล (2552, น.69) ได้ศึกษาการบริหารโรงเรียนแกนนำเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 พบว่า 1. ผู้อำนวยการสถานศึกษา มีคิดเห็นว่าควรมีรูปแบบที่หลากหลายเพื่อเป็นการคิดนอกรอบและเป็นการพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้เต็มตามศักยภาพมากยิ่งขึ้น แผนการเรียนรายบุคคล เป็นประโยชน์ต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพราะจะได้คัดกรอง เตรียมความพร้อม จัดรูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้เต็มตามศักยภาพ 2. ครูประจำชั้น ครูเสริมวิชาการ มีความเห็นว่า ด้านนักเรียน (S - students) โรงเรียนแกนนำเรียนรวมได้มีการวางแผนจัดกิจกรรมให้นักเรียนปกติกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมและเสมอภาคกัน ด้านสภาพแวดล้อม (E - environment) ครูทั่วไปและครูการศึกษาพิเศษทำงานกันเป็นทีมให้คำแนะนำและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ในการเนินการจัดการเรียนรวม มีการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A - Activities) ครูประจำชั้นและครูเสริมวิชาการจัดให้มีกิจกรรมการสอนเสริมให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างต่อเนื่อง และจัดระบบเพื่อนช่วยเพื่อนในกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในส่วนของปัญหานั้นผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าครูผู้สอนยังไม่มี ความชำนาญในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) เท่าที่ควร ด้านเครื่องมือ (T - tools) ทางโรงเรียนแกนนำเรียนรวมได้มีการปรับเนื้อหาในตำราให้เอื้อต่อการ เรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ อีกทั้ง

ครูก็มีส่วนร่วมในการจัดทำจัดหาสื่อ วัสดุ หรือ อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน และทางโรงเรียน ได้จัดบริการต่าง ๆ เช่นการสอนเสริมกายภาพบำบัดให้แก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่าง เพียงพอ แต่ยังคงขาดงบประมาณและบุคลากร ที่มีความเชี่ยวชาญ 3. ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการ พิเศษ มีความเห็นว่าด้านนักเรียน (S - students) โรงเรียนส่งเสริมนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้ ร่วมกิจกรรมกับนักเรียนปกติมีการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษใน ด้านการช่วยเหลือตนเองอย่างเหมาะสม ด้าน สภาพแวดล้อม (E - environment) ครูทั่วไปและครู การศึกษาพิเศษทำงานร่วมกันเป็นทีมให้คำแนะนำและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการจัดห้องเรียนให้ สามารถเรียนได้อย่างเหมาะสม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A - activities) ครูจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนที่สอดคล้องเหมาะสมตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละบุคคล โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรม การสอนเสริมให้แก่เรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างต่อเนื่อง ด้านเครื่องมือ (T - tools) โรงเรียน ปรับเนื้อหาตำราให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และจัดบริการต่าง ๆ เช่น การสอนเสริม กายภาพบำบัดให้แก่เรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างเพียงพอ ควรมีการจัดทำสื่อ ICT หรือให้ความรู้ครูในการผลิตสื่อต่าง ๆ ให้มีความ เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

นิสา สุผากอง (2553, น.89-93) ได้ศึกษาการบริหารงานโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม ในจังหวัดเชียงราย พบว่าสภาพการบริหารงานโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ ของแต่ละเขตพื้นที่ การศึกษาในจังหวัดเชียงราย เมื่อพิจารณาตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) โดยภาพรวมมี ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ด้านสภาพแวดล้อม มีการแต่งตั้งบุคลากรให้รับผิดชอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการจัดการ เรียนการสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนรวมและมีการสร้างความเข้าใจระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อให้การยอมรับและเข้าใจระบบการสอน ปรับปรุงสภาพแวดล้อมจัดทำห้องน้ำ ห้องส้วมให้กับนักเรียนที่มี ความต้องการพิเศษอย่างเหมาะสม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนมีการ วางแผนการจัดทำแผนการ ศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) มีการวาง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมและครอบคลุมภาระงานของการจัดการเรียนรวม ด้านนักเรียนมีการส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรวมของนักเรียนที่มีความ ต้องการพิเศษที่เรียนรวม ด้านเครื่องมือ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงานและผู้รับผิดชอบในการจัดการเรียนรวม

รจเรข พยอมแย้ม (2553, น.29) ได้ศึกษาสภาพการบริหารและแนวทางในการบริหาร โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นนทบุรี พบว่า 1. สภาพการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษนนทบุรี โดยมีภาพรวมและพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับ ปานกลาง 2. แนวทางในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กพิการใน

โรงเรียนปกติ พบว่าด้านนักเรียน (Student) ได้แก่ 1. การจัดกิจกรรมเข้าค่ายระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ 2. มีการจัดการเตรียมความพร้อมนักเรียนปกติเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจยอมรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยผู้บริหารครูผู้สอน ผู้ปกครอง และชุมชนต้องร่วมมือกันเป็นทีม 3. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างเจตคติให้เกิดขึ้นกับโรงเรียน

ครอบครัว ชุมชนและสังคม ด้านสภาพแวดล้อม (Environment) ได้แก่ 1. ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อเตรียมสถานที่ให้มีความเหมาะสมกับสภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทต่าง ๆ 2. การจัดอบรมหลักสูตรระยะสั้นให้กับผู้บริหาร และครูผู้สอน เพื่อให้เกิดความรู้ความเชี่ยวชาญในการช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (Activities) ได้แก่ 1. ควรมีการนิเทศติดตามผลอย่างมีระบบ และนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรวมอย่างต่อเนื่อง 2. ควรจัดครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้มีภาระงานอื่นน้อยลง และจัดครูที่มีความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษโดยเฉพาะสำหรับการดูแลเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 3. ปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ด้านเครื่องมือ (Tools) ได้แก่ 1. ติดต่อประสานงานและขอรับการสนับสนุนจากองค์กรที่เกี่ยวข้องในการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 2. จัดสรรงบประมาณบุคลากร นักวิชาชีพ และสื่อเป็นการเฉพาะเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษหลากหลายประเภท 3. กำหนดทิศทางนโยบายจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาระบบการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่ชัดเจนและเป็น รูปธรรม

ประจักษ์ เกษมสุข (2554, น.3) ได้ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาในการจัดการศึกษาเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัญหาการจัดการศึกษาเด็กพิการเรียนรวมกับเด็กปกติในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดอ่างทองโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า 1.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐานมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 1.2 ด้านผู้เรียนมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 1.3 ด้านครูและด้านผู้บริหารโรงเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 1.4 ด้านหลักสูตรมีปัญหาอยู่ในระดับมาก 1.5 ด้านการเรียนการสอนมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 2. โรงเรียนประถมศึกษา มีปัญหาการจัดการศึกษาเด็กพิการเรียนรวมกับเด็กปกติในโรงเรียนมากกว่าโรงเรียนศูนย์ศึกษาพิเศษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า 2.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ทุกข้อโรงเรียนประถมศึกษามีปัญหาการจัดการศึกษามากกว่าโรงเรียนศูนย์ศึกษาพิเศษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2.2 ด้านผู้เรียนโรงเรียนประถมศึกษามีปัญหาการจัดการศึกษามากกว่าศูนย์ศึกษาพิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ 0.05 ยกเว้น การช่วยเหลือของเด็กปกติต่อเด็กพิการ 2.3 ด้านครูและผู้บริหารโรงเรียน ทุกข้อโรงเรียนประถมศึกษาที่มีปัญหาการจัดการศึกษามากกว่าศูนย์ศึกษาพิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05 3. ข้อเสนอแนะของครูและผู้บริหารโรงเรียน ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็ก พิการเสนอแนะว่า ควรส่งเด็กพิการเข้าเรียนในโรงเรียนพิเศษเฉพาะทาง หรือโรงเรียนศูนย์การศึกษา พิเศษ และถ้ามีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา ต้องจัดฝึกอบรมครูและ ผู้บริหารโรงเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการศึกษา การวิจัยเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดการ ศึกษาเด็กพิการเรียนรวมกับเด็กปกติ ในโรงเรียนประถมศึกษา ระหว่างโรงเรียนศูนย์การศึกษา พิเศษ โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง เพื่อศึกษาค้นคว้าและ สร้างองค์ความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาพิเศษควรศึกษาหาความรู้ เพิ่มเติมให้กว้างขวางและเหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป กล่าวคือ

1. ควรมีการวิจัยหารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเพื่อการเรียนรวมแต่ละ ประเภทว่า มีความเหมาะสมสำหรับโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542
2. ควรมีการวิจัยรูปแบบการฝึกอบรมการศึกษาพิเศษ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการ ศึกษาสำหรับเด็กพิการ
3. ควรมีการวิจัยถึงความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาเด็กพิการแบบเรียนรวมกับเด็กปกติ ในโรงเรียนโดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนพิการ นักเรียนปกติและผู้ปกครองของนักเรียน เพื่อจะได้ข้อมูลที่เป็นความรู้สึกรู้สึกจากผู้เกี่ยวข้อง ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น
4. ควรมีการวิจัยถึงความพร้อมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนศูนย์การศึกษาพิเศษ ใน การเป็นโรงเรียนแม่ข่ายสำหรับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ เพื่อสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้
5. ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อปัญหาของโรงเรียน เช่น ตัวแปรปัจจัยส่วนตัว ปัจจัยโรงเรียนหรือปัจจัยภายนอก เป็นต้น

พัชรिता นิลสุข (2558, น.58) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม พบว่าผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับค่า มัชฌิมมาเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านเครื่องมือ ด้านกิจกรรมการเรียน การสอน ด้านสภาพแวดล้อม และด้านนักเรียน 2. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหาร วิทยาลัยโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม 2.1 ปัญหาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม ได้แก่ ด้าน นักเรียน โรงเรียนมีการเตรียม ความพร้อม สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษค่อนข้างน้อย ด้าน สภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วมของครู พ่อแม่ ผู้ปกครองค่อนข้างน้อย และการจัดสภาพแวดล้อมยังไม่ เหมาะสมกับนักเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนมีการปรับหลักสูตรทั่วไป การจัดทำ หลักสูตรเฉพาะสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษค่อนข้างน้อย และการจัดกิจกรรมการเรียนการ

สอนไม่เป็นไปตาม IEP และด้านเครื่องมือ โรงเรียนนำเทคโนโลยีสำหรับคนพิการ มาใช้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย และมีครูการศึกษาพิเศษไม่เพียงพอ 2.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนรวม ได้แก่ ด้านนักเรียน โรงเรียนควรมีการเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้มีความคุ้นเคยกับครู เพื่อนและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในโรงเรียน ด้านสภาพแวดล้อม โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ให้เหมาะกับนักเรียน ด้านกิจกรรมการเรียน การสอน โรงเรียนควรมีการปรับหลักสูตร จัดทำ หลักสูตรเฉพาะ ปรับ IEP จัดการเรียนการสอน และประเมินความก้าวหน้าให้เหมาะกับนักเรียน และด้านเครื่องมือ โรงเรียนควรมีการนำเทคโนโลยีสำหรับคนพิการมาใช้ให้มากขึ้น ควรมีครูการศึกษาพิเศษอย่างน้อยโรงเรียนละ 1 คน ควรมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

งานวิจัยต่างประเทศ

เชอริน พาวรี และ ลิซ่า มอนดา (Shireen Pavri and Lisa Monda-Amaya 2001, pp. 391-411) ได้ศึกษา เกี่ยวกับหัวข้อ “Social Support in inclusive schools : Student and Teacher Perspectives” เป็นการทดลองศึกษาการรับรู้ของครูและนักเรียนต่อการสนับสนุนทางด้านสังคมในการจัดการเรียน ร่วมในโรงเรียน ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาเด็กนักเรียนที่มีปัญหาความบกพร่องทางการเรียนรู้ (Learning Disabilities : LD) ผลจากการศึกษาพบว่า จากการสัมภาษณ์การรับรู้และความเข้าใจ เกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม (Social Support) ของครูผู้สอน ได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับการ สนับสนุนทางสังคมไว้ว่า เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิสัมพันธ์กันของปัจเจกบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป และครูทั่วไป 27 คน คิดเป็น 90% กับครูการศึกษาพิเศษ 23 คน คิดเป็น 77% เห็นว่ากระบวนการแลกเปลี่ยนทางสังคมมีผลกระทบเชิงบวกต่อนักเรียน ในการพัฒนาพฤติกรรม คุณค่าและการรับรู้ทางสังคม และการสนับสนุนทางสังคมมีความจำเป็นต่อนักเรียนที่มีปัญหาความบกพร่อง ในการเรียนรู้มากกว่าเด็กนักเรียนปกติ โดยมีการกำหนดยุทธศาสตร์สำคัญ เช่น การจัดกลุ่มเด็กการช่วยเหลือทางวิชาการ เครื่องมือการจัดการพฤติกรรมและห้องเรียน การส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน และการสร้างแหล่งทางสังคม อาทิ แหล่งของเพื่อนให้กับเด็กที่มีปัญหาบกพร่องทางการ เรียนรู้ ในขณะที่จากการสัมภาษณ์จากนักเรียน พบว่าสิ่งที่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ต้องการได้รับการสนับสนุนทางสังคมมากที่สุดคือเรื่องของความรู้สึกมีคุณค่าในตัวเอง จากสถานะที่ เด็กู้สึกว่ามีความโดดเดี่ยวจากความขาดแคลนในการติดต่อทางสังคมและความสัมพันธ์ทางสังคม

ฮวง (Huang, 2005, p.36) ได้ศึกษาความเข้าใจของผู้ปกครองต่อการเรียนรวมระดับประถมศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความเข้าใจ รวมทั้งความเชื่อและทัศนคติของผู้ปกครองในเรื่องการศึกษาแบบเรียนรวมในระดับอนุบาลและประถมศึกษาของเด็กผลการวิจัยพบว่ามีความสัมพันธ์กันระหว่าง ความเชื่อและทัศนคติผู้ปกครองต่อการศึกษาแบบเรียนรวม โดยตัวบ่งชี้สำคัญที่มีผลต่อความเข้าใจ ของผู้ปกครองคือ ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนรวมระดับการศึกษาของผู้ปกครองฐานะของผู้ปกครอง และระดับความพิการของนักเรียน และจากผลการศึกษาทำให้สามารถ สรุปได้ว่าผู้ปกครองแสดงการยอมรับเกี่ยวกับการเรียนรวม ขณะที่กลวิธีในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมยังเป็นงานที่ท้าทาย สำหรับผู้บริหารโรงเรียนและครูสอน การสนับสนุนช่วยเหลือในการจัดการเรียนรวม สภาวะของความเครียดของครูผู้สอนที่เกิดจาก พฤติกรรมของเด็กนักเรียน การขัดขวางหรือรบกวนการสอนตลอดเวลา ในห้องเรียนรวม และสุดท้าย คือ เด็กที่มีปัญหาบกพร่องทางการเรียนรู้มีความต้องการการช่วยเหลือหรือสนับสนุนโดยส่วนตัวอยู่ใน ระดับสูง ในขณะที่ครูต้องดูแลเด็กทั้งห้องเรียนนอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่น ๆ เช่น การขาดความรู้ในการจัดการเรียนรวมให้กับเด็กบกพร่องทางการเรียนรู้ของครูผู้สอน ทัศนคติต่อต้านผู้หญิง การยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรม และการที่ไม่สามารถคาดการณ์ไว้ได้ว่าครูผู้สอนควรจะจัดการกับ นักเรียนที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมแบบยากอย่างไร ทั้งหมดล้วนเป็นสาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลต่อ อุปสรรคและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ ถึงแม้ว่าครูผู้สอนทั้งหมดจะมีทัศนคติในเชิงบวกต่อเด็กที่มี ความบกพร่องทางการเรียนรู้และการจัดการเรียนรวมก็ตาม ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับทัศนคติและความสามารถของครูผู้สอนในการตอบสนองความต้องการของ นักเรียนในหลักสูตรแบบการเรียนรวม

แบร์รี่ เอ ฟิลด์ (Barry A. Fields, 2007) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ “Beyond Disabilities: Broaden the View of Special Needs and the Inclusive Education Challenges Facing Primary Teachers” เป็นการศึกษาการทดลองการจัดการเรียนรวมที่มีกลุ่มของนักเรียนที่หลากหลายโดยเน้นไปที่ทัศนคติของครูผู้สอนที่ถือว่าเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรวม เป้าหมายของการศึกษาเพื่อสำรวจการรับรู้ของครูต่อความสัมพันธ์ที่ท้าทายของกลุ่มนักเรียนที่มีความหลากหลายทางการบกพร่องในการเรียนรู้และมีความต้องการพิเศษ ผลจากการศึกษา พบว่านักเรียนที่มีปัญหาบกพร่องทางด้านพฤติกรรมอารมณ์จิตใจและความแตกต่างทางวัฒนธรรม เป็นกรณีศึกษาที่ท้าทายต่อการจัดการเรียนรวมของครูผู้สอนมากที่สุด คือเป็นค่าเฉลี่ย คือ 4.11, 3.77 และ 3.64 เนื่องจากเพราะสาเหตุต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือเวลาของครู ไม่เพียงพอต่อความต้องการของเด็กผลกระทบเชิงลบจากนักเรียนคนอื่น ๆ

ในห้องเรียนร่วม การขาดแคลนมืออาชีพในการสนับสนุนช่วยเหลือในการจัดการเรียนร่วมสภาวะของ ความเครียดของครูผู้สอนที่เกิดจากพฤติกรรมของเด็กนักเรียนการขัดขวางหรือรบกวนการสอน ตลอดเวลาในห้องเรียนร่วมและสุดท้าย คือเด็กที่มีปัญหาบกพร่องทางการเรียนรู้มีความต้องการ การช่วยเหลือหรือสนับสนุนโดยส่วนตัวอยู่ในระดับสูงในขณะที่ครูต้องดูแลเด็กทั้งห้องเรียน นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่น ๆ เช่นการขาดความรู้ในการจัดการเรียนร่วมให้กับเด็กบกพร่องทางการเรียนรู้ของ ครูผู้สอน ทักษะคติต่อต้านผู้หญิงการยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรมและการที่ไม่สามารถ คาดการณ์ไว้ได้ว่าครูผู้สอนควรจะจัดการกับนักเรียนที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมแบบยากอย่างไร ทั้งหมดล้วนเป็นสาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลต่ออุปสรรคและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ถึงแม้ว่าครูผู้สอน ทั้งหมดจะมีทัศนคติในเชิงบวกต่อเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้และการจัดการเรียนร่วมก็ตาม ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับทัศนคติและความสามารถของครูผู้สอนในการ ตอบสนองความต้องการของนักเรียนในหลักสูตรแบบการเรียนร่วม

จากการศึกษาเอกสารทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียน แยกนำเรียนรวม จะเห็นได้ว่าการจัดการจัดเรียนรวมเป็นวิธีหรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน ให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับนักเรียนปกติ ทำให้นักเรียนเกิดการปฏิสัมพันธ์และส่งเสริม พัฒนาการในทุกด้าน ทั้งทางร่างกายและจิตใจโดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคลที่สามารถ ปรับปรุงและพัฒนาศักยภาพให้ดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข เพื่อการจัดการศึกษาที่เหมาะสม ในการบริหารที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลได้ดั่งนั้น จึงได้ดำเนินการบริหารโรงเรียน แยกนำจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) มาเป็นกรอบการบริหารจัดการเรียน รวม โดยการจัดการทั้งระบบในโรงเรียน ครอบคลุมองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ ประกอบด้วย

1. ด้านนักเรียน ทั้งนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนทั่วไป
2. ด้านสภาพแวดล้อม ทั้ง สภาพแวดล้อมทางกายภาพและบุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อม
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งการบริหารจัดการหลักสูตร การปรับการพัฒนาการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
4. ด้านเครื่องมือ ทั้งนโยบายงบประมาณ สิ่งความอำนวยความสะดวก อาคารสถานที่ สื่อ อุปกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมในโรงเรียนทั่วไป ได้รับการศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนรายบุคคลและเพื่อ ช่วยให้โรงเรียนที่จัดการเรียนรวมได้พัฒนาการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ
ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนแกนนำเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน จำนวน 71 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน ปีการศึกษา 2562 จำนวน 10 โรงเรียน เลือกแบบเจาะจง โดยมีเกณฑ์การเลือกคือ เลือกโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม ที่มีผลการจัดการดำเนินงานต้นสามารถเป็นแบบอย่างได้
3. ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการ 10 คน ครูฝ่ายวิชาการ 10 คน และครูผู้สอนโรงเรียนละ 6 คน รวม 60 คน ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยทั้งหมด 80 คน
4. ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ประเมินความเป็นไปได้ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนแกนนำเรียนรวม 7 คน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ 1 คน ศึกษานิเทศก์ 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูล จำนวน 10 คน

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

เพื่อให้ดำเนินการวิจัยครั้งนี้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดและขั้นตอน การดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาบริบทและ สภาพการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวม

1. ศึกษาเอกสารและแนวคิดที่เกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวม

2. สร้างแบบสอบถาม จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน และด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

3. นำเครื่องมือที่สร้างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงตามเนื้อหา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

4. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง และสรุปผลการเก็บข้อมูล การบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนรู้รวมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม 4 ด้าน ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน และด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

5. นำผลจากการเก็บข้อมูลมาสรุปและวิเคราะห์บริบท การบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ 4 ด้าน ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน และด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ไปพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวม

ระยะที่ 2 นำผลสรุปแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ 4 ด้าน ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน และด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ไปสร้างแบบสอบถามประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ และแบบประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวม

1. แบบสอบถาม แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ระยะเวลาในการปฏิบัติงานตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ (ตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วม ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการเรียนรวม ด้านสังคมแห่งการเรียนรู้) จำนวน 57 ข้อ

เป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติการอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติการอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติการอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติการอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำโดยเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ

ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended)

2. แบบประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ (ตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วม ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการเรียนรวม ด้านสังคมแห่งการเรียนรู้)

จำนวน 4 ข้อเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติการอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติการอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติการอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติการอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3 แบบประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการเรียนรวม ด้านสังคมแห่งการเรียนรู้

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งผู้วิจัยสร้าง มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามจากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

2. ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอรับคำแนะนำ

3. นำข้อมูลมาประมวลแล้วสร้างเป็นแบบสอบถามตามขอบเขตการวิจัย 4 ด้าน

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบ

ปรับปรุงและแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษาเรียนรวม ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและการวิจัย ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยหาความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ทางการวิจัย (IOC Index of Item Objective Congruence) ตามเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย (IOC Index of Item Objective Congruence) โดยใช้สูตร (พิสนุ พงศรี, 2549, น.39) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ $\sum R$ คือ ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยได้ค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์งานวิจัย เท่ากับ 0.90

6. หากคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน จัดการเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้มาคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยเกณฑ์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.103) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.90

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ยื่นคำร้องขอหนังสือออกจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ เรื่อง การขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

2. ส่งหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล การวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ พร้อมกับแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน ทางไปรษณีย์ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัย

3. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากสถานศึกษาที่กำหนดไว้ ให้ช่วยกรณมาตอบแบบสอบถามแล้ว ผนึกใส่ซองส่งกลับมาหาผู้วิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาตรวจสอบสภาพความสมบูรณ์ แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การคำนวณค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนรวมของ โรงเรียนแกนนำที่ประสบความสำเร็จ โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปรผล โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยตามระดับมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ บุญชม ศรีสะอาด (2545, น.103) ดังนี้
 - 4.51-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติการอยู่ในระดับมากที่สุด
 - 3.51-4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติการอยู่ในระดับมาก
 - 2.51-3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติการอยู่ในระดับปานกลาง
 - 1.51-2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติการอยู่ในระดับน้อย
 - 1.00-1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติการอยู่ในระดับน้อยที่สุด
3. ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ วิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) เป็นรายด้าน แล้วสรุปเป็นความคิดเห็นแต่ละด้านในภาพรวม
- 4 ข้อมูลเกี่ยวกับแบบประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปรผล โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยตามระดับมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ บุญชม ศรีสะอาด (2545, น.103) ดังนี้
 - 4.51-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติการอยู่ในระดับมากที่สุด
 - 3.51-4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติการอยู่ในระดับมาก
 - 2.51-3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติการอยู่ในระดับปานกลาง
 - 1.51-2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติการอยู่ในระดับน้อย
 - 1.00-1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ มีวัตถุประสงค์ ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จและประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยดังนี้

1. แนวทางการบริหารจัดการเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำเรียนรวม ที่ประสบความสำเร็จ
2. ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมประสบความสำเร็จ

แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม วิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสอบถามและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปเป็นแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ ผลจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อแนวทางการบริหารจัดการเรียนรวมด้านต่าง ๆ ตามตาราง 1-5 ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ ด้านคุณภาพผู้เรียน (N = 80)

ข้อ	ด้านการบริหารจัดการจัดการเรียนรวม	การปฏิบัติด้านการบริหารจัดการจัดการเรียนรวม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1.	โรงเรียนของท่านมีการคัดกรองตามแบบคัดกรองของกระทรวงศึกษาธิการ	4.30	.70	มาก
2.	โรงเรียนของท่านมีการคัดแยกนักเรียนตามประเภทความพิการที่กระทรวงกำหนด	4.14	.72	มาก

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการบริหารจัดการจัดการเรียนรวม	การปฏิบัติด้านการบริหารจัดการ จัดการเรียนรวม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
3.	โรงเรียนมีการจัดทำแฟ้มข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.24	.69	มาก
4.	มีคณะกรรมการจัดทำแผน IEP สำหรับนักเรียนรายบุคคล	4.16	.68	มาก
5.	มีการเขียนแผน IIP ที่สอดคล้องกับแผน IEP	4.16	.90	มาก
6.	โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมให้นักเรียนสามารถเรียนรวมในชั้นเรียน	4.06	.78	มาก
7.	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาจุดด้อยของนักเรียนตามแผน IEP	3.93	.72	มาก
8.	โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.08	.56	มาก
9.	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมจุดเด่นของนักเรียน	4.05	.64	มาก
10.	ครูใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย	4.26	.67	มาก
11.	มีตารางการให้บริการสอนเสริมที่เหมาะสมกับนักเรียน	4.04	.66	มาก
12.	โรงเรียนมีการใช้สื่อสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมกับความบกพร่องของนักเรียน	3.83	.65	มาก
13.	โรงเรียนมีการฝึกทักษะให้ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษมีความพร้อมด้านการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน	4.00	.72	มาก

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการบริหารจัดการจัดการเรียนรวม	การปฏิบัติด้านการบริหารจัดการจัดการ		
		เรียนรวม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
14.	โรงเรียนมีการบันทึกพัฒนาการของนักเรียนเป็นรายบุคคลในทักษะพื้นฐานด้านการช่วยเหลือตนเอง	3.95	.63	มาก
16.	โรงเรียนมีการจัดทำแผนฝึกทักษะให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทางวิชาการ	4.01	.64	มาก
17.	โรงเรียนมีการประเมินผลการสอนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	3.91	.66	มาก
18.	โรงเรียนมีการประเมินผลการพัฒนาเต็มศักยภาพตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP)	4.11	.59	มาก
	รวม	4.05	.68	มาก

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ ด้านคุณภาพผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อยพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ โรงเรียนมีการคัดกรองตามแบบคัดกรองของกระทรวงศึกษาธิการ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = .70) รองลงมาคือ ครูใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = .67) โรงเรียนมีการจัดทำแฟ้มข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = .69) ตามลำดับ และส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือโรงเรียนมีการจัดทำแผนฝึกทักษะทางสังคมให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = .70)

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จด้านการจัดการเรียนการสอน (N = 80)

ข้อ	ด้านการบริหารจัดการจัดการเรียนรวม	การปฏิบัติด้านการบริหารจัดการจัดการเรียนรวม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1.	ครูมีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรวมและปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม	4.18	.63	มาก
2.	โรงเรียนมีครูเข้ารับการฝึกอบรมหรือพัฒนาให้มีทักษะในการจัดการเรียนรวม	4.11	.69	มาก
3.	โรงเรียนมีการปรับหลักสูตรทั่วไปมาใช้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเป็นบางวิชา	3.99	.66	มาก
4.	โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรเฉพาะสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	3.94	.76	มาก
5.	ครูมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล IEP เป็นลายลักษณ์อักษร	4.21	.70	มาก
6.	ครูมีการประเมินผลการสอนตามแผนการสอนเฉพาะบุคคล IIP	4.04	.72	มาก
7.	ครูมีการใช้เทคนิคการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เช่น เทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน เทคนิคการวิเคราะห์งาน	4.10	.51	มาก
9.	โรงเรียนและครูมีการจัดหา ผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ในการพัฒนาผู้เรียนตามความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา	4.03	.65	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการบริหารจัดการจัดการเรียนรวม	การปฏิบัติด้านการบริหารจัดการ จัดการเรียนรวม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
10.	ครูจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคลอย่างเหมาะสม	3.95	.61	มาก
11.	ครูมีการวัดผลประเมินผลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษตามศักยภาพของนักเรียน	4.05	.59	มาก
12.	ครูมีการใช้กระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล	4.01	.70	มาก
13.	โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล IEP และรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษปีละ 2 ครั้ง	4.03	.59	มาก
	รวม	4.04	.65	มาก

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ ด้านการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ครูมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล IEP เป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = .70) รองลงมาคือ ครูมีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรวมและปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = .63) โรงเรียนมีครูเข้ารับการฝึกอบรมหรือพัฒนาให้มีทักษะในการจัดการเรียนรวม ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = .69) และส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือโรงเรียนมีการกระจายนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษไปตามห้องเรียนต่าง ๆ อย่างเหมาะสมตามความบกพร่องของแต่ละบุคคล ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = .93)

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ
ด้านการบริหารจัดการเรียนรวม (N = 80)

ข้อ	ด้านการบริหารจัดการจัดการเรียนรวม	การปฏิบัติด้านการบริหารจัดการ จัดการเรียนรวม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติ
1.	โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ บริหารงานเรียนรวม	4.06	.64	มาก
2.	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงานการ จัดการเรียนรวม	4.23	.71	มาก
3.	โรงเรียนของมีการประชุมทำความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรวมทุกภาคเรียน	4.15	.61	มาก
4.	โรงเรียนมีการสำรวจจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ด้านการจัดการเรียนรวม	4.21	.61	มาก
5.	โรงเรียนมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบหรือ คณะกรรมการจัดการเรียนรวมภายใน โรงเรียน	4.16	.72	มาก
6.	โรงเรียนของท่านมีการแจ้งประชาสัมพันธ์ให้ ครู บุคลากร และนักเรียนทราบเกี่ยวกับการ จัดการเรียนรวมในโรงเรียน	4.16	.68	มาก
7.	โรงเรียนมีการปรับปรุงทั้งภายในภายนอก อาคาร ทางเดิน หรือสัญลักษณ์ให้เหมาะสม กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	4.05	.67	มาก
8.	โรงเรียนมีการจัดบริการต่าง ๆ ที่สนับสนุน การจัดการเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการ พิเศษ	4.00	.47	มาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการบริหารจัดการจัดการเรียนรวมที่	การปฏิบัติด้านการบริหารจัดการ จัดการเรียนรวม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
9.	โรงเรียนมีห้องน้ำตามมาตรฐานที่เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	3.81	.69	มาก
10.	โรงเรียนมีการปรับปรุงภายในอาคาร เช่น ประตูบันได พื้นให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	3.89	.92	มาก
11.	โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณให้เป็นการเฉพาะเพื่อการจัดการเรียนรวม	4.05	.71	มาก
12.	ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการเรียนรวมให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการจัดการเรียนรวม	4.09	.76	มาก
13.	โรงเรียนมีกระบวนการเปลี่ยนผ่าน (Transition)	3.80	.73	มาก
14.	มีการส่งเสริม สนับสนุน ยกย่องเชิดชูเกียรติ บุคคลและองค์กรที่มีส่วนร่วมด้านการจัดการเรียนรวม	4.10	.70	มาก
15.	โรงเรียนสนับสนุนให้ทำวิจัยในชั้นเรียนเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	4.10	.64	มาก
16.	โรงเรียนมีการพัฒนาครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ อบรม ศึกษาดูงานด้านการศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่อง	3.95	.63	มาก
	รวม	4.05	.68	มาก

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ ด้านการบริหารจัดการเรียนรวม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงานการจัดการเรียนรวม ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = .71) รองลงมาคือ โรงเรียนมีการสำรวจจัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการจัดการเรียนรวม ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = .61) โรงเรียนมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบหรือคณะกรรมการจัดการเรียนรวมภายในโรงเรียน และ โรงเรียนมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบหรือคณะกรรมการจัดการเรียนรวมภายในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = .68) และ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือโรงเรียนมีกระบวนการเปลี่ยนผ่าน (Transition) ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = .73)

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (N = 80)

ข้อ	ด้านการบริหารจัดการจัดการเรียนรวม	การปฏิบัติด้านการบริหารจัดการจัดการเรียนรวม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1.	โรงเรียนพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรวมในโรงเรียน ให้ผู้เรียนและครอบครัว	4.01	.70	มาก
2.	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรวมระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง	4.03	.63	มาก
3.	โรงเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษร่วมกับนักวิชาชีพสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความรู้และคำปรึกษากับผู้ปกครอง	4.09	.73	มาก
4.	โรงเรียนมีการจัดประชุมผู้บริหาร ครูทั่วไป ครูการศึกษาพิเศษ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อรายงานผลการจัดการเรียนรวมให้รับทราบ	4.03	.76	มาก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการบริหารจัดการจัดการเรียนรวม	การปฏิบัติด้านการบริหารจัดการ จัดการเรียนรวม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
5.	โรงเรียนมีการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานด้านการแพทย์ เช่นโรงพยาบาล เพื่อนำนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษรับการตรวจรักษาบำบัด	4.08	.63	มาก
6.	โรงเรียนมีการติดต่อประสานงานกับโรงเรียนอื่นเพื่อส่งต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้เข้าเรียนรวมในระดับที่สูงขึ้น	4.10	.66	มาก
7.	โรงเรียนมีการติดตามนักเรียนที่ส่งต่อไปเรียนรวมในโรงเรียนอื่น ๆ	3.95	.63	มาก
8.	โรงเรียนรับนักเรียนที่หน่วยงานอื่นส่งต่อเข้ามาเรียนรวมตามหลักเกณฑ์การรับนักเรียนเรียนรวมตามเกณฑ์กำหนด	4.19	.65	มาก
9.	โรงเรียนมีการสอบถามความพึงพอใจและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.05	.65	มาก
10.	โรงเรียนรายงานความก้าวหน้าในการจัดการเรียนรวมต่อหน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำทุกปี	4.08	.65	มาก
	รวม	4.06	.66	มาก

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด จากมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ โรงเรียนรับนักเรียนที่หน่วยงานอื่นส่งต่อ

เข้ามาเรียนรวมตามหลักเกณฑ์การรับนักเรียนเรียนรวมตามเกณฑ์กำหนด ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = .65) รองลงมาคือ โรงเรียนมีการติดต่อประสานงานกับโรงเรียนอื่นเพื่อส่งต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้เข้าเรียนรวมในระดับที่สูงขึ้น ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = .66) โรงเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษร่วมกับนักวิชาชีพสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความรู้และคำปรึกษากับผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = .73) และส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ โรงเรียนมีการติดตามนักเรียนที่ส่งต่อไปเรียนรวมในโรงเรียนอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = .70)

ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนจัดการเรียนรวมที่ประสบ

ความสำเร็จ

จากการตรวจสอบความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการโรงเรียนจัดการเรียนรวมที่ประสบ ความสำเร็จ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 ความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมที่ประสบ ความสำเร็จ

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรวมที่ประสบ ความสำเร็จ	ระดับความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมสำหรับ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ นำนักเรียนที่มีความ ต้องการจำเป็นพิเศษ เด็กพิเศษเรียนรวมมาเรียนกับเด็ก นักเรียนปกติ เพื่อให้เด็กนักเรียนปกติเข้าใจความ แตกต่างระหว่างบุคคลและปฏิบัติตนเหมาะสมกับเด็กที่ มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ร่วมกัน	4.80	.42	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรวมที่ประสบ ความสำเร็จ	ระดับความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
<p>ด้านการจัดการจัดการเรียนการสอน</p> <p>โรงเรียนมีการปรับหลักสูตรทั่วไปและจัดทำหลักสูตรเฉพาะให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ กำหนดให้สถานศึกษาปรับหลักสูตรสำหรับเด็กเรียนรวม ให้เหมาะสมกับศักยภาพของเด็ก และมีการวัดผล ประเมินผลแบบเรียนรวมที่มีมาตรฐานสำหรับนักเรียนเรียนรวมที่แตกต่างจากเด็กปกติ จัดการเรียนการสอนให้กับเด็กเรียนรวมแบบเต็มเวลาอย่างเต็มที่</p>	4.70	.48	มาก
<p>ด้านการบริหารจัดการเรียนรวม</p> <p>บุคลากรของสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวม ควรมีความรู้ความเข้าใจและความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนรวม ให้ความรู้กับครูบุคลากรที่ประสงค์มีวุฒิด้านการจัดการศึกษาพิเศษเรียนรวมเพื่อพัฒนานักเรียนได้เต็มศักยภาพ และเพิ่มเทคโนโลยีสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ทุกโรงเรียนควรมีครูการศึกษาพิเศษอย่างน้อยโรงเรียนละ 1 คนเพื่อจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและให้ความรู้กับบุคลากรในโรงเรียนด้วยกัน และครูผู้สอนทุกท่านในโรงเรียนต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตรตามกระทรวงศึกษากำหนด</p>	4.60	.51	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรวมที่ประสบ ความสำเร็จ	ระดับความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
<p>ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้</p> <p>โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวางแผนการจัดการ เรียนการสอนและให้ความร่วมมือในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ สร้างเจตคติที่ดีระหว่างครู ผู้ปกครอง และบุคคลภายนอก ที่มีต่อนักเรียนที่มีความ ต้องการพิเศษ เพื่อให้สามารถพัฒนานักเรียนได้เต็มตาม ศักยภาพ โรงเรียนสร้างบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ สะดวกสะอาด ปลอดภัย และมีการเผยแพร่ความรู้ ผลงาน กิจกรรมของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียน รวมให้มากขึ้น</p>	4.50	.52	มาก
รวม	4.65	.48	มาก

ตารางที่ 5 จากการตรวจสอบความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการโรงเรียนจัดการเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการโรงเรียนจัดการเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จภาพรวมอยู่ในระดับมาก

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ มีวัตถุประสงค์การวิจัย ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ และประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ การศึกษาครั้งนี้ประชากร คือโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน จำนวน รวม 71 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน จำนวน 10 โรงเรียน โดยเลือกแบบเจาะจง ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนโรงเรียนละ 1 คน ครูฝ่ายวิชาการโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน และครูผู้สอนโรงเรียนละ 6 คน รวม 60 คน รวมผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยทั้งหมด 80 คน ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อมูลประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม 7 คน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ 1 คนและศึกษานิเทศก์ 2 คน รวมผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ และแบบประเมินความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ แบบสอบถามแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ซึ่งมีค่า IOC เฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 0.90 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.90 และแบบประเมินความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ มีค่า IOC เฉลี่ยทั้งหมด เท่ากับ 0.90 โดยใช้สถิติที่เบื้องต้นในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วยความถี่ ร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ด้านคุณภาพผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการคัดกรองตามแบบคัดกรองของกระทรวงศึกษาธิการ รองลงมาคือครูใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย โรงเรียนมีการจัดทำแฟ้มข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ตามลำดับ และโรงเรียนมีการจัดทำแผนฝึกทักษะทางสังคมให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2. ด้านการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล IEP เป็นลายลักษณ์อักษร รองลงมาคือ ครูมีความรู้ความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรวมและปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม โรงเรียนมีครูเข้ารับการฝึกอบรมหรือพัฒนาให้มีทักษะในการจัดการเรียนรวม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ โรงเรียนมีการกระจายนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษไปตามห้องเรียนต่าง ๆ อย่างเหมาะสมตามความบกพร่องของแต่ละบุคคล

3. ด้านการบริหารจัดการเรียนรวม ภาพรวมอยู่ในระดับมากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงานการจัดการเรียนรวม รองลงมาคือ โรงเรียนมีการสำรวจจัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการจัดการเรียนรวม โรงเรียนมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบหรือคณะกรรมการจัดการเรียนรวมภายในโรงเรียน และ โรงเรียนมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบหรือคณะกรรมการจัดการเรียนรวมภายในโรงเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ โรงเรียนมีกระบวนการเปลี่ยนผ่าน (Transition)

4. ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนรับนักเรียนที่หน่วยงานอื่นส่งต่อเข้ามาเรียนรวมตามหลักเกณฑ์การรับนักเรียนเรียนรวมตามเกณฑ์กำหนด รองลงมาคือ โรงเรียนมีการติดต่อประสานงานกับโรงเรียนอื่นเพื่อส่งต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้เข้าเรียนรวมในระดับที่สูงขึ้น โรงเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษร่วมกับนักวิชาชีพสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความรู้และคำปรึกษากับผู้ปกครอง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ โรงเรียนมีการติดตามนักเรียนที่ส่งต่อไปเรียนรวมในโรงเรียนอื่น ๆ

ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบ

ความสำเร็จ

จากการตรวจสอบความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการโรงเรียนจัดการเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการโรงเรียนจัดการเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ดังนี้

ด้านคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ นำนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เด็กพิเศษเรียนรวมมาเรียนกับเด็กนักเรียนปกติ เพื่อให้เด็กนักเรียนปกติเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลและปฏิบัติตนเหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน

ด้านการจัดการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนมีการปรับหลักสูตรทั่วไปและจัดทำหลักสูตรเฉพาะให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ กำหนดให้สถานศึกษาปรับหลักสูตรสำหรับเด็กเรียนรวมให้เหมาะสมกับศักยภาพของเด็ก และมีการวัดผลประเมินผลแบบเรียนรวมที่มีมาตรฐานสำหรับนักเรียนเรียนรวมที่แตกต่างจากเด็กปกติ จัดการเรียนการสอนให้กับเด็กเรียนรวมแบบเต็มเวลาอย่างเต็มที่

ด้านการบริหารจัดการเรียนรวม บุคลากรของสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวมควรมีความรู้ความเข้าใจและความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนรวม ให้ความรู้กับครูบุคลากรที่ประสงค์มีวุฒิด้านการจัดการศึกษาพิเศษเรียนรวมเพื่อพัฒนานักเรียนได้เต็มศักยภาพ และเพิ่มเทคโนโลยีสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ทุกโรงเรียนควรมีครูการศึกษาพิเศษอย่างน้อยโรงเรียนละ 1 คนเพื่อจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและให้ความรู้กับบุคลากรในโรงเรียนด้วยกัน และครูผู้สอนทุกท่านในโรงเรียนต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตรตามกระทรวงศึกษากำหนด

ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนเปิดโอกาสให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวางแผนการจัดการเรียนการสอนและให้ความร่วมมือในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สร้างเจตคติที่ดีระหว่างครู ผู้ปกครอง และบุคคลภายนอก ที่มีต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้สามารถพัฒนานักเรียนได้เต็มตามศักยภาพ โรงเรียนสร้างบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ สะดวกสะอาด ปลอดภัย และมีการเผยแพร่ความรู้ผลงาน กิจกรรมของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวมให้มากขึ้น

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน พบว่าสาระที่สำคัญที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายและแยกเป็นด้าน ๆ ดังนี้

1. ด้านคุณภาพผู้เรียน แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเนื่องจาก โรงเรียนมีการคัดกรองตามแบบคัดกรองของกระทรวงศึกษาธิการ ครูใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย และมีการจัดทำแฟ้มข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับธัญญ์ณลิน กิติวิวัฒน์กนโกชิตี (2558, น.60) ที่ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียร่วมของโรงเรียนแกนนำเรียนรวม และพบว่าโดยรวมคุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับมากทุกด้าน ครูวิเคราะห์เด็กกว่าบกร่องด้านไหนแล้วจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่อง มีรายละเอียด

เกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาหรือที่มีความบกพร่องต้องการเพื่อให้ เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ตามความต้องการและความสามารถของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 “แผนการจัดการ ศึกษาเฉพาะบุคคล” หมายความว่า แผนซึ่งกำหนด แนวทางการจัดการศึกษาที่ สอดคล้องกับความ ต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ ตลอดจนกำหนด เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเฉพาะบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของ เบญจา ชลธารันนธ์ (2549, น.7) ที่กล่าวว่า นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องและนักเรียนทั่วไป โรงเรียนควรมีการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ซึ่งเป็นแนวทางที่โรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวมควรถือปฏิบัติ เพื่อให้ นักเรียนทั้งสองกลุ่มสามารถเรียนและทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันได้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพมาศ สุทธิวิรัช (2551, น.71) ที่ได้ศึกษาพบว่า ควรมีหน่วยงานในการ สำรวจและคัดแยกเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และเตรียมความพร้อมเด็กก่อนเข้าเรียน ควรจ้างพี่เลี้ยง ช่วยดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษควรสนับสนุนงบประมาณ เพื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อม ควรจัดให้มีการรวมกลุ่มในการช่วยกันจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และการจัดทำแผนการสอน ที่จัดขึ้นเฉพาะเจาะจงเป็นรายบุคคล (IIP) ควรมีการนิเทศ ติดตามผลการจัดการศึกษา อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง ควรมีครูการศึกษาพิเศษช่วยสอนและแนะนำ และด้านเครื่องมือ ควรมีการสนับสนุน ด้านงบประมาณเพิ่มขึ้น และมีระบบส่งต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับหน่วยงานทางการแพทย์ สำหรับ นางลักษณ์ มีศิลป์ (2548, น.3) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2 พบว่า สภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนรวมของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และ เขต 2 ในภาพรวม ส่วนใหญ่โรงเรียนมีการดำเนินงานทั้งในด้านกระบวนการเรียนการสอนและด้านบริหารจัดการ โดยในด้านการเรียนการสอนมีการดำเนินงานมากที่สุดตามลำดับ คือจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรวม วัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง เพื่อพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล และวางพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล โดยจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ส่วนที่ดำเนินงานน้อยที่สุดคือ จัดบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรวม สำหรับการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการมีการดำเนินงานมากที่สุดตามลำดับ คือสนับสนุนให้ครูการศึกษาพิเศษ ใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ส่งเสริมและสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรด้านการศึกษาพิเศษ จัดกิจกรรมสนับสนุนการพัฒนา ศักยภาพนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในการเรียนรวม และสนับสนุนให้ครูการศึกษาพิเศษใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ส่วนข้อที่โรงเรียนมีค่าเฉลี่ยน้อย

ที่สุด คือโรงเรียนมีการจัดทำแผนฝึกทักษะทางสังคมให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ อาจเนื่องมาจากครูขาดทักษะและเทคนิคการจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างหลากหลาย

2. ด้านการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เนื่องจากครูมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล IEP เป็นลายลักษณ์อักษร ครูมีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรวมและปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม โรงเรียนมีครูเข้ารับการฝึกอบรมหรือพัฒนาให้มีทักษะในการจัดการเรียนรวม สอดคล้องกับ บพิตร โสมณวัฒน์ (2548, น.68) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนรวม โรงเรียนบ้านทุ่งนางโอง (อ่อนอำนวนยศิลป์) อำเภอเมืองยโสธร โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ผลการวิจัยพบว่าครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษเรียนรวมเพิ่มขึ้น มีเจตคติที่ดีต่อเด็กพิเศษเรียนรวมมีความสนใจให้ความร่วมมือทุกขั้นตอน โรงเรียนมีการประกันคุณภาพการศึกษา โดยผ่านการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก โรงเรียนมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) โรงเรียนรับนักเรียนเข้าเรียน คัดแยกนักเรียนตามความต้องการจำเป็นพิเศษ และส่งต่อนักเรียนเข้ารับการศึกษิตตามความสามารถ และความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล และสอดคล้องงานวิจัยของ รจเรข พะยอมแย้ม (2553, น.85) ที่ศึกษาพบว่า โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมควรมีการนิเทศติดตามผลอย่างมีระบบ และนำผลการประเมินไป ปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรวมอย่างต่อเนื่อง ควรจัดครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้มี ภาระงานอื่นน้อยลง และจัดครูที่มีความรู้ความสามารถ ความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญด้านการศึกษา พิเศษโดยเฉพาะสำหรับการดูแลเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะกับสภาพเด็ก ที่มีความต้องการพิเศษ โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วม ร่วมในการดูแลเด็กที่มีความต้องการพิเศษ สอดคล้องกับศิลป์ชัย อ่วงตระกูล (2553, น.95) ได้ศึกษาการบริหารงานโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมในจังหวัดเชียงราย พบว่าสภาพการบริหารงานโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จของแต่ละเขตพื้นที่ การศึกษาในจังหวัดเชียงราย เมื่อพิจารณาตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) โดยภาพรวมมี ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีการวางแผนการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) มีการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่เหมาะสมและครอบคลุมภาระงานของการจัดการเรียนรวม ด้านนักเรียนมีการส่งเสริมให้ บุคลากรในโรงเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรวมของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนรวม ด้านเครื่องมือ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกมีการแต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินงานและผู้รับผิดชอบในการจัดการเรียนรวม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ โรงเรียนมีการกระจายนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษไปตามห้องเรียนต่าง ๆ อย่างเหมาะสมตาม

ความบกพร่องอาจจะเนื่องมาจากการจัดนักเรียนเพื่อสะดวกในการจัดการเรียนการสอนของครูซึ่งมีจำนวนจำกัด ซึ่งสอดคล้องกับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สกฤณา นันทะชัย (2552, น.113) ที่ศึกษาการจัดการศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษของโรงเรียนแกนนำเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูนเขต 2 พบว่า ปัญหาที่พบคือกระบวนการเรียนการสอนของครูส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความเข้าใจรวมถึงเทคนิควิธีการที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษและสอดคล้องกับ รจเรข พะยอมแย้ม (2553, น.95) ได้ศึกษาสภาพการบริหารและแนวทางในการบริหารโรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนรวมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานนทบุรี พบว่า 1. สภาพการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (Activities) ได้แก่ 1. ควรมีการนิเทศติดตามผลอย่างมีระบบ และนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรวมอย่างต่อเนื่อง 2. ควรจัดครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้มีภาระงานอื่นน้อยลง และจัดครูที่มีความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ โดยเฉพาะสำหรับการดูแลเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 3. ปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะกับสภาพเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษ

3. ด้านบริหารจัดการเรียนในรวมภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงานการจัดการเรียนรวม โรงเรียนมีการสำรวจจัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการจัดการเรียนรวม โรงเรียนมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบหรือคณะกรรมการจัดการเรียนรวมภายในโรงเรียน และโรงเรียนมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบหรือคณะกรรมการจัดการเรียนรวมภายในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรศักดิ์ เรืองงาม, (2555, น.183) ซึ่งศึกษาเรื่องการบริหารจัดการเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า โรงเรียนเห็นความสำคัญในการให้โอกาสทางการศึกษา กำหนดนโยบาย และจัดทำแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนในการจัดการเรียนการสอนโดยบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนให้เหมาะสมตามสภาพบริบทของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ รจเรข พะยอมแย้ม (2553, น.95) ที่ศึกษาพบว่า โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมควรมีการนิเทศติดตามผลอย่างมีระบบ และนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรวมอย่างต่อเนื่อง ควรจัดครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้มี ภาระงานอื่นน้อยลง และจัดครูที่มีความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญด้านการศึกษา พิเศษโดยเฉพาะสำหรับการดูแลเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะกับสภาพเด็ก ที่มีความต้องการพิเศษ โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วม ร่วมในการดูแลเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ โรงเรียนมีกระบวนการเปลี่ยนผ่าน (Transition) อาจเนื่องมาจากงบประมาณใน

การปรับปรุงหรือพัฒนาสถานที่ให้แก่ผู้เรียนและครูบางส่วนขาดความรู้ความเข้าใจเทคนิควิธีการที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ และสอดคล้องกับ พัชรिता นิลสุข (2558, น.112) ซึ่งศึกษาเรื่องการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 พบว่าครูผู้สอนไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเทคนิคการสอนและการผลิตสื่อวัตกรรมการเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในโรงเรียน

4. ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนรับนักเรียนที่หน่วยงานอื่นส่งต่อเข้ามาเรียนรวมตามหลักเกณฑ์การรับนักเรียนเรียนรวมตามเกณฑ์กำหนด โรงเรียนมีการติดต่อประสานงานกับโรงเรียนอื่นเพื่อส่งต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้เข้าเรียนรวมในระดับที่สูงขึ้น โรงเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษร่วมกับนักวิชาชีพรักษาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความรู้และคำปรึกษากับผู้ปกครอง สอดคล้องกับ ศิลป์ชัย อ่วงตระกูล (2553, น.95) ได้ศึกษาการบริหารงานโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมในจังหวัดเชียงราย พบว่าสภาพการบริหารงานโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จของแต่ละเขตพื้นที่ การศึกษาในจังหวัดเชียงราย เมื่อพิจารณาตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) โดยภาพรวมมี ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านสภาพแวดล้อม มีการแต่งตั้งบุคลากรให้รับผิดชอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนรวมและมีการสร้างความเข้าใจระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อให้การยอมรับและเข้าใจระบบการสอน ปรับปรุงสภาพแวดล้อมจัดทำห้องน้ำห้องส้วมให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับจรเวช พะยอมแย้ม (2553, น.95) ได้ศึกษาสภาพการบริหารและแนวทางในการบริหารโรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนรวมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี พบว่า 1. สภาพการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี ด้านสภาพแวดล้อม (Environment) ได้แก่ 1. ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อเตรียมสถานที่ให้มีความเหมาะสมกับสภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทต่าง ๆ 2. การจัดอบรมหลักสูตรระยะสั้นให้กับผู้บริหาร และครูผู้สอน เพื่อให้เกิดความรู้ความเชี่ยวชาญในการช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบ

ความสำเร็จ

จากการตรวจสอบความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการโรงเรียนจัดการเรียนรวมที่ประสบ ความสำเร็จ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการโรงเรียนจัดการเรียนรวมที่ประสบ ความสำเร็จภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนี้

ด้านคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษ นำนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เด็กพิเศษเรียนรวมมาเรียนกับเด็กนักเรียนปกติ เพื่อให้เด็กนักเรียนปกติเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลและปฏิบัติตนเหมาะสมกับเด็กที่มีความ ต้องการจำเป็นพิเศษ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจมา ชลธาร์ นนท์ (2549, น.7) ที่กล่าวว่า นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องและนักเรียนทั่วไป โรงเรียนควรมี การเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ซึ่งเป็นแนวทางที่โรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียน รวมควรถือปฏิบัติ เพื่อให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มสามารถเรียนและทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันได้และ สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 “แผนการจัดการ ศึกษา เฉพาะบุคคล” หมายความว่า แผนซึ่งกำหนด แนวทางการจัดการศึกษาที่ สอดคล้องกับความ ต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ ตลอดจนกำหนด เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเฉพาะบุคคล

ด้านการจัดการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนมีการปรับหลักสูตรทั่วไปและจัดทำหลักสูตร เฉพาะให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ กำหนดให้สถานศึกษาปรับหลักสูตรสำหรับเด็กเรียนรวม ให้เหมาะสมกับศักยภาพของเด็ก และมีการวัดผลประเมินผลแบบเรียนรวมที่มีมาตรฐานสำหรับ นักเรียนเรียนรวมที่แตกต่างจากเด็กปกติ จัดการเรียนการสอนให้กับเด็กเรียนรวมแบบเต็มเวลาอย่าง เต็มที่ซึ่งสอดคล้องกับพิเศษ สอดคล้องกับ ศิลป์ชัย อ่วงตระกูล (2553, น.95) ได้ศึกษาการบริหารงาน โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมในจังหวัดเชียงราย พบว่าสภาพการบริหารงานโรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จของแต่ละเขตพื้นที่ การศึกษาในจังหวัดเชียงราย ด้านกิจกรรม การเรียนการสอนมีการวางแผนการจัดทำแผนการ ศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะ บุคคล (IIP) มีการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่เหมาะสมและครอบคลุมภาระงานของ การจัดการเรียนรวม ด้านนักเรียนมีการส่งเสริมให้ บุคลากรในโรงเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรวม ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนรวม ด้านเครื่องมือ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกมีการแต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินงานและผู้รับผิดชอบในการจัดการเรียนรวม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุกุณา นันทะชัย (2552, น.113) ที่ศึกษาการจัดการศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษของโรงเรียน แกนนำเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูนเขต 2 พบว่า ปัญหาที่พบคือกระบวนการเรียน

การสอนของครูส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจรวมถึงเทคนิควิธีการที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ

ด้านการบริหารจัดการเรียนรวม บุคลากรของสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวมควรมีความรู้ความเข้าใจและความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนรวม ให้ความรู้กับครูบุคลากรที่ประสงค์มีวุฒิด้านการจัดการศึกษาพิเศษเรียนรวมเพื่อพัฒนานักเรียนได้เต็มศักยภาพ และเพิ่มเทคโนโลยีสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ทุกโรงเรียนควรมีครูการศึกษาพิเศษอย่างน้อยโรงเรียนละ 1 คนเพื่อจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและให้ความรู้กับบุคลากรในโรงเรียนด้วยกัน และครูผู้สอนทุกท่านในโรงเรียนต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตรตามกระทรวงศึกษากำหนดซึ่งสอดคล้องกับ รจเรข พะยอมแย้ม (2553, น.95) ได้ศึกษาสภาพการบริหารและแนวทางในการบริหารโรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนรวมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี พบว่า ด้านสภาพแวดล้อม (Environment) ได้แก่ 1. ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อเตรียมสถานที่ให้มีความเหมาะสมกับสภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ประเภทต่าง ๆ 2. การจัดอบรมหลักสูตรระยะสั้นให้กับผู้บริหาร และครูผู้สอน เพื่อให้เกิดความรู้ความเชี่ยวชาญในการช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม และด้านเครื่องมือ (Tools) ได้แก่ 1. ติดต่อประสานงานและขอรับการสนับสนุนจากองค์กรที่เกี่ยวข้องในการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 2. จัดสรรงบประมาณบุคลากร นักวิชาชีพ และสื่อเป็นการเฉพาะเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษหลากหลายประเภท 3. กำหนดทิศทางนโยบายจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาระบบการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่ชัดเจนและเป็น รูปธรรม ส่วนข้อที่โรงเรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยคือ โรงเรียนมีการติดตามนักเรียนที่ส่งต่อไปเรียนรวมในโรงเรียนอื่น ๆ อาจเนื่องมาจากข้อจำกัดในการสร้างเครือข่ายที่ีระหว่างหน่วยงานและชุมชนและโรงเรียนต่าง ๆ

ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนเปิดโอกาสให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวางแผนการจัดการเรียนการสอนและให้ความร่วมมือในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สร้างเจตคติที่ดีระหว่างครู ผู้ปกครอง และบุคคลภายนอก ที่มีต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้สามารถพัฒนานักเรียนได้เต็มตามศักยภาพ โรงเรียนสร้างบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ สะดวกสะอาด ปลอดภัย และมีการเผยแพร่ความรู้ผู้ผลงาน กิจกรรมของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวมให้มากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับ ศิลป์ชัย อ่วงตระกูล (2553, น.95) ได้ศึกษาการบริหารงานโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมในจังหวัดเชียงราย พบว่าสภาพการบริหารงานโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จของแต่ละเขตพื้นที่ การศึกษาในจังหวัดเชียงราย เมื่อพิจารณาตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) โดยภาพรวมมี ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านสภาพแวดล้อม มีการแต่งตั้งบุคลากรให้รับผิดชอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการจัดการ

เรียนการสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนรวมและมีการสร้างความเข้าใจระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อให้การยอมรับและเข้าใจระบบการสอน ปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับ รร. พะยอมแย้ม (2553, น.95) ได้ศึกษา สภาพการบริหารและแนวทางในการบริหารโรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนรวมสำหรับเด็กพิการใน โรงเรียนปกติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี พบว่า ด้านสภาพแวดล้อม (Environment) ได้แก่ 1. ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อเตรียมสถานที่ให้มีความเหมาะสมกับสภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทต่าง ๆ 2. การจัดอบรมหลักสูตรระยะสั้นให้กับผู้บริหาร และครูผู้สอน เพื่อให้เกิดความรู้ความเชี่ยวชาญในการช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรนำนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เด็กพิเศษเรียนรวมมาเรียนกับเด็กนักเรียนปกติ เพื่อให้เด็กนักเรียนปกติเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลและปฏิบัติตนเหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน
2. โรงเรียนเปิดโอกาสให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวางแผนการจัดการเรียนการสอนและให้ความร่วมมือในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
3. โรงเรียนสร้างบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ และมีการเผยแพร่ความรู้ผลงาน กิจกรรมของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวมให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการเรียนการสอนสำหรับที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวม
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรเฉพาะสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
3. ศึกษาแนวทางการพัฒนาครูที่สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมให้มีทักษะและศักยภาพตามมาตรฐานการจัดการศึกษาเรียนรวม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมสามัญศึกษา. (2542). การประกันคุณภาพการศึกษาระบบการประกัน คุณภาพ การศึกษาในโรงเรียนสังกัด กรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: ศรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ชุดโครงการหนึ่ง อำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน). กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: ศรุสภาลาดพร้าว.
- จันทรานี สงวนนาม. (2545). ทฤษฎีแนวปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: บุค พอยท์.
- ณรงค์ อำพรภาค. (2550). การศึกษาคุณภาพการดำเนินงานจัดการเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ธัญญ์ณลิน กิติวัฒน์กนกโชติ. (2559). การบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนรวม ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชวิทยาลัย.
- นงลักษณ์ มีศิลป์. (2548). สภาพและปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- นพมาศ สุทธิวิรัช. (2551). การศึกษาการบริหารจัดการเรียนรวมโดยโครงการสร้างชีวิต ในโรงเรียนแกนนำสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต1. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิสา สุผากอง. (2553). การบริหารงานโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมในจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- เนตรทิพย์ เจริญวัย. (2554). การศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในโครงการเด็กพิเศษเรียนรวมกับเด็กปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยนครราชสีมา.
- บพิตร โสมณวัฒน์. (2548). การพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อัตตาภิบาลสำหรับเด็กพิเศษเรียนรวม

- โรงเรียนบ้านทุ่งนางโกล (อ่อนอำนาจศิลป์). วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
อุบลราชธานี
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- เบญจา ชลธารันนท์ และศิริวิมล ใจงาม. (2544). *การศึกษาแบบเรียนรวม*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
สถาบันราชภัฏ.
- เบญจา ชลธารันนท์. (2543). *รวมบทความทางวิชาการทางการพิเศษ*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวน
ดุสิต.
- เบญจา ชลธารันนท์. (2549). *คู่มือการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท*. กรุงเทพฯ:
กระทรวงศึกษาธิการ.
- ประจักษ์ เกษมสุข. (2554). *ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาในการจัดการศึกษาเด็กพิการเรียนรวมใน
โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.*
- ผดุง อารยวิญญู. (2542). *การเรียนรวมระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ*. กรุงเทพฯ: พี เอ
อาร์ตแอนด์ พริ้นติ้ง.
- พัชรีดา นิลสุข. (2558). *การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิสนุ พองศรี. (2549). *วิจัยทางการศึกษาแนวคิดทฤษฎี*. กรุงเทพฯ: เทียมฝ่ายการพิมพ์.
- จรูญ พยอมแย้ม. (2553). *การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียน
ปกติ*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิภาวี สันนิธิพานิชกุล. (2552). *การบริหารโรงเรียนแกนนำเรียนรวมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2549). *นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิลาวลัย วงศ์คุณาโรจน์. (2545). *ศึกษาการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวมระหว่างเด็กพิเศษ
กับเด็กปกติของครูประจำชั้นและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด
ตรัง*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ศิลป์ชัย อ่วงตระกูล. (2553). *การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนรวมสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเชียงราย.
- สกุณา นันทะชัย. (2551.). *การจัดการศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียน*

รวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *มาตรฐานการเรียนรู้รวมเพื่อการประกัน คุณภาพ
ภายในของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). *แนวทางการดำเนินงานการมีส่วนร่วมการบริหารจัด
การศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

สุรพันธ์ ยันต์ทอง. (2533). *การบริหารโรงเรียน นวัตกรรมเทคนิคประสบกรณ์*. กรุงเทพฯ: การศาสนา
กรมการศาสนา.

สุรศักดิ์ เรือนงาม. (2555). *การศึกษาการบริหารการเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำสังกัด สารนิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.

อัจฉราภรณ์ บัณวล. (2551). *สภาพการดำเนินงานโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมจังหวัดลำพูน.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*.

อุทัย บุญประเสริฐ. (2539). *วิธีการหรือเทคนิคเชิงระบบและแนวทางในการบริหารโรงเรียน,
สมุทรปราการ: สวางคณิवास*.

Huang, Y. (2005). *Development of a new genetic transformation system for sorghum
using agrobacterium and immature inflorescences*. International Sorghum and
Millets Newsletter, 46, 69-72.

Schoderbek, C. G., Schoderbek, P. P. and Kefalas, A. G. (1990) *Banaemnt Sestem:
Conceptual Consideration*. Boston, MA: Richerd D.Irwin

Shireen Pavri and Lisa Monda-Amaya. (2001). *Social Support in inclusive schools :
Student and Teacher Perspectives*. New Jersey: Prentice Hall.

ภาคผนวก

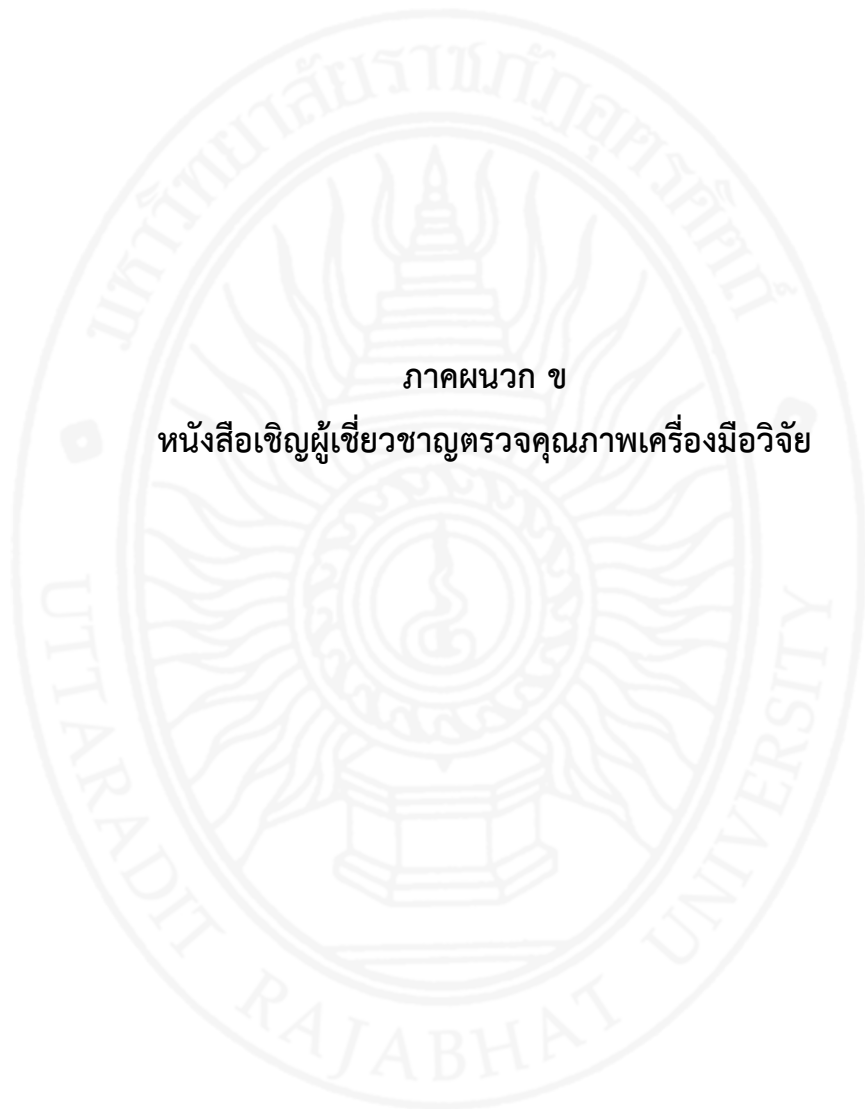

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

นางปวีศา สิงห์อุดร	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน
นางสุสาคร ต๊ะศักดิ์	ครูชำนาญการพิเศษ คณิตศาสตร์สถิติ โรงเรียนจุมปีวนิดาภรณ์ (เทศบาลบ้านภูมินทร์) สังกัดเทศบาลเมืองน่าน
นางสาวมณีวรรณ พูบินทร์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา อุดรดิตถ์เขต 1

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๒๙๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์
เรียน นางปวีศา สิงห์อุตร

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑ - ๓	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความถูกต้องของแบบสอบถาม	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางจุฑาภรณ์ ธนทวีศิลป์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนร่วม โดยใช้ทฤษฎีเชิงระบบ” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิ ปัญญาใส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๔

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นางจุฑาภรณ์ ธนทวีศิลป์ ๐ ๙๓๓๕ ๔๙๔๐ ๑

ที่ อว ๐๖๓๔.๑๐/๒๕๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวศร ต๊ะศักดิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑ - ๓	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความถูกต้องของแบบสอบถาม	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางจุฑาภรณ์ ธนกวีสิลป์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนร่วม โดยใช้ทฤษฎีเชิงระบบ" ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วจิ ปัญญาใส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๓ ต่อ ๑๖๔๔

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๓ ต่อ ๑๖๔๘

นางจุฑาภรณ์ ธนกวีสิลป์ ๐ ๔๓๓๕ ๔๔๔๐ ๓

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๒๙๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุดรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวมณีวรรณ พุรินทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑ - ๓	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความถูกต้องของแบบสอบถาม	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางจุฑาภรณ์ ธนกวีศิลป์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนร่วม โดยใช้ทฤษฎีเชิงระบบ” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วจี ปัญญาใส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นางจุฑาภรณ์ ธนกวีศิลป์ ๐ ๙๓๓๕ ๔๙๔๐ ๑

ภาคผนวก ค

หนังสืออนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลรายชื่อโรงเรียนแกนนำเรียนรวม

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๐๐๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๑๙ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองรังมิตรภาพที่ ๑๐๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

จำนวน ๘ ชุด

ด้วย นางจุฑาภรณ์ ธนกวีศิลป์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนร่วม โดยใช้ทฤษฎีเชิงระบบ” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วจิ ปัญญาใส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน อนุญาตให้ นางจุฑาภรณ์ ธนกวีศิลป์ เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการ ครูวิชาการ และครูผู้สอนในสถานศึกษาของท่าน ตามแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นางจุฑาภรณ์ ธนกวีศิลป์ ๐ ๙๓๓๕ ๔๙๔๐ ๑

รายชื่อโรงเรียนแกนนำเรียนรวม

1. ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเซตะวัน
2. ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองรังมิตรภาพที่ 107
3. ผู้อำนวยการโรงเรียนพระพุทธรบาทวิทยา
4. ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสบกอน
5. ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเป่า
6. ผู้อำนวยการโรงเรียนไตรราษฎร์สามัคคี
7. ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนรัชดาภิเษกมิตรภาพที่ 115
8. ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไชยสถาน
9. ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตอง
10. ผู้อำนวยการโรงเรียนผาขวาง
11. ผู้อำนวยการโรงเรียนผาตูป
12. ผู้อำนวยการโรงเรียนราชปิโยรสายุพารานุสรณ์
13. ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำโค้ง
14. ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสองแคว
15. ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านเฟือย
16. ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปงสนุก
17. ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองห่ามิตรภาพที่ 125
18. ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดอนตัน
19. ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีเวียงสา
20. ผู้อำนวยการโรงเรียนประภิตเวชศักดิ์
21. ผู้อำนวยการโรงเรียนน้ำมวบ
22. ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดอนแก้ว

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ การตอบแบบสอบถามในครั้งนี้อธิบายให้ตอบตามการปฏิบัติจริงของโรงเรียน เพราะทุกคำตอบของท่าน มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำมาพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมต่อไป ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านแต่อย่างใด แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวม

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียน

แกนนำเรียนรวม

ผู้วิจัยขอความกรุณาทุกท่าน พิจารณาตอบแบบสอบถามทุกข้อให้สมบูรณ์

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความนี้อย่างละเอียดแล้วทำเครื่องหมาย ลงใน ตามความเป็นจริงที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลของท่าน

สถานภาพตำแหน่งปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม

 ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครูฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน

วุฒิการศึกษา

 ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก อื่น ๆ

ประสบการณ์ในการทำงานโรงเรียนเรียนรวม

 ไม่เกิน 1 ปี 2-5 ปี 6- 10 ปี 11ปีขึ้นไป

รูปแบบการจัดการเรียนรวม

 จัดชั้นเรียนพิเศษเต็มเวลา จัดชั้นเรียนรวมบางเวลาและรับบริการเสริมจากครูเสริมวิชาการ

จัดชั้นเรียนรวมเต็มเวลา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวม
คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนเรียนรวม
ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหาร
จัดการเรียนรวม ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับ
การปฏิบัติของโรงเรียนของท่านมากที่สุดตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด
4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ข้อ	การดำเนินการเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำเรียนรวม	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
1	ด้านคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนของท่านมีการคัดกรองตามแบบคัดกรองของ กระทรวงศึกษาธิการ					
2	โรงเรียนของท่านมีการคัดแยกนักเรียนตามประเภท ความพิการที่กระทรวงกำหนด					
3	โรงเรียนมีการจัดทำแฟ้มข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล					
4	มีคณะกรรมการจัดทำแผน IEP สำหรับนักเรียนรายบ บุคคล					
5	มีการเขียนแผน IIP ที่สอดคล้องกับแผน IEP					
6	โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมให้นักเรียนสามารถเรียน รวมในชั้นเรียน					
7	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาจุดด้อยของ นักเรียนตามแผน IEP					
8	โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน					

ข้อ	การดำเนินการเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำเรียนรวม	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
9	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมจุดเด่นของนักเรียน					
10	ครูใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย					
11	มีตารางการให้บริการสอนเสริมที่เหมาะสมกับนักเรียน					
12	โรงเรียนมีการใช้สื่อสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมกับความบกพร่องของนักเรียน					
13	โรงเรียนมีการฝึกทักษะให้ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษมีความพร้อมด้านการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน					
14	โรงเรียนมีการบันทึกพัฒนาการของนักเรียนเป็นรายบุคคลในทักษะพื้นฐานด้านการช่วยเหลือตนเอง					
15	โรงเรียนมีการจัดทำแผนฝึกทักษะทางสังคมให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ					
16	โรงเรียนมีการจัดทำแผนฝึกทักษะให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทางวิชาการ					
17	โรงเรียนมีการประเมินผลการสอนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล					
18	โรงเรียนมีการประเมินผลการพัฒนาเต็มศักยภาพตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP)					
19	ด้านการจัดการจัดการเรียนการสอน ครูมีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรวมและปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม					
20	โรงเรียนมีครูเข้ารับการฝึกอบรมหรือพัฒนาให้มีทักษะในการจัดการเรียนรวม					
21	โรงเรียนมีการปรับหลักสูตรทั่วไปมาใช้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเป็นบางวิชา					
22	โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรเฉพาะสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ					
23	ครูมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล IEP					

ข้อ	การดำเนินการเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำเรียนรวม	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	เป็นลายลักษณ์อักษร					
24	ครูมีการประเมินผลการสอนตามแผนการสอนเฉพาะบุคคล IIP					
25	ครูมีการใช้เทคนิคการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เช่น เทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน เทคนิคการวิเคราะห์งาน					
26	โรงเรียนมีการกระจายนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษไปตามห้องเรียนต่าง ๆ อย่างเหมาะสมตามความบกพร่องของแต่ละบุคคล					
27	โรงเรียนและครูมีการจัดหา ผลิตและใช้เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ในการพัฒนาผู้เรียนตามความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา					
28	ครูจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคลอย่างเหมาะสม					
29	ครูมีการวัดผลประเมินผลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษตามศักยภาพของนักเรียน					
30	ครูมีการใช้กระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล					
31	โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล IEP และรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษปีละ 2 ครั้ง					
32	ด้านการบริหารจัดการเรียนรวม โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานเรียนรวม					
33	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงานการจัดการเรียนรวม					
34	โรงเรียนของมีการประชุมทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวมทุกภาคเรียน					

ข้อ	การดำเนินการเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำเรียนรวม	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
35	โรงเรียนมีการสำรวจจัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการจัดการเรียนรวม					
36	โรงเรียนมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบหรือคณะกรรมการจัดการเรียนรวมภายในโรงเรียน					
37	โรงเรียนของท่านมีการแจ้งประชาสัมพันธ์ให้ครู บุคลากร และนักเรียนทราบเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวมในโรงเรียน					
38	โรงเรียนมีการปรับปรุงทั้งภายในภายนอกอาคาร ทางเดิน หรือสัญลักษณ์ให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ					
39	โรงเรียนมีการจัดบริการต่าง ๆ ที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ					
40	โรงเรียนมีห้องน้ำตามมาตรฐานที่เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ					
41	โรงเรียนมีการปรับปรุงภายในอาคาร เช่น ประตู บันได พื้นให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ					
42	โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณให้เป็นการเฉพาะเพื่อการจัดการเรียนรวม					
43	ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการเรียนรวมให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการจัดการเรียนรวม					
44	โรงเรียนมีกระบวนการเปลี่ยนผ่าน (Transition)					
45	มีการส่งเสริม สนับสนุน ยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลและองค์กรที่มีส่วนร่วมด้านการจัดการเรียนรวม					
46	โรงเรียนสนับสนุนให้ทำวิจัยในชั้นเรียนเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ					
47	โรงเรียนมีการพัฒนาครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ อบรม ศึกษาดูงานด้านการศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่อง					

ข้อ	การดำเนินการเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำเรียนรวม	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
48	ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรวมใน โรงเรียน ให้ผู้เรียนและครอบครัว					
49	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรวมระหว่าง บุคลากรภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษากับ ครอบครัว ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง					
50	โรงเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนที่มีความ ต้องการพิเศษร่วมกับนักวิชาชีพสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความรู้และคำปรึกษากับผู้ปกครอง					
51	โรงเรียนมีการจัดประชุมผู้บริหาร ครูทั่วไป ครูการศึกษา พิเศษ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อรายงานผลการจัดการ เรียนรวมให้รับทราบ					
52	โรงเรียนมีการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานด้านการ แพทย์ เช่นโรงพยาบาล เพื่อนำนักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษรับการตรวจรักษาบำบัด					
53	โรงเรียนมีการติดต่อประสานงานกับโรงเรียนอื่นเพื่อส่ง ต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้เข้าเรียนรวมใน ระดับที่สูงขึ้น					
54	โรงเรียนมีการติดตามนักเรียนที่ส่งต่อไปเรียนรวมใน โรงเรียนอื่น ๆ					
55	โรงเรียนรับนักเรียนที่หน่วยงานอื่นส่งต่อเข้ามาเรียนรวม ตามหลักเกณฑ์การรับนักเรียนเรียนรวมตามเกณฑ์ กำหนด					
56	โรงเรียนมีการสอบถามความพึงพอใจและข้อเสนอแนะ ของผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในการ จัดการเรียนรวมของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
57	โรงเรียนรายงานความก้าวหน้าในการจัดการเรียนรวมต่อ หน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำทุกปี					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียน

แกนนำเรียนรวม

คำชี้แจง แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความ
 คิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำเรียนรวมโดยใช้
 ทฤษฎีเชิงระบบ 4 ด้าน คือ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการจัดการเรียนการสอน ด้านการ
 บริหารจัดการเรียนรวม ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และแนวทางการแก้ปัญหาด้านอื่น ๆ
 นอกเหนือจากที่กำหนด

1. ท่านคิดว่าสภาพปัญหาการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมโดยใช้ทฤษฎีเชิงระบบ ในแต่ละ
 ด้านมีอะไรบ้าง

1.1 ด้านคุณภาพผู้เรียน

.....

.....

.....

.....

1.2 ด้านการจัดการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

1.3 ด้านการบริหารจัดการเรียนรวม

.....

.....

.....

.....

1.4 ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

2. จากปัญหาในข้อ 1 ท่านคิดว่ามีวิธีแก้ปัญหาการบริหารจัดการโรงเรียนแก่นำเรียนรวมโดย
ใช้ทฤษฎีเชิงระบบ ในแต่ละด้านอย่างไรบ้าง

ด้านคุณภาพผู้เรียน

.....

.....

.....

ด้านการจัดการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ด้านการบริหารจัดการเรียนรวม

.....

.....

.....

ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

.....

.....

.....

ขอขอบคุณอย่างสูงที่ตอบแบบสอบถามครบทุกข้อ

นางจุฑาภรณ์ ธนกีวีศิลป์

นักศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

แบบสอบถามประเมินความเป็นไปได้

ของแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ
คำชี้แจง แบบสอบถามเพื่อประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำ
เรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความนี้อย่างละเอียดแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามความเป็นจริงที่
เกี่ยวกับข้อมูลของท่าน

สถานภาพตำแหน่งปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครูฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียน
รวมโดยใช้ทฤษฎีเชิงระบบ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำ
เรียนรวมโดยใช้ทฤษฎีเชิงระบบ 4 ด้าน คือ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการจัดการเรียนการ
สอน ด้านการบริหารจัดการเรียนรวม ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓
ลงในช่องที่ตรงกับระดับความเป็นไปได้ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- 5 หมายถึง ระดับความเป็นไปได้มากที่สุด
4 หมายถึง ระดับความเป็นไปได้มาก
3 หมายถึง ระดับความเป็นไปได้ปานกลาง
2 หมายถึง ระดับความเป็นไปได้น้อย
1 หมายถึง ระดับความเป็นไปได้น้อยที่สุด

ข้อ	แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนจัดการเรียนรวม โดยใช้ทฤษฎีเชิงระบบ	ระดับความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1
1	ด้านคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมสำหรับ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษค่อนข้างน้อย ควรนำ นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เด็กพิเศษเรียน รวมมาเรียนกับเด็กนักเรียนปกติ เพื่อให้เด็กนักเรียน ปกติเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลและปฏิบัติตน เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ					

ข้อ	แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนจัดการเรียนรวม โดยใช้ทฤษฎีเชิงระบบ	ระดับความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1
	ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน					
2	ด้านการจัดการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนมีการปรับหลักสูตรทั่วไปและจัดทำ หลักสูตรเฉพาะให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ค่อนข้างน้อย ควรกำหนดให้สถานศึกษาปรับหลักสูตร สำหรับเด็กเรียนรวมให้เหมาะสมกับศักยภาพของเด็ก และมีการวัดผลประเมินผลแบบเรียนรวมที่มีมาตรฐาน สำหรับนักเรียนเรียนรวมที่แตกต่างจากเด็กปกติ จัดการเรียนการสอนให้กับเด็กเรียนรวมแบบเต็มเวลา อย่างเต็มที่					
3	ด้านการบริหารจัดการเรียนรวม บุคลากรของสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวม ควรมีความรู้ความเข้าใจและความพร้อมในการจัดการ เรียนการสอนแบบเรียนรวม ให้ความรู้กับครูบุคลากร ที่ประสงค์มีวุฒิด้านการจัดการศึกษาพิเศษเรียนรวม เพื่อพัฒนานักเรียนได้เต็มศักยภาพ และเพิ่มเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ทุกโรงเรียนค วามีครูการศึกษาพิเศษอย่างน้อยโรงเรียนละ 1 คน เพื่อจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีความ ต้องการพิเศษและให้ความรู้กับบุคลากรในโรงเรียน ด้วยกัน และครูผู้สอนทุกท่านในโรงเรียนต้องผ่านการ อบรมตามหลักสูตรตามกระทรวงศึกษากำหนด					
4	ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนเปิดโอกาสให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวางแผนการจัดการ เรียนการสอนและให้ความร่วมมือในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ สร้างเจตคติที่ดีระหว่างครู ผู้ปกครอง และบุคคลภายนอก ที่มีต่อนักเรียนที่มี					

ข้อ	แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนจัดการเรียนรวม โดยใช้ทฤษฎีเชิงระบบ	ระดับความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1
	ความต้องการพิเศษ เพื่อให้สามารถพัฒนานักเรียนได้ เต็มตามศักยภาพ โรงเรียนสร้างบรรยากาศส่งเสริม การเรียนรู้ สะดวกสะอาด ปลอดภัย และมีการ เผยแพร่ความรู้ผลงาน กิจกรรมของนักเรียนเกี่ยวกับ การจัดการเรียนรวมให้มากขึ้น					

ภาคผนวก จ
ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย

**ค่าดัชนีความสอดคล้องประเด็นหลักของแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวม
ที่ประสบความสำเร็จ**

เป็นการนำผลของผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษาเรียนรวม ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและการวิจัย ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยหาความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ทางการวิจัย (IOC Index of Item Objective Congruence) ตามเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย (IOC Index of Item Objective Congruence) โดยใช้สูตร

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ $\sum R$ คือ ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

**ประเด็นหลักของแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ
คำชี้แจง**

สำหรับผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	การดำเนินการเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำเรียนรวม	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	$\sum R$	IOC
1	ด้านคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนของท่านมีการคัดกรองตามแบบคัดกรองของกระทรวงศึกษาธิการ	+1	+1	+1	3	1
2	โรงเรียนของท่านมีการคัดแยกนักเรียนตามประเภทความพิการที่กระทรวงกำหนด	+1	+1	+1	3	1

ข้อ	การดำเนินการเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำ เรียนรวม	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	ΣR	IOC
3	โรงเรียนมีการจัดทำแฟ้มข้อมูลนักเรียนเป็น รายบุคคล	+1	+1	+1	3	1
4	มีคณะกรรมการจัดทำแผน IEP สำหรับ นักเรียนรายบุคคล	+1	+1	+1	3	1
5	มีการเขียนแผน IIP ที่สอดคล้องกับแผน IEP	+1	+1	+1	3	1
6	โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมให้นักเรียน สามารถเรียนรวมในชั้นเรียน	+1	+1	+1	3	1
7	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาจุดด้อย ของนักเรียนตามแผน IEP	+1	+1	+1	3	1
8	โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อ ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1
9	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมจุดเด่นของ นักเรียน	+1	+1	+1	3	1
10	ครูใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่ หลากหลาย	+1	+1	+1	3	1
11	มีตารางการให้บริการสอนเสริมที่เหมาะสมกับ นักเรียน	+1	+1	+1	3	1
12	โรงเรียนมีการใช้สื่อสิ่งอำนวยความสะดวกที่ เหมาะสมกับความบกพร่องของนักเรียน	+1	+1	+1	3	1
13	โรงเรียนมีการฝึกทักษะให้ผู้เรียนที่มีความ ต้องการพิเศษมีความพร้อมด้านการช่วยเหลือ ตนเองในชีวิตประจำวัน	+1	+1	+1	3	1
14	โรงเรียนมีการบันทึกพัฒนาการของนักเรียน เป็นรายบุคคลในทักษะพื้นฐานด้านการ ช่วยเหลือตนเอง	+1	+1	+1	3	1
15	โรงเรียนมีการจัดทำแผนฝึกทักษะทางสังคม ให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	+1	+1	+1	3	1
16	โรงเรียนมีการจัดทำแผนฝึกทักษะให้นักเรียน					

ข้อ	การดำเนินการเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำ เรียนรวม	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	ΣR	IOC
	ที่มีความต้องการพิเศษทางวิชาการ	+1	+1	+1	3	1
17	โรงเรียนมีการประเมินผลการสอนตาม แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	+1	+1	+1	3	1
18	โรงเรียนมีการประเมินผลการพัฒนาเต็ม ศักยภาพตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัด การศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP)	+1	+1	+1	3	1
19	ด้านการจัดการจัดการเรียนการสอน ครูมีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อการ จัดการเรียนรวมและปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่าง เหมาะสม	+1	+1	+1	3	1
20	โรงเรียนมีครูเข้ารับการฝึกอบรมหรือพัฒนา ให้มีทักษะในการจัดการเรียนรวม	+1	+1	+1	3	1
21	โรงเรียนมีการปรับหลักสูตรทั่วไปมาใช้กับ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเป็นบางวิชา	+1	0	+1	2	0.67
22	โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรเฉพาะสำหรับ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	+1	+1	+1	3	1
23	ครูมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะ บุคคล IEP เป็นลายลักษณ์อักษร	-1	+1	+1	2	0.67
24	ครูมีการประเมินผลการสอนตามแผนการส สอนเฉพาะบุคคล IIP	-1	+1	+1	2	0.67
25	ครูมีการใช้เทคนิคการสอนสำหรับนักเรียนที่มี ความต้องการพิเศษ เช่น เทคนิคเพื่อนช่วย เพื่อน เทคนิคการวิเคราะห์งาน	-1	+1	+1	2	0.67
26	โรงเรียนมีการกระจายนักเรียนที่มีความ ต้องการพิเศษไปตามห้องเรียนต่าง ๆ อย่าง เหมาะสมตามความบกพร่องของแต่ละบุคคล	+1	+1	+1	3	1
27	โรงเรียนและครูมีการจัดหา ผลิตภัณฑ์					

ข้อ	การดำเนินการเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำ เรียนรวม	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	ΣR	IOC
	เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทาง การศึกษา ในการพัฒนาผู้เรียนตามความ ต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา	0	+1	+1	2	0.67
28	ครูจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะ บุคคลอย่างเหมาะสม	+1	0	+1	2	0.67
29	ครูมีการวัดผลประเมินผลนักเรียนที่มีความ ต้องการพิเศษตามศักยภาพของนักเรียน	-1	+1	+1	2	0.67
30	ครูมีการใช้กระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนา ผู้เรียนรายบุคคล	-1	+1	+1	2	0.67
31	โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล IEP และรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนที่ มีความต้องการพิเศษปีละ 2 ครั้ง	+1	0	+1	2	0.67
32	ด้านการบริหารจัดการจัดการเรียนรวม โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ บริหารงานเรียนรวม	+1	+1	+1	3	1
33	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธ กิจ ยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงานการจัดการ เรียนรวม	+1	0	+1	2	0.67
34	โรงเรียนของมีการประชุมทำความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรวมทุกภาคเรียน	+1	0	+1	2	0.67
35	โรงเรียนมีการสำรวจจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ด้านการจัดการเรียนรวม	+1	+1	+1	3	1
36	โรงเรียนมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบหรือ คณะกรรมการจัดการเรียนรวมภายใน โรงเรียน	+1	+1	+1	3	1
37	โรงเรียนของท่านมีการแจ้งประชาสัมพันธ์ให้					

ข้อ	การดำเนินการเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำ เรียนรวม	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	ΣR	IOC
	ครู บุคลากร และนักเรียนทราบเกี่ยวกับการ จัดการเรียนรวมในโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1
38	โรงเรียนมีการปรับปรุงทั้งภายในภายนอก อาคาร ทางเดิน หรือสัญลักษณ์ให้เหมาะสม กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	+1	+1	+1	3	1
39	โรงเรียนมีการจัดบริการต่าง ๆ ที่สนับสนุน การจัดการเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการ พิเศษ	+1	+1	+1	3	1
40	โรงเรียนมีห้องน้ำตามมาตรฐานที่เหมาะสม กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	+1	+1	+1	3	1
41	โรงเรียนมีการปรับปรุงภายในอาคาร เช่น ประตู บันได พื้นให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มี ความต้องการพิเศษ	+1	+1	+1	3	1
42	โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณให้เป็นการ เฉพาะเพื่อการจัดการเรียนรวม	+1	0	+1	2	0.67
43	ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการเรียนรวมให้ บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติ การจัดการเรียนรวม	+1	+1	+1	3	1
44	โรงเรียนมีกระบวนการเปลี่ยนผ่าน (Transition)	+1	0	+1	2	0.67
45	มีการส่งเสริม สนับสนุน ยกย่องเชิดชูเกียรติ บุคคลและองค์กรที่มีส่วนร่วมด้านการจัดการ เรียนรวม	+1	+1	+1	3	1
46	โรงเรียนสนับสนุนให้ทำวิจัยในชั้นเรียน เกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	+1	+1	+1	3	1
47	โรงเรียนมีการพัฒนาครูผู้สอนเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษ อบรม ศึกษาดูงานด้าน การศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1

ข้อ	การดำเนินการเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำ เรียนรวม	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	ΣR	IOC
48	ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการ เรียนรวมในโรงเรียน ให้ผู้เรียนและครอบครัว	+1	+1	+1	3	1
49	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียน รวมระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชนและ องค์กรที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	3	1
50	โรงเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนที่ มีความต้องการพิเศษร่วมกับนักวิชาชีพสาขา ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความรู้และ คำปรึกษากับผู้ปกครอง	+1	+1	+1	3	1
51	โรงเรียนมีการจัดประชุมผู้บริหาร ครูทั่วไป ครูการศึกษาพิเศษ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อรายงานผลการจัดการเรียนรวมให้ รับทราบ	+1	+1	0	2	0.67
52	โรงเรียนมีการติดต่อประสานงานกับ หน่วยงานด้านการแพทย์ เช่นโรงพยาบาล เพื่อนำนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษรับการ ตรวจรักษาบำบัด	+1	+1	+1	3	1
53	โรงเรียนมีการติดต่อประสานงานกับโรงเรียน อื่นเพื่อส่งต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ให้เข้าเรียนรวมในระดับที่สูงขึ้น	+1	+1	+1	3	1
54	โรงเรียนมีการติดตามนักเรียนที่ส่งต่อไปเรียน รวมในโรงเรียนอื่น ๆ	+1	+1	0	2	0.67
55	โรงเรียนรับนักเรียนที่หน่วยงานอื่นส่งต่อเข้า มาเรียนรวมตามหลักเกณฑ์การรับนักเรียน เรียนรวมตามเกณฑ์กำหนด	+1	+1	+1	3	1
56	โรงเรียนมีการสอบถามความพึงพอใจและ					

ข้อ	การดำเนินการเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำ เรียนรวม	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	ΣR	IOC
	ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองนักเรียนที่มีความ ต้องการพิเศษในการจัดการเรียนรวมของ โรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	0	2	0.67
57	โรงเรียนรายงานความก้าวหน้าในการจัดการ เรียนรวมต่อหน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำทุก ปี	+1	+1	+1	3	1
	ค่า IOC รวม					0.90

ภาคผนวก ฉ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตำแหน่ง

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1	10	12.5	12.5	12.5
2	10	12.5	12.5	25.0
3	60	75.0	75.0	100.0
Total	80	100.0	100.0	

วุฒิการศึกษา

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1	51	63.8	63.8	63.8
2	29	36.3	36.3	100.0
Total	80	100.0	100.0	

ประสบการณ์

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1	17	21.3	21.3	21.3
2	38	47.5	47.5	68.8
3	9	11.3	11.3	80.0
4	16	20.0	20.0	100.0
Total	80	100.0	100.0	

รูปแบบฯ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1	3	3.8	3.8	3.8
2	32	40.0	40.0	43.8
3	45	56.3	56.3	100.0
Total	80	100.0	100.0	

One-Sample Statistics				
	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
a1	80	4.30	.701	.078
a2	80	4.14	.725	.081
a3	80	4.24	.698	.078
a4	80	4.16	.683	.076
a5	80	4.16	.906	.101
a6	80	4.06	.785	.088
a7	80	3.93	.725	.081
a8	80	4.08	.569	.064
a9	80	4.05	.634	.071
a10	80	4.26	.670	.075
a11	80	4.04	.665	.074
a12	80	3.83	.652	.073
a13	80	4.00	.729	.082
a14	80	3.95	.634	.071
a15	80	3.75	.703	.079
a16	80	4.01	.646	.072
a17	80	3.91	.660	.074
a18	80	4.11	.595	.067
b1	80	4.18	.632	.071
b2	80	4.11	.693	.078
b3	80	3.99	.665	.074
b4	80	3.94	.769	.086
b5	80	4.21	.706	.079
b6	80	4.04	.702	.078
b7	80	4.10	.518	.058
b8	80	3.93	.725	.081
b9	80	4.03	.656	.073
b10	80	3.95	.614	.069
b11	80	4.05	.593	.066
b12	80	4.01	.703	.079
b13	80	4.03	.595	.067
c1	80	4.06	.643	.072

	b7	80	4.10	.518	.058
	b8	80	3.93	.725	.081
	b9	80	4.03	.656	.073
→	b10	80	3.95	.614	.069
	b11	80	4.05	.593	.066
	b12	80	4.01	.703	.079
	b13	80	4.03	.595	.067
	c1	80	4.06	.643	.072
	c2	80	4.23	.711	.080
	c3	80	4.15	.618	.069
	c4	80	4.21	.610	.068
	c5	80	4.16	.702	.078
	c6	80	4.16	.683	.076
	c7	80	4.05	.673	.075
	c8	80	4.00	.477	.053
	c9	80	3.81	.695	.078
	c10	80	3.89	.928	.104
	c11	80	4.05	.710	.079
	c12	80	4.09	.766	.086
	c13	80	3.80	.736	.082
	c14	80	4.10	.704	.079
	c15	80	4.10	.648	.072
	c16	80	3.95	.634	.071
	d1	80	4.01	.703	.079
	d2	80	4.03	.636	.071
	d3	80	4.09	.732	.082
	d4	80	4.03	.746	.083
	d5	80	4.08	.632	.071
	d6	80	4.10	.668	.075
	d7	80	3.95	.634	.071
	d8	80	4.19	.658	.074
	d9	80	4.05	.654	.073
	d10	80	4.08	.652	.073

One-Sample Test						
	Test Value = 3.51					
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
a1	10.083	79	.000	.790	.63	.95
a2	7.745	79	.000	.628	.47	.79
a3	9.322	79	.000	.728	.57	.88
a4	8.541	79	.000	.653	.50	.80
a5	6.440	79	.000	.653	.45	.85
a6	6.295	79	.000	.553	.38	.73
a7	5.118	79	.000	.415	.25	.58
a8	8.886	79	.000	.565	.44	.69
a9	7.613	79	.000	.540	.40	.68
a10	10.042	79	.000	.753	.60	.90
a11	7.100	79	.000	.528	.38	.68
a12	4.323	79	.000	.315	.17	.46
a13	6.011	79	.000	.490	.33	.65
a14	6.203	79	.000	.440	.30	.58
a15	3.055	79	.003	.240	.08	.40
a16	6.955	79	.000	.503	.36	.65
a17	5.457	79	.000	.403	.26	.55
a18	9.054	79	.000	.603	.47	.73
b1	9.412	79	.000	.665	.52	.81
b2	7.771	79	.000	.603	.45	.76
b3	6.418	79	.000	.478	.33	.63
b4	4.974	79	.000	.428	.26	.60
b5	8.899	79	.000	.703	.55	.86
b6	6.725	79	.000	.528	.37	.68
b7	10.187	79	.000	.590	.47	.71
b8	5.118	79	.000	.415	.25	.58
b9	7.027	79	.000	.515	.37	.66
b10	6.408	79	.000	.440	.30	.58
b11	8.142	79	.000	.540	.41	.67
b12	6.398	79	.000	.503	.35	.66

b7	10.187	79	.000	.590	.47	.71
b8	5.118	79	.000	.415	.25	.58
b9	7.027	79	.000	.515	.37	.66
b10	6.408	79	.000	.440	.30	.58
b11	8.142	79	.000	.540	.41	.67
b12	6.398	79	.000	.503	.35	.66
b13	7.744	79	.000	.515	.38	.65
c1	7.682	79	.000	.553	.41	.70
c2	8.993	79	.000	.715	.56	.87
c3	9.258	79	.000	.640	.50	.78
c4	10.302	79	.000	.703	.57	.84
c5	8.318	79	.000	.653	.50	.81
c6	8.541	79	.000	.653	.50	.80
c7	7.175	79	.000	.540	.39	.69
c8	9.182	79	.000	.490	.38	.60
c9	3.892	79	.000	.303	.15	.46
c10	3.640	79	.000	.378	.17	.58
c11	6.805	79	.000	.540	.38	.70
c12	6.741	79	.000	.578	.41	.75
c13	3.524	79	.001	.290	.13	.45
c14	7.491	79	.000	.590	.43	.75
c15	8.140	79	.000	.590	.45	.73
c16	6.203	79	.000	.440	.30	.58
d1	6.398	79	.000	.503	.35	.66
d2	7.243	79	.000	.515	.37	.66
d3	7.052	79	.000	.578	.41	.74
d4	6.176	79	.000	.515	.35	.68
d5	7.997	79	.000	.565	.42	.71
d6	7.906	79	.000	.590	.44	.74
d7	6.203	79	.000	.440	.30	.58
d8	9.212	79	.000	.678	.53	.82
d9	7.384	79	.000	.540	.39	.69
d10	7.755	79	.000	.565	.42	.71

ผลการวิเคราะห์ความเป็นไปได้

One-Sample Statistics

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
a1	10	4.80	.422	.133
a2	10	4.70	.483	.153
a3	10	4.60	.516	.163
a4	10	4.50	.527	.167

One-Sample Test

	Test Value = 0					
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
a1	36.000	9	.000	4.800	4.50	5.10
a2	30.769	9	.000	4.700	4.35	5.05
a3	28.169	9	.000	4.600	4.23	4.97
a4	27.000	9	.000	4.500	4.12	4.88

ประวัติย่อผู้วิจัย

